

జాబి - 1

తెలుగు వాచకం బకట్ట తరగతి

(తెలుగు, అంగ్రేజీ మాధ్యమాలకు)

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిణీ

రాష్ట్ర విద్యాపరిశీలన, శిక్షణసంస్థ
తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రచురణ, హైదరాబాదు

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిణీ

పిల్లలూ!

కింది బొమ్మలు చూడండి. పారంలో అవి ఉన్నచోట సూచించిన విధంగా చేయండి.

వినండి - మాట్లాడండి
ఆలోచించి మాట్లాడాలి

చదువండి
చదువాలి. అర్థం చేసుకోవాలి.
చెప్పాలి. రాయాలి.

రాయండి
చూసి రాయాలి లేదా
సాంతంగా రాయాలి

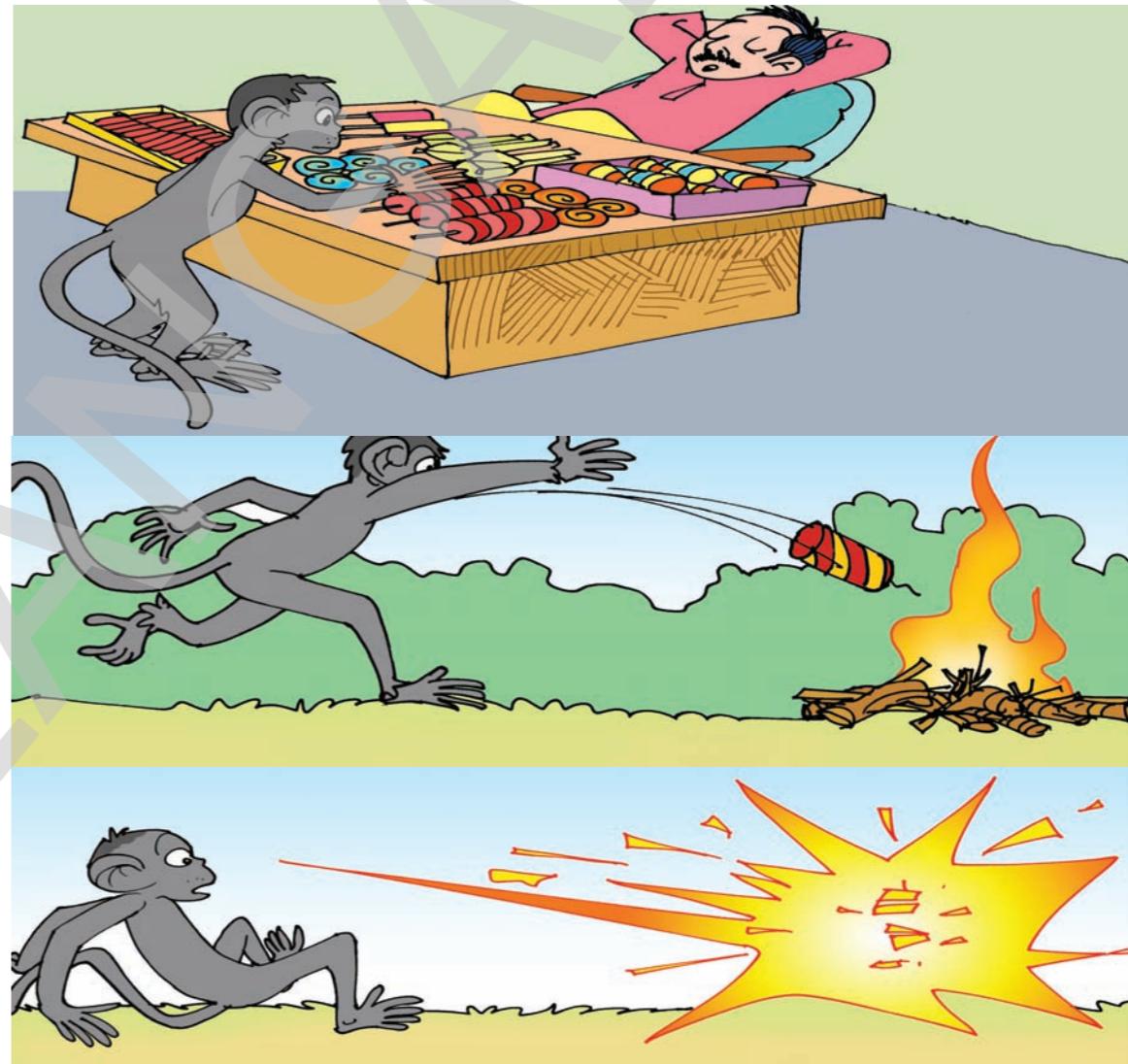

సృజనాత్మకత
బొమ్మలు గీయాలి. రంగులు
వేయాలి. వాటి గురించి రాయాలి.

చదువు - ఆనందించు
బొమ్మలు చూడాలి. కథను డోహించాలి.
కథను చదువాలి. కథను చెప్పాలి.

బొమ్మలు చూడండి. కథ చెప్పండి.

తెలంగాణ ప్రభుత్వం
మహిళాభివృద్ధి మరియు శిశుసంక్లేష శాఖ - ఛైల్డ్ లైన్ ఫోండేషన్

ఎదీలోగానీ, ఇది ఇయుగానీ
వేధించుకు గుర్తువున్నా

అవరో, క్లౌలో ఉన్న
పిల్లలు రక్షించానికి

పిల్లలో పనిచేయున్నా వారిని
ఎదికి పంచండ వేసి
చార్జ్ చూలుకు ఉపయోగిస్తున్నా

పిల్లలో పనిచేయున్నా వారిని
ఎదికి పంచండ వేసి
చార్జ్ చూలుకు ఉపయోగిస్తున్నా

పిల్లలో పనిచేయున్నా వారిని
ఎదికి పంచండ వేసి
చార్జ్ చూలుకు ఉపయోగిస్తున్నా

1098 (పది-తొఱ్చి-ఎనిమిది) ఉచిత టెలిఫోన్ నేవా సౌకర్యానికి స్టోన్ చేయండి

ప్రమాణ సభ్యులు గానీ,
ఒంధుపూ గానీ ఇంధిమిరంగా,
అంధుంగా ప్రమాణున్నా

IN ANY EMERGENCY
DIAL 100
TELANGANA POLICE
www.ts-police.gov.in

@ Telangana State Police

జూబి - 1

తెలుగు వాచకం (తెలుగు, ఆంగ్ల మాధ్యమాలకు)

ఒకటీ తరగతి

సంపాదకమండలి

శ్రీ సువర్ణ వినాయక్.

కో-ఆర్డినేటర్, ఎన్.సి.ఐ.ఆర్.టి.,
హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

డా॥ దహగాం సాంబమూల్.

విశ్రాంత ప్రధానాచార్యుడు,
ఉపాధ్యాయువిద్య కళాశాల, వరంగల్.

ఆచార్య బస్స అయిలయ్.

తెలుగుశాఖ, కాకతీయ
విశ్వవిద్యాలయం, వరంగల్.

శ్రీ దేశపతి శ్రీనివాస్.

అఫీసర్ అన్ స్పెషల్ డూటీ,
ముఖ్యమంత్రి కార్బూలయం,
హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

విషయసిపుసులు

డా॥ నమ్మారు ఉపేందర్ రెడ్డి.

విశ్రాంత ఆచార్యుడు, సలహాదారు,
విద్య సంస్కరణలు, పారశాల విద్యాశాఖ,
హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

డా॥ ఎమ్. భూషాల్,

బాలసాహితీవేత్త,
అంబర్ పేట,
హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

పార్యవ్యవ్సూక ప్రచురణ సమితి

శ్రీ ఎస్. జగన్మథ రెడ్డి

సంచాలకులు,
రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన, శిక్షణాసంస్థ,
తెలంగాణ, హైదరాబాద్.

శ్రీ కె. కృష్ణమోహన్ రావు

ప్రాఫేసర్, విద్యాప్రణాళిక,
పార్యవ్యవ్సూక విభాగం,
రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన, శిక్షణాసంస్థ,
తెలంగాణ, హైదరాబాద్.

శ్రీ బి. సుధాకర్

సంచాలకులు,
ప్రభుత్వ పార్యవ్యవ్సూక ముద్రణాలయం
తెలంగాణ, హైదరాబాద్.

విద్యవల్ ఎదగాలి
వినయంతో మెలగాలి

చట్టాలను గౌరవించాలి
హక్కులను పొందాలి

“నా తెలంగాణ కోటి రత్నాల వీణ”

తెలంగాణ ప్రభుత్వ ప్రచురణ, హైదరాబాద్

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిణీ 2020-21

(i)

© Government of Telangana, Hyderabad

*First Published 2015
New Impressions 2016, 2017, 2018, 2019, 2020*

All rights reserved

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior permission in writing of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

The copy right holder of this book is the Director of School Education, Hyderabad, Telangana.

This Book has been printed on 70 G.S.M. Maplitho
Title Page 200 G.S.M. White Art Card

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిడి 2020-21

Printed in India
at the Telangana Govt.Text Book Press,
Mint Compound, Hyderabad,
Telangana.

ముందుమాట

ఎన్నో పోరాటాల ఫలితంగా మనం కోరుకున్న తెలంగాణ రాష్ట్రం 2014 జూన్ 2వ తేదీన ఆవిర్భవించింది. మన రాష్ట్రంలో మన సంస్కృతితో కూడిన పార్యవ్సుకాల ఆధారంగా మన పిల్లలు నేర్చుకోవాలి. మన సంస్కృతి, మన చరిత్ర, మన శైఖం, మన జీవితం గురించి పిల్లలు తెలుసుకోవలనిన అవసరం ఉన్నది. ఇందుకోసం తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పారాలను నిర్జయించడానికి కమిటీని నియమించింది. కమిటీ సభ్యులు ప్రస్తుతం ఉన్న పార్యవ్సుకాన్ని సమీక్షించి తెలంగాణ ముద్ర ఉండేలా వాచకాన్ని రూపొందించారు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మన పిల్లల కోసం రూపొందిన తొలి వాచకం ఇది.

పిల్లలందరికి జన్మతః భాషను నేర్చుకునే సామర్థ్యం ఉండని భాషాశ్పచేత్తలు తమ పరిశోధనలద్వారా నిరూపించారు. తమ పరిసరాలలో అర్థవంతమైన సందర్భాన్ని పాల్గొనడం ద్వారా తమకున్న సామర్థ్యాన్ని వినియోగించుకుని పిల్లలు అందరూ భాషను అత్యంత సహజంగా, సులువుగా పొందుతున్నారు. ఏ భాషకయినా సంకీర్ణమైన నియమాలు, కట్టుబాట్లు ఉంటాయి. పారశాలకు రాకముండే పిల్లలు భాషను ఎంతో సులువుగా గ్రహించి సందర్భాన్ని వినియోగిస్తున్నారు. బడిలో చేరకముండే, భాషను వినియోగించే సామర్థ్యం కలిగిన పిల్లలు బడిలో చేరిన తర్వాత భాషాశ్పసంలో ఆశించిన ప్రగతిని కనబరచాలి.

ఆశించిన విధంగా పిల్లలందరూ భాషాభిప్రాద్ధి సాధించాలంటే, ఉపాధ్యాయులు అర్థవంతమైన సామర్థ్యాలను కల్పించి సందర్భాన్ని విధించాలను నేర్చుకునేలా చేయాలి. దానితోపాటు పిల్లలందరూ పాల్గొనేలా, భయరహితమైన, స్వేచ్ఛాపూర్తిత వాతావరణాన్ని కల్పించాలి. వివిధ రకాల సామర్థ్యాలను, భాషావ్యవహార రూపాలు ఆధారంగా బోధనాభ్యసన ప్రక్రియలు నిర్వహించాలి. ఇందుకు దోషాదపడే అంశాలు పార్యవ్సుకాల్ని చేటు చేసుకోవాలి.

జాతీయ పార్యవ్సుభాషికా చట్టం - 2005, ఆర్.టి.ఇ. 2009 కూడా ఈ అంశాలనే ప్రస్తావించాయి. వీటి ఆధారంగా రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణ సంస్థ ఆధ్వర్యంలో నూతన తెలుగు వాచకాన్ని రూపొందించారు. ఈ వాచకాలను పదవద్ధతిలో, ఆకర్షణీయ చిత్రాలతో ఆసక్తిని, ఆలోచనలు రేకెత్తించే విధంగా అర్థవంతమైన కృత్యాలతో రూపొందించారు. ప్రతీ పాఠాంశం ఒక సామర్థ్యాలను ప్రారంభించాలను కల్పించాలి. మొదలుపుతుంది. దీన్ని అనుసరించి ఒక అభినయ గేయం/ కథ / పాట ఉన్నది. పిల్లలు స్వేచ్ఛగా మాట్లాడడానికి, పదాలు - ఆకర్షాలు గుర్తించి చదువడానికి, రాయడానికి తగిన అభ్యాసాలు ఉన్నాయి. గేయపంక్తులు పొడిగించడం, బొమ్మలు గీయడం, రంగులు వేయడం, పంచి స్ఫూజనాత్మక కృత్యాలు ఉన్నాయి. వివిధ సేపధ్యాలున్న పిల్లలు స్వేచ్ఛగా తమ భాషలోనే మాట్లాడేలా ప్రోత్సహిస్తాయి, తెలుగు భాషపై పట్టు సాధించేలా చూడాలి.

నూతన దిశగా పార్యవ్సుకాలను రూపొందించే క్రమంలో ఇది ఒక తొలి అడుగు. పార్యవ్సుక వినియోగాన్ని గురించి ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు కూడా చేర్చాం. వీటిని ఆమలుపురచాలి. తద్వారా పిల్లలందరూ వినిపించం, ఆలోచించి మాట్లాడడం, ధారాళంగా చదువడం, అర్థంచేసుకుని సాంతమాటల్లో చెప్పడం, రాయడం, స్ఫూజనాత్మకత వంటి భాషాసామర్థ్యాలు సాధించేలా చూడాలి. ఇందుకోసం పార్యవ్సుకంతోపాటు పారశాల గ్రంథాలయ పుస్తకాలు, అదనపు పరససామగ్రిని కూడా వినియోగించాలి.

పార్యవ్సుక రూపకల్పనకు సలహోలు, సూచనలు ఇచ్చి ప్రోత్సహించిన తెలంగాణ రాష్ట్ర తొలి ముఖ్యమంత్రి, గౌరవనీయులు శ్రీ కల్పకుంటల్ చంద్రశేఖరరావు గారికి, పారశాల విద్యాశాఖ మంత్రి శ్రీ కడియం శ్రీహరి గారికి, విద్యాశాఖ పూర్వ మంత్రి వర్యులు శ్రీ జగదీశ్ రెడ్డి గారికి, పారశాల విద్యాశాఖ కార్యదర్శి శ్రీమతి రంజీవ్.ఆర్. ఆచార్య గారికి, పారశాల విద్యాశాఖ సంచాలకులు శ్రీ టి.చిరంజీవులు గారికి, ప్రభుత్వ సలహోదారు డా॥ కె.వి.రమణాచారి గారికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు. దీని రూపకల్పనలో పాల్గొన్న ఉపాధ్యాయులు, విషయ నిపుణులు, కమిటీ సభ్యులు, చిత్రకారులకు, (డి.టి.పి.) లే-అవుట్ చేసిన వారికి, పార్యవ్సుకా విభాగ సభ్యులకు అభినందనలు.

తెలంగాణలో వస్తున్న తొలి వాచకం కాబట్టి విజ్ఞలు, విద్యావేత్తలు తమ సలహోలు సూచనలు ఎస్.సి. ఇ. ఆర్.టి.కి అందజేయవచ్చు. వీటిని పరిశీలించి మలి ముర్దణలో తగిన చర్యలు చేపడుతారు. ఈ వాచకం పిల్లలలో భాషా సామర్థ్యాలను పెంచాందించుటకు తోడ్పుడుతుందని ఆశిస్తున్నాము.

తేది : 31/01/2015

సంచాలకులు

ఫలం : పైదాదరాబాద్.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన, శిక్షణసంస్థ, తెలంగాణ, పైదాదరాబాద్.

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంచికీ 2020-21

(iii)

జాతీయ గీతం

- రహింద్రనాథ్ తాగుర్

వందేమాతరం

- బంకించండ్ర ఘట్రీ

వందేమాతరం, వందేమాతరం
సుజలాం సుఫలాం మలయజ శీతలాం
సస్యశ్యామలాం మాతరం; వందేమాతరం
శుభ్రజ్యోతాన్న పులకిత యామినీం
పుల్లకుసుమిత ద్రుమదళ శోభినీం
సుహసినీం సుమధుర భాషిణీం
సుఖదాం వరదాం మాతరం వందేమాతరం.

జనగణమన అధినాయక జయహే !
భారత భాగ్య విధాతా !
పంజాబ సింధ్ గుజరాత మరాతా,
ద్రావిడ ఉత్కృష్ట వంగా !
వింధ్య హిమాచల యమునా గంగా,
ఉచ్చల జలధి తరంగా !
తవ శుభనామే జాగే !
తవ శుభ ఆశిష మాగే !
గాహే తవ జయ గాథా !
జనగణ మంగళదాయక జయహే !
భారత భాగ్య విధాతా !
జయహే ! జయహే ! జయహే !
జయ జయ జయ జయహే !

ప్రతిజ్ఞ

- పైడిమప్రి వేంకట సుబ్బారావు

భారతదేశం నా మాతృభూమి.
భారతీయులందరూ నా సహోదరులు.
నేను నా దేశాన్ని ప్రేమిస్తున్నాను.
సుసంపన్నమైన, బహువిధమైన నా దేశ వారసత్వ సంపద నాకు గర్వకారణం.
దీనికి అర్పత పొందడానికి సర్వదా నేను కృషి చేస్తాను.
నా తల్లిదండ్రుల్ని, ఉపాధ్యాయుల్ని, పెద్దలందర్ని గౌరవిస్తాను.
ప్రతివారితోను మర్యాదగా నడుచుకొంటాను.
జంతువులపట్ల దయతో ఉంటాను.
నా దేశంపట్ల, నా ప్రజలపట్ల, సేవానిరతి కలిగి ఉంటానని ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నాను.
వారి శేయోభివృద్ధులే నా ఆనందానికి మూలం.

ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు

- పిల్లలు వినడం, ఆలోచించి మాట్లాడడం, ధారాళంగా చదువడం, అర్థంచేసుకొని సౌంతమాటల్లో చెప్పడం, భావాన్ని గ్రహించడం, స్నేయరచన, స్జజనాత్మక వ్యక్తికరణ వంటి సామర్థ్యాలను సాధించడానికి వీలుగా తెలుగు పార్శ్వపుస్తకాలు రూపొందించారు.
- ఈ పార్శ్వపుస్తకాన్ని 160 పని దినాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని రూపొందించారు. నగటున ఒక పాతానికి 6 పీరియడ్లు అవసరమైతపాఠి.
- పారంలోని చిత్రం గురించి మాట్లాడించడం, అభినయ గేయాన్ని చెప్పడం, అభినయం చేయించడం, దాంటల్ని వాక్యాలు, కీలకపదాన్ని గుర్తింపచేయడం వంటి అంశాలకు 2 పీరియడ్లు వినియోగించుకోవాలి.
- మిగతా 4 పీరియడ్లను వినడం, మాట్లాడడటం, ధారాళంగా చదువడం, రాయడం, స్జజనాత్మకతకు చెందిన అభ్యాసాలను పిల్లలతో చేయించడానికి వినియోగించుకోవాలి. వీలీలో వినడం - మాట్లాడడానికి 1 పీరియడ్, చదువడానికి 1 పీరియడ్, రాయడానికి 1 పీరియడ్, స్జజనాత్మకతకు 1 పీరియడ్ను వినియోగించుకోవాలి.
- 1 పీరియడ్ అనగా 90 నిమిషాలు. దీంట్లో మొదటి 45 నిమిషాలు నల్లబల్ల, వర్షమాల, గుణింతాల చార్పు ఉపయోగించి పిల్లలకు పూర్తి తరగతిలో అవగాహన కల్పించాలి. రెండవ 45 నిమిషాలలో పార్శ్వపుస్తకంలోని అభ్యాసాలు పిల్లలు సౌంతంగా రాశేలా చూడాలి. వీలీని సరిదిద్దాలి.
- ప్రతి పారం చిత్రంతో కూడిన సన్నిఖేశంతో, గేయం, కథలతో ప్రారంభమైతుంది.
- పారాన్ని ప్రారంభించే ముందు చిత్రం ఆధారంగా పిల్లల చేత మాట్లాడించాలి. ఆలోచింపచేసే ప్రశ్నలు అడగాలి.
- ఆ తర్వాత పారాన్ని బోధించాలి. గేయాలు చెప్పడానికి ముందుగానే గేయాన్ని చార్పుమీద లేదా బోర్డు మీద రాయాలి. ఉపాధ్యాయులు చదివి వినిపించాలి. పిల్లల చేత పలికించాలి. అభినయంతో పాడేలా అభ్యాసం కల్పించాలి.
- గేయంలోని పాదాలు గుర్తింపచేయాలి. తరువాత పదాలు గుర్తింపచేయాలి. అక్షరాలు గుర్తింపజేయాలి.
- పారంలోని కీలక పదంలో ఉన్న అక్షరాలను వర్షమాల, గుణింతాల చార్పులలో గుర్తింపజేయాలి.
- పారం ద్వారా నేర్చుకొన్న అక్షరాలు, ఇంతకుముందు నేర్చుకొన్న అక్షరాలతో కలిపి పద నిర్మాణం చేయించాలి. పిల్లలతో పద్యాలు చెప్పించాలి. వాటిని నల్లబల్లపై రాయాలి. వాటిని పిల్లలతో చదివించాలి. రాయించాలి.
- తెలుగు పార్శ్వపుస్తకంతో పాటు తప్పనిసరిగా పిల్లల వద్ద ఒక నోటు పుస్తకం కూడా ఉండాలి. ప్రతిరోజు పిల్లల చేత పదాలు రాయించాలి. ఉక్కలేఖనం చెప్పాలి. పార్శ్వపుస్తకంలోని అభ్యాసాలను పిల్లలు సౌంతంగా బడిలోనే రాశేలా చూడాలి. ఎట్లా రాయాలో నల్లబల్లమీద గీతలుగీసి గీతల మధ్యలో ఉపాధ్యాయులు రాసి చూపాలి.
- ఈ పార్శ్వపుస్తకం పదపద్ధతిలో రూపొందించినందువల్ల దృశ్యంతో కూడిన పదాలకు సంబంధించిన పాతాలు ఉంటాయి. కాబట్టి వర్షమాల లేదా గుణింతాలు, ఇత్తలను క్రమంలో పరిచయం చేయలేదు. సందర్భాన్ని వితంగా అర్థపంతమైన ప్రక్రియ ద్వారా పరిచయం చేశారు. అయితే చివరకు క్రమాన్ని పరిచయం చేశారు.
- పార్శ్వపుస్తకం ద్వారా వీలున్ని ఎక్కువ పదాలు పరిచయం చేయడానికి బదులు నిత్యజీవితంలో వినియోగించే పదాలు ఆధారంగా చదువడం, రాయడం కోసం అభ్యాసాలు ఉన్నవి. తెలిసిన పదాలలోని అక్షరాలతోనే నూతన పదజాల నిర్మాణం చేసేలా, వినియోగించేలా అభ్యాసాలు ఉన్నవి.
- ఒకటో తరగతి పూర్తయ్యేసరికి పిల్లలు సరళపదాలు, గుణింతపదాలు చదువడం, రాయడం చేయగలాలి. వీలి లక్ష్మి సాధనకు ప్రభావికబడుంగా బోధనాభ్యసన ప్రక్రియలు నిర్వహించాలి.
- వాచకం ప్రారంభంలో బొమ్మలతో పారాలు ఉన్నవి. ఇవి పిల్లలను బడికి సంసిద్ధపరిచే పాతాలు అంటే బడివాతావరణానికి అలవాటుపడేలా చేయడానికి, మాట్లాడించడానికి ఉద్దేశించినవి. కాబట్టి పూర్తి తరగతిలో బొమ్మలు చూపి పిల్లలతో మాట్లాడించాలి. బొమ్మల ఆధారంగా ప్రశ్నలడుగురు పిల్లలతో మాట్లాడించాలి. 14, 15వ పేజీలలోని చిన్నబొమ్మలను అంతకుముందు పాతాలలో గుర్తింపచేయాలి.
- ఫ్లాష్ కార్డులు, డామినో కార్డులు, బింగోకార్డులు వంటివి ఉపయోగించి చిత్రాలతో పాటు పదాలు గుర్తించేలా అభ్యాసం కల్పించాలి.
- పారశాలలకు సరఫరా చేసిన బాలసాహిత్యం, వాన చినుకులు, కథావాచకాలు, కథల కార్డుల వంటి వాటిని అదనపు పరన సామాగ్రిగా వినియోగించాలి.
- సిలబన్ పూర్తి కావడమంటే పాతాలు పూర్తి చేయడం మాత్రమే కాదు. పారం ఆధారంగా సామర్థ్యాలను సాధించడం కాబట్టి యాంత్రికంగా పాతాలు పూర్తి చేయడం కన్న సామర్థ్యాలను సాధించడంపై దృష్టి పెట్టాలి.

రూపకల్పనలో పాల్గొన్నవారు

పసుల ప్రతాప్, ఉపాధ్యాయుడు,

ప్రా.పా., గిమ్మె, జైనత్, ఆదిలాబాద్.

బెజ్జరపు వినోదకుమార్, ఎన్.ఎ.,

జి.ప.ఉ.పా. గాగిల్లాపూర్, బెజ్జంకి, కరీంనగర్.

కోట సుకన్య, ఉపాధ్యాయుని,

ప్ర.ప్రా.పా. తిరుమలగిరి, హైదరాబాద్.

ధా॥ గట్టు త్రివేణి, భాషోపాధ్యాయుని,

జి.ప.ఉ.పా. చెన్నారు, ఆదిలాబాద్.

కళాశికం ఉపేందర్ రావు, ఉపాధ్యాయుడు,

ప్రా.పా. పీర్యా తండా, తుర్కపల్లి, నల్గొండ.

వేముగంటి మురళీకృష్ణమాచారి,

భాషోపాధ్యాయుడు,

జి.ప.ఉ.పా. కొల్లూరు, మెదక్.

వురిమళ్ల సునంద, ఉపాధ్యాయుని,

ప్రా.ఉ.పా. లక్ష్మీపురం, ముదిగొండ, ఖమ్మం.

పల్లి మాధవి, భాషోపాధ్యాయుని,

భారతీయ విద్యాభవన్, జాబ్లిపిాల్స్,

ఆత్మకూరి రామారావు పాతశాల, హైదరాబాద్.

కోండు ఉదయ్ కుమార్, ఉపాధ్యాయుడు,

ప్ర.ప్రా.పా. సభీమండి-2, ఆసిఫ్‌నగర్-1, హైదరాబాద్.

కోట వెంకటేశ్వర్రులు, ఉపాధ్యాయుడు,

ప్రా.పా. తిరుమలాయపల్లి, రాయపర్తి, వరంగల్.

ఉరడిగాళ్ళ బుగ్గమ్మ, భాషోపాధ్యాయుని,

మం.ప.ప్రా.ఉ.పా. భీమారం, ఘరూళ్ళనగర్,

మహాబూబ్‌నగర్.

చిత్రాలు

శ్రీ కూరట్ల శ్రీసివాస్,

ప్రధానోపాధ్యాయుడు, జి.ప.ఉ.పా. కుర్చెడు,
నల్గొండ జిల్లా.

కూరట్ల రాఘువాచారి.

డ్రాయింగ్ టీచర్, జి.ప.ఉ.పా., నక్రేకల్,
నల్గొండ జిల్లా.

ఐ. కిషిరీ కుమార్,

ఉపాధ్యాయుడు, యు.పి.యస్., ఉట్టుగూర్,

నిడ్చుమారు (మం), నల్గొండ జిల్లా.

చీ.వి.రామకిషన్.

డ్రాయింగ్ టీచర్, జి.ప.ఉ.పా., దుద్దెడ,
మెదక్ జిల్లా.

డి.టి.పి., లే బౌటు & డిజైనింగ్ : ప్రతిమ పాతూలి, హైదరాబాద్.

పార్శ్వపుస్తక సమీక్ష మలయు అభివృద్ధి కమిటీ సభ్యులు

విశ్వవిద్యాలయ స్థాయి

ఆచార్య రవ్వా శ్రీహరి, పూర్వ ఉపకులపతి, ద్రవిడ విశ్వవిద్యాలయం, కుప్పం.

ఆచార్య ఎన్. గోపి, పూర్వ ఉపకులపతి, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాద్.

ఆచార్య కోవెల సుప్రసన్నాచార్య, విశ్రాంత ఆచార్యుడు, కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయం, వరంగల్ జిల్లా.

ఆచార్య ఎన్. వి. రామారావు, విశ్రాంత ఆచార్యుడు, ఉస్కునియా విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాద్.

ఆచార్య బస్తు అయిలయ్య, తెలుగుశాఖ, కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయం, వరంగల్ జిల్లా.

డా॥ ఎన్. రఘు, అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్, తెలుగుశాఖ, ఉస్కునియా విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాద్.

డా॥ ఎన్. రజని, తెలుగు విభాగాధిపతి, డా॥ బి. ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాద్.

డా॥ జి. బాలతీనివాస మూర్తి, అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్, తెలుగు శాఖ, తెలంగాణ విశ్వవిద్యాలయం, నిజామాబాద్ జిల్లా.

విద్యావేత్తలు, విషయాన్నిపుణులు

డా॥ మక్క రామయ్య, విద్యావేత్త, హైదరాబాద్.

డా॥ దహగాం సాంబమూర్తి, విశ్రాంత ప్రధానాచార్యుడు, ఉపాధ్యాయ విద్యా కళాశాల వరంగల్.

డా॥ నందిని సిధారెడ్డి, విశ్రాంత ఉపన్యాసకుడు, ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, సిద్ధిపేట, మెదక్ జిల్లా.

డా॥ నలిమెల భాస్కర్, విశ్రాంత ఉపన్యాసకుడు, ఎన్.ఆర్.ఆర్. డిగ్రీ కళాశాల, కరీంనగర్ జిల్లా.

డా॥ సుంకిరెడ్డి నారాయణరెడ్డి, విశ్రాంత ప్రధానాచార్యుడు, ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, చండూరు, నల్గొండ జిల్లా.

డా॥ ముదిగంటి సుజాతారెడ్డి, విశ్రాంత అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్, ఆర్.బి.వి.ఆర్.ఆర్. కళాశాల, హైదరాబాద్.

శ్రీ వేణు సంకోజు, విశ్రాంత ఉపన్యాసకుడు, ప్రభుత్వ మహిళా డిగ్రీ కళాశాల, నల్గొండ జిల్లా.

శ్రీ సంగిశెట్టి శ్రీనివాస్, అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్, ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, జోగిపేట, మెదక్ జిల్లా.

శ్రీ దేశపతి శ్రీనివాస్, ఆఫీసర్ ఆన్ స్పెషల్ డ్యూటీ, ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయం, హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

డా॥ ఎన్. ఉపేందర్ రెడ్డి, సలహాదారు, విద్యా సంస్కరణలు, పారశాల విద్యాశాఖ, హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

శ్రీ కె. కృష్ణమోహన రావు, ప్రొఫెసర్, ఎన్.సి.ఇ.ఆర్.టి., హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

శ్రీ మతి దిపిక, ఉపన్యాసకురాలు, విద్యా ప్రణాళిక విభాగం, ఎన్.సి.ఇ.ఆర్.టి., హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

శ్రీ సువర్ష వినాయక్, కో-ఆర్డినేటర్, విద్యా ప్రణాళిక విభాగం, ఎన్.సి.ఇ.ఆర్.టి., హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

శ్రీ కె.రాజేందర్ రెడ్డి, కో-ఆర్డినేటర్, విద్యా ప్రణాళిక విభాగం, ఎన్.సి.ఇ.ఆర్.టి., హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

శ్రీ తల్లావజ్యల మహేశ్బాబు, ఉపన్యాసకుడు, జిల్లా విద్యా శిక్షణ సంస్థ, నిజామాబాద్ జిల్లా.

ఛేత్త స్థాయి

శ్రీ పల్లెర్ర రామమోహన రావు, ఎన్.ఎ. (తెలుగు), జి.ప.ఉ.పా., వేముల, మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా.

శ్రీ వి. చెన్నయ్య, ఎన్.ఎ. (తెలుగు), జి.ప.ఉ.పా., జగద్గ్రి నగర్, రంగారెడ్డి జిల్లా.

శ్రీ వౌణ్ణల శరత్తేబాబు, భాషోపాధ్యాయుడు, ప్ర.ఉ.పా., సీతాఫల్మండి, హైదరాబాద్.

శ్రీ అవుసుల భానుప్రకాశ్, ఎన్.ఎ. (తెలుగు), జి.ప.ఉ.పా., లోనికలాన్, మెదక్ జిల్లా.

శ్రీ కందాడై రంగరాజు, ఎన్.ఎ. (తెలుగు), జి.ప.ఉ.పారశాల, రంగాపురం, రంగారెడ్డి జిల్లా.

శ్రీ ఎల్.ఎం.ప్రసాద్, భాషోపాధ్యాయుడు, ప్ర.ఉ.పా., హిమాయత్నగర్, సి.పి.ఎల్., అంబర్పేట, హైదరాబాద్.

శ్రీ మతి పల్లి మాధవి, భాషోపాధ్యాయుని, భారతీయ విద్యాభవన్, ఆత్మకూరి రామారావు పారశాల, జాబ్లిహెల్స్, హైదరాబాద్.

ఆశించిన అభ్యసన ధలితాలు

విద్యార్థులు ఇవన్నీ నేర్చుకుంటారు....

తెలుగు

1వ తరగతి

- పరిచితమైన విషయాలు, కథలు, గేయాలు, సన్మివేశాలు విని అర్థం చేసుకుంటారు. తిలిగి చెప్పగలుగుతారు.
- భాషలోని ధ్వనులు, పదాలతో అడుతూ, పాడుతూ ఆనందించగలరు. ఉదా: ప్రాసపదాలు
- లిఫీత అంశాలపై అస్క్రి కనబరుస్తారు. వాటి గురించి మాట్లాడుతారు.
ఉదా: మధ్యాహ్నాభోజన మెను, తమ పేర్ల చార్పు, తనకు నచ్చిన సీర్లకలు.
- పదానికి తగిన చిత్రాన్ని గుర్తిస్తారు. ఉదా: తబల, వల, గద.
- తాము గేసిన బొమ్మలకు పేర్లు పెడతారు. ఉదా: పతంగి, తబల
- వర్ణమాలలోని అక్షర రూపాలను ధ్వనులను బట్టి గుర్తిస్తారు. ఉదా: అ, ఆ, క, చ, మ, య.
- చిత్రాలు, చిత్ర కథల క్రమాన్ని అనుసరించి అందులోని కథను, సంఘటనను అర్థం చేసుకొంటారు, ప్రశంసిస్తారు. ఉదా: చిత్ర కథలు
- తమ స్థాయిని అనుసరించి తమ మనసులోని భావాలను చిత్రాలు, రేఖలు, అక్షర రూపాలు లేదా తమ సాంత పదజాలంలో రాస్తారు.
- వాక్యంలోని, గేయంలోని పదాలు అక్షరాలను, గుర్తిస్తారు.
- చూసిన, విన్న, చంపిన విషయాల గురించి తన జంటి / పారశాల భాషలో మాట్లాడుతారు. ప్రశ్నిస్తారు. దైనందిన జీవితానికి అన్యయించుకుంటారు.
- చదువుతున్న దానిని అర్థం చేసుకోవడానికి రకరకాల పద్దతులు వినియోగిస్తారు.
అనగా అక్షరాలకు ధ్వనులకు మధ్య సంబంధం ఉపయోగిస్తూ, బొమ్మలను, గ్రాఫిక్స్ ను చూసి ఉపాంచదం పదాలను గుర్తించడం,
పూర్వ అనుభవాల ద్వారా ఉపాంచదం మొనచి.
ఉదా: కథావాచకాలు, వాసచినుకులు
- పార్ట్ పుస్తకాలు లేదా ర్యాంఫాలయ పుస్తకాల నుండి తమకు నచ్చిన అంశాన్ని / విషయాన్ని ఎన్నుకోని చదువడానికి ప్రయత్నిస్తారు.

త
య
ఏ
మ
ఱ
న
డ
ర
ఇ
న
య

ప్రారంభ విద్య కాళ,
శైలంగార ప్రధాను

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంచిసే 2020-21

విషయ సూచిక

క్ర.సం.	పారం	నేపుకోవాలినవి	మాసం	పుటు
	సంసీద్ధత పొతాలు	నేపుగా మాట్లాడడం	జూన్	2
1.	తబల	త, బ, ల	జూలై	16
2.	కంజర	క, జ, ర, ఽ	జూలై	21
3.	ఆట	ఆ, ట	జూలై	26
4.	డంగరం	డ, గ	జూలై	32
5.	శనగ	శ, న	ఆగష్టు	37
6.	ఆనప	ఆ, ప	ఆగష్టు	42
7.	సవరం	స, వ	ఆగష్టు	47
8.	ఊడ	ఊ, డ	ఆగష్టు	52
9.	దండ	ద	సెప్టెంబర్	57
10.	ఊత	ఊ	సెప్టెంబర్	62
11.	మంచం	మ, చ	అక్టోబర్	67
12.	ఓడ	ఒ, ఔ, ఔ	అక్టోబర్	72
13.	కాకరకాయ	య, ా	నవంబర్	76
14.	గీతల అంగి	ి, ి	నవంబర్	81
15.	మూకుడు	ా, ా	నవంబర్	86
16.	జటుక	జ	నవంబర్	91
17.	ఎలుక - ఏనుగు	ఎ, ఏ, ఐ	డిసెంబర్	96
18.	తేనెటీగ	ా, క్	డిసెంబర్	101
19.	కొంగసోపతి	ా, ా	డిసెంబర్	106
20.	ఘైదాకు	ా, ా	జనవరి	112
21.	సింహం-జింక	ణ, త, హ	జనవరి	117
★	కావాలి - కావాలి	చదువు - ఆనందించు		122
22.	పారశాల	భ, చ, ర, థ	ఫిబ్రవరి	123
23.	రుపం	ఫు, రు, బు, ష, ఞ	ఫిబ్రవరి	128
24.	రథం	థ, థ, ఫ, థ	ఫిబ్రవరి	133
★	చీమ - పడవ	చదువు - ఆనందించు		138
25.	పొడుపు కథలు	క్క	ఫిబ్రవరి	139

సంసీద్ధత పాఠం-1

సహాయం

బొమ్మలు చూసి కథ చెప్పండి.

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిడి 2020-21

3

సంసీద్ధత పాఠం-2

ఉపాయం

బొమ్మలు చూసి కథ చెప్పండి.

పనిచేద్దాం

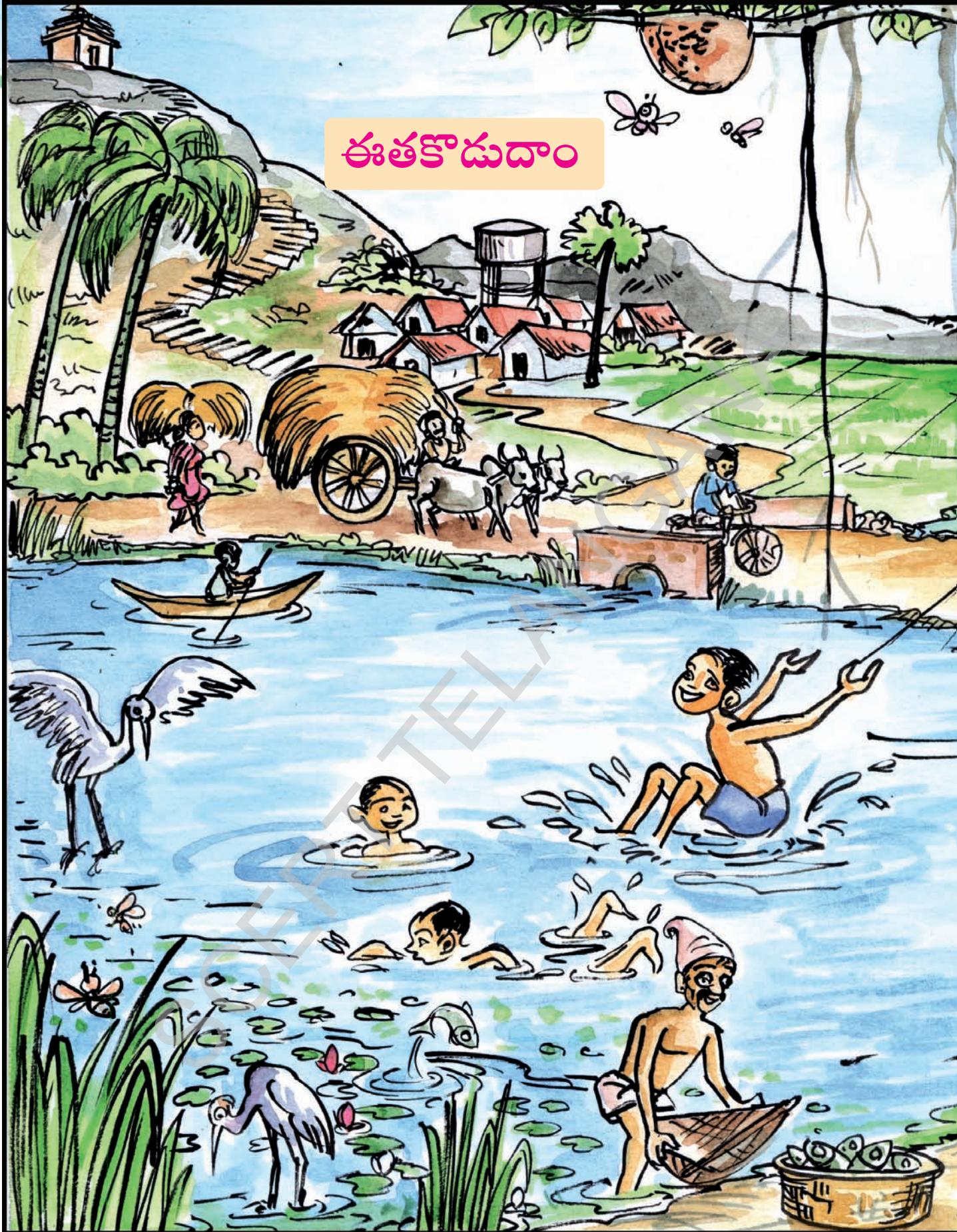

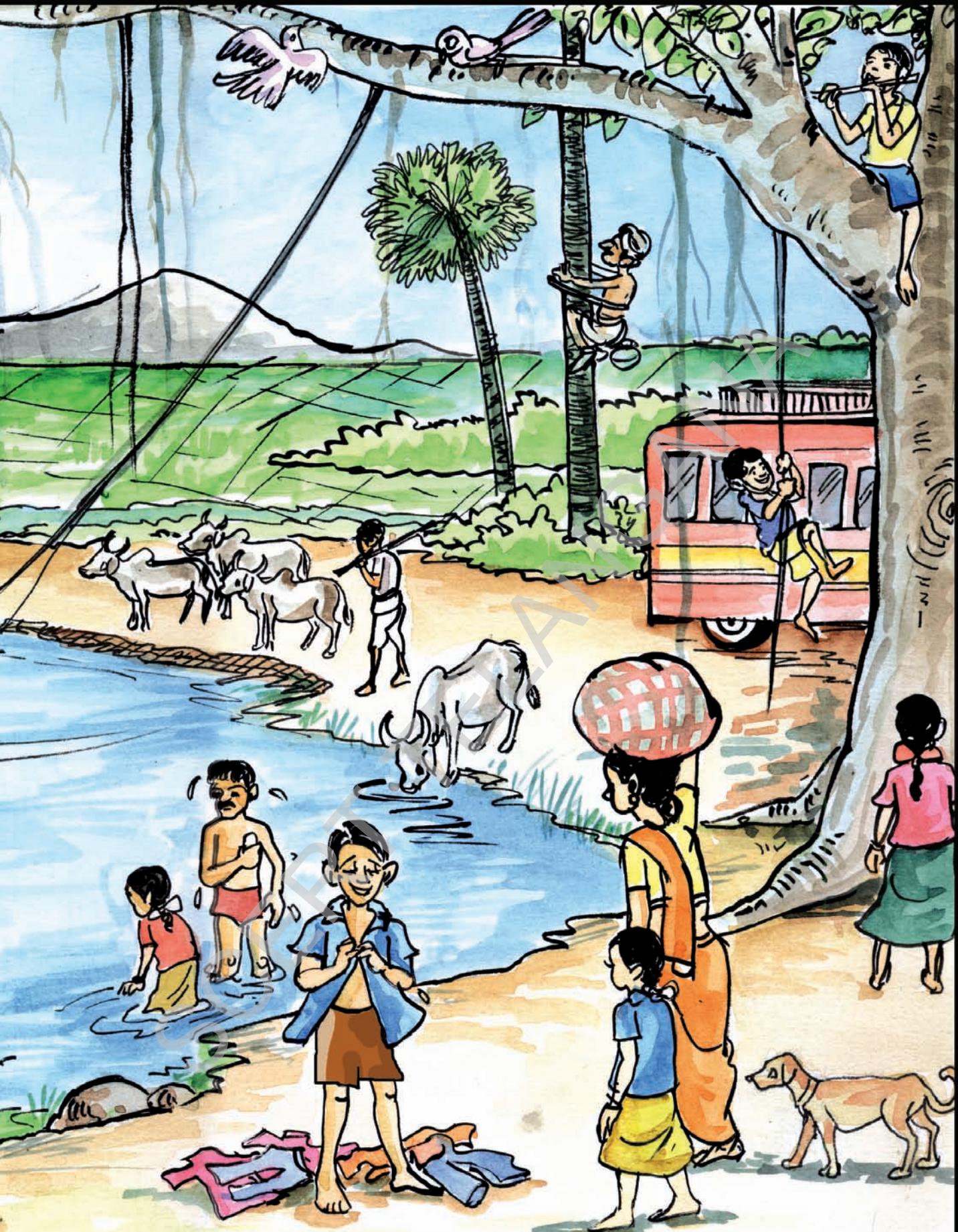

ఆదుకుండాం

శతకొడుదాం

బడికిపోదాం

తెలంగాణ ప్రభుత్వం చే ఉచిత పంపిడి 2020-21

సంసీద్ధత పారం-6

13

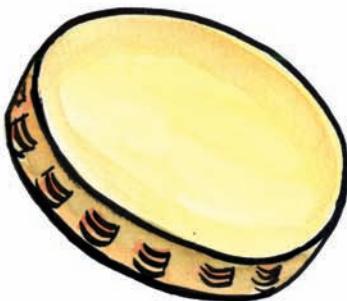

కింది బొమ్మలు చూడండి. ఇంతకు ముందు బొమ్మల్లో ఇవి ఎక్కడ ఉన్నవో వెతకండి.

తబల

కంజర

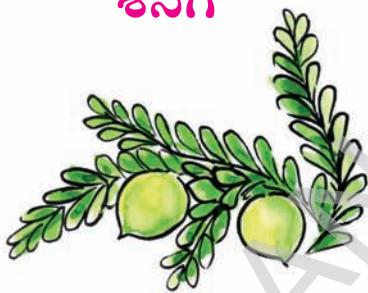
ఆట

ఉంగరం

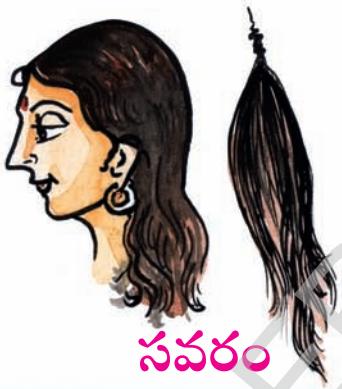
శనగ

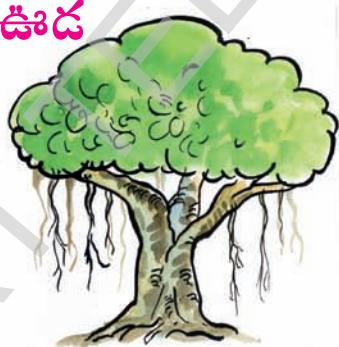
అనప

సవరం

ఊద

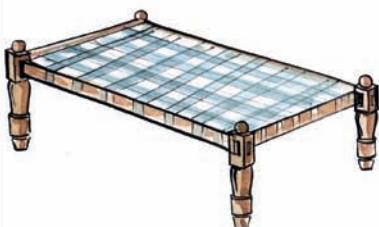
దండ

తుత

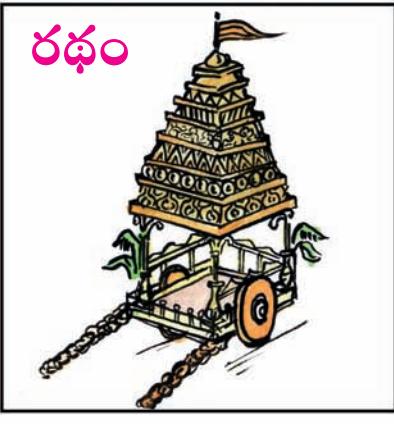
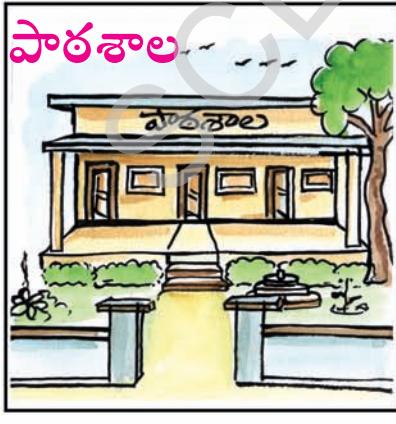
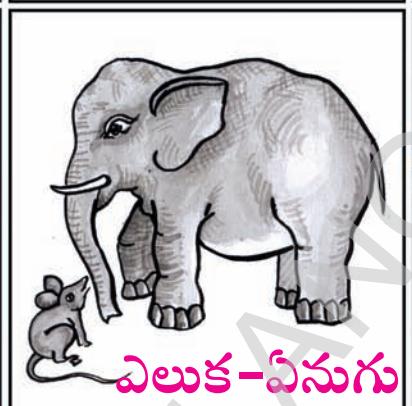
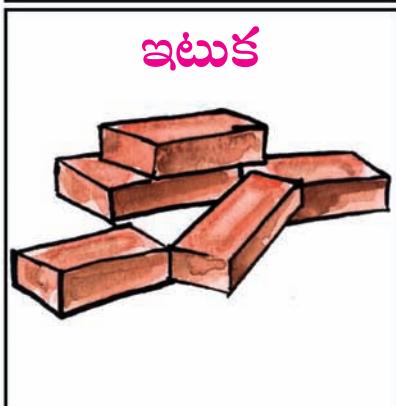
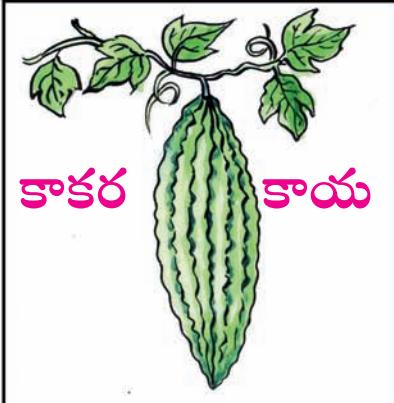
మంచం

బీడ

ఈ బొమ్మల గురించి మాట్లాడండి.

1. తబల (త, బ, ల)

తకధినతోం - తకధినతోం
చప్పుడు చేసే తబల
తరికిటతోం తరికిటతోం
తాళం వేసే తబల
ఢం ఢం ఢం ఢం
ఢం ఢం అంటూ
దరువులు వేసే తబల

ఆటకు తబల
పాటకు తబల
దేవుని గుడిలో
భజనకు తబల
తకధినతోం తకధినతోం
చప్పుడు చేసే తబల

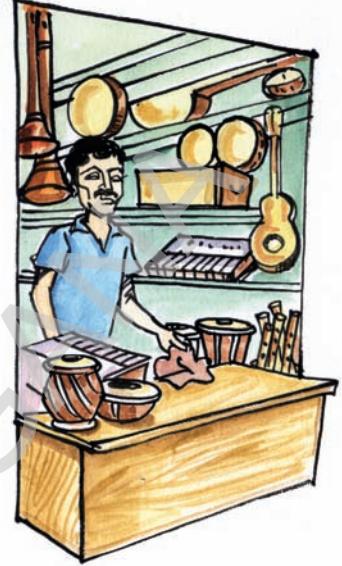

I

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) గేయం పాడండి. అభినయించండి.
- అ) పారంలోని బొమ్మలో ఎవరెవరు ఏం చేస్తున్నారు?
- ఇ) మీకు తెలిసిన వాద్యల పేర్లు చెప్పండి. మీకు ఏ వాద్యమంటే ఇష్టం?
- ఈ) తబలను ఎప్పుడెప్పుడు వాయిస్తారు?
- ఉ) కొన్ని వాద్యల ధ్వనులను అనుకరణ (మిమిక్రి) చేయండి.

II

చదువండి

- అ) గేయంలో కింది వాక్యాలు ఎక్కుడ ఉన్నహా చూపండి. వాటికింద గీత గేయండి.
- తక్కినతోం - తక్కినతోం
చప్పుడు చేసే తబల
తాళం వేసే తబల
- అ) గేయంలో “తబల” పదాన్ని గుర్తించి ‘○’ చుట్టుండి.
  - ఇ) కింది వాక్యాల్లో “తబల” పదాన్ని గుర్తించి గీత గేయండి.
- 1) బాబు తబలతో వచ్చిందు.
  - 2) బాబు తబల వాయించిందు.
  - 3) తబల ధం ధం అని మోగింది.

ఈ) కింది బొమ్మను చూడండి. పదాన్ని చదువండి. అక్షరాలు చదువండి.

తబల

త బ ల

త బ ల
1 2 3

ఉ) కింది గళ్లలో ఉన్న అక్షరాలు చెప్పండి.

1వ అక్షరం ఏమిటి?

2వ అక్షరం ఏమిటి?

3వ అక్షరం ఏమిటి?

1, 3 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

3, 1 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

1, 3 – 1, 3 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

3, 2 – 3, 2 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

ఊ) కింది బొమ్మల పేర్లు చెప్పండి. ఏటి పేర్లలో త, బ, ల అక్షరాలలో ఏది ఎక్కువ సార్లు వస్తుందో చెప్పండి?

ఎ) త - బ - ల అక్షరాలతో వచ్చే పదాలు చదువండి. మరికొన్ని చెప్పండి.

తల

తలతల

లత

తబల

లబలబ

బలబల

III

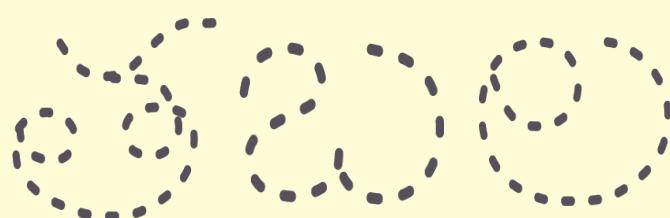
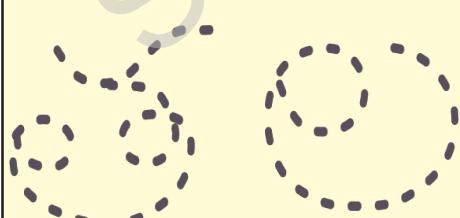
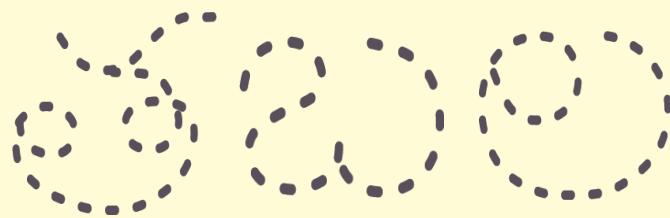
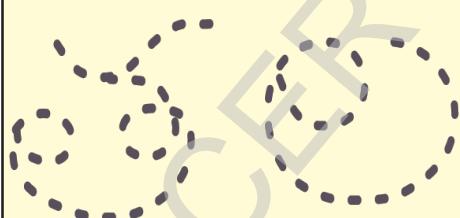
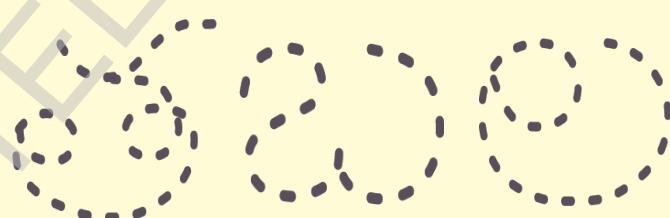
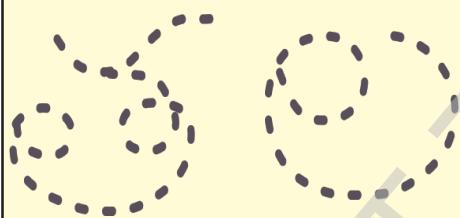
రాయండి

అ) కింది చుక్కలు కలుపుతూ అక్షరాలు రాయండి. కలిపి చదువండి.

త ల

త బ ల

అ) కింది పదాలు గీతాల్లో అందంగా రాయండి.

తల

తబల

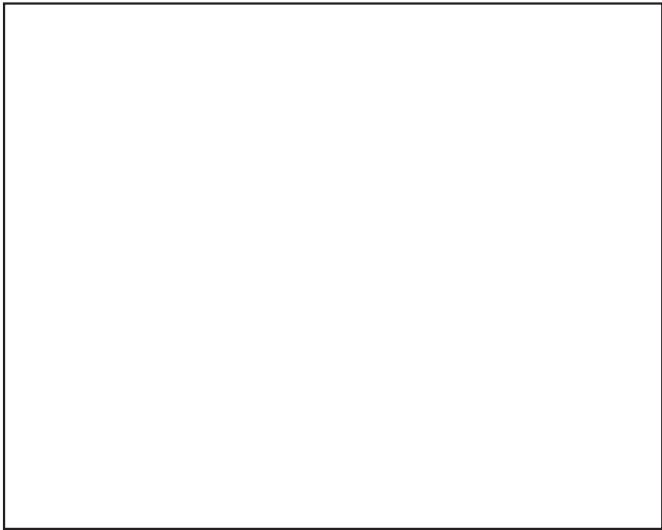
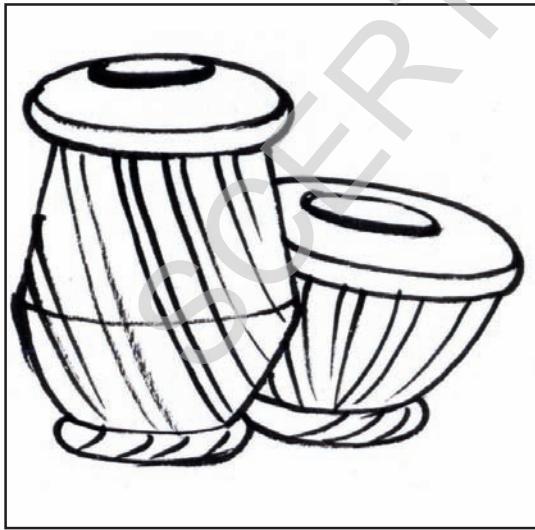
లబలబ

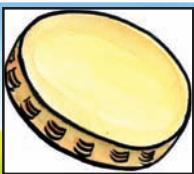
IV

సృజనాత్మకత

కింది బొమ్మను చూడండి. మీరూ గీయండి. పేరు రాయండి.

2. కంజర (క, జ, ర, ఓ)

జజ్జనకరి జనారే
కంజరనే బజారే
గజ్జెల కంజరతో
దరువులెన్నో వేయరే
కంజరనే కొట్టరే
పాటలెన్నో పాడరే
కంజరతో పాటలకు
ఆటలెన్నో ఆడరే
ఆటలతో పాటలతో
ఆనందం పొందరే

I

వినంది - మాట్లాడండి

- అ) గేయం పాడండి. ఆభినయించండి.
- అ) పారంతోని బొమ్మలో ఎవరెవరు ఏం చేస్తున్నారు?
- ఇ) పాటలంటే మీకిష్టమేనా? మీకు వచ్చిన పాట పాడండి.
- ఈ) కంజరను మీరెప్పుడైనా చూశారా? దానితో ఏం చేస్తారో చెప్పండి.
- ఉ) పాటలు పాడుకుంటూ తెగే తెటలు ఏమి ఉంటాయో చెప్పండి.

II

చదువండి

- అ) గేయంలో కింది వాక్యాలు గుర్తించండి. వాటి కింద గీత గీయండి.

1. జజ్జనకరి జనారే.
2. కంజరనే బజారే.
3. కంజరనే కొట్టరే.

- అ) గేయంలోని “కంజర” పదాన్ని గుర్తించి ‘○’ చుట్టండి.

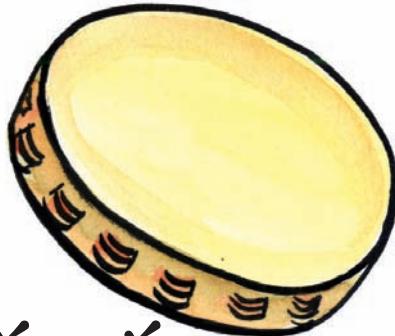
- ఇ) కింది వాక్యాలలో ‘కంజర’ను గుర్తించండి. దాని కింద గీత గీయండి.

1. పిల్లలు కంజర నేర్చుకుంటున్నారు.
2. గాయకుడు కంజర వాయిస్తూ పాడుతున్నాడు.
3. కంజర పాటకు పిల్లలు నాట్యం చేస్తున్నారు.

ఈ) కింది బొమ్మను చూడండి. పదాన్ని చదువండి. అక్షరాలు చదువండి.

కంజర

కంజర

క ం జ ర

క ం జ ర

ఉ) కింది గళ్లలోని అక్షరాలు చెప్పండి.

1వ అక్షరం ఏమిటి?

2వ అక్షరం ఏమిటి?

3వ అక్షరం ఏమిటి?

3, 1 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

2, 3 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

2, 3 - 2, 3 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

ఊ) కింది అక్షరాలకు 'ం' చేర్చి చదువండి, రాయండి.

త	బ	ల	క	జ	ర
----------	----------	----------	----------	----------	----------

ఉదా:	త	ం				
-------------	----------	----------	--	--	--	--

ఎ) కింది పదాలు చదువండి.

తల	తబల	జలజల
లత	కంజర	లకలక
కల	బంజర	జరజర
కంత	జలజ	బరబర

ఎ) కింది బొమ్మలకు స్వేచ్ఛ పదాలను జతపరచండి.

తబల

తల

కంజర

III రాయండి

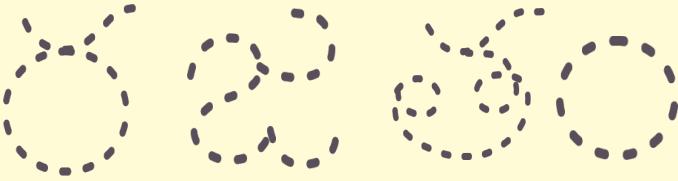
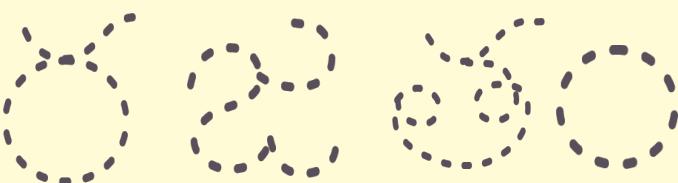
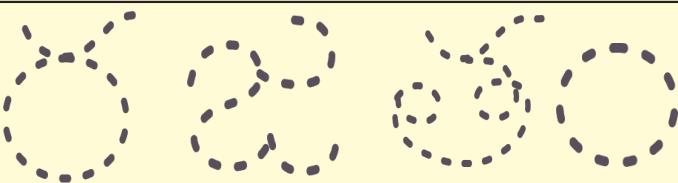

అ) కింది చుక్కలు కలుపుతూ అక్షరాలు రాయండి. కలిపి చదువండి.

బం క

ర జ తం

ఆ) కింది పదాలు గీతలో అందంగా రాయండి.

కలం తబల కంజర జలజల

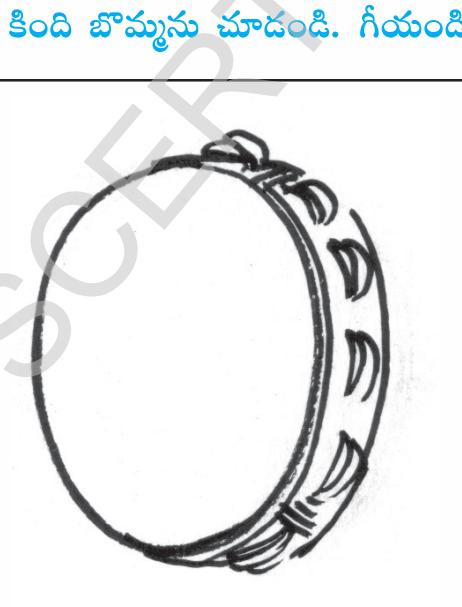
.....
.....
.....
.....
.....

ఇ) త, బ, ల, క, జ, ర, ం అక్షరాలతో వచ్చే కొత్త పదాలు రాయండి.

రెండక్కరాల పదాలు	మూడక్కరాల పదాలు	నాలుగక్కరాల పదాలు

IV

సృజనాత్మకత

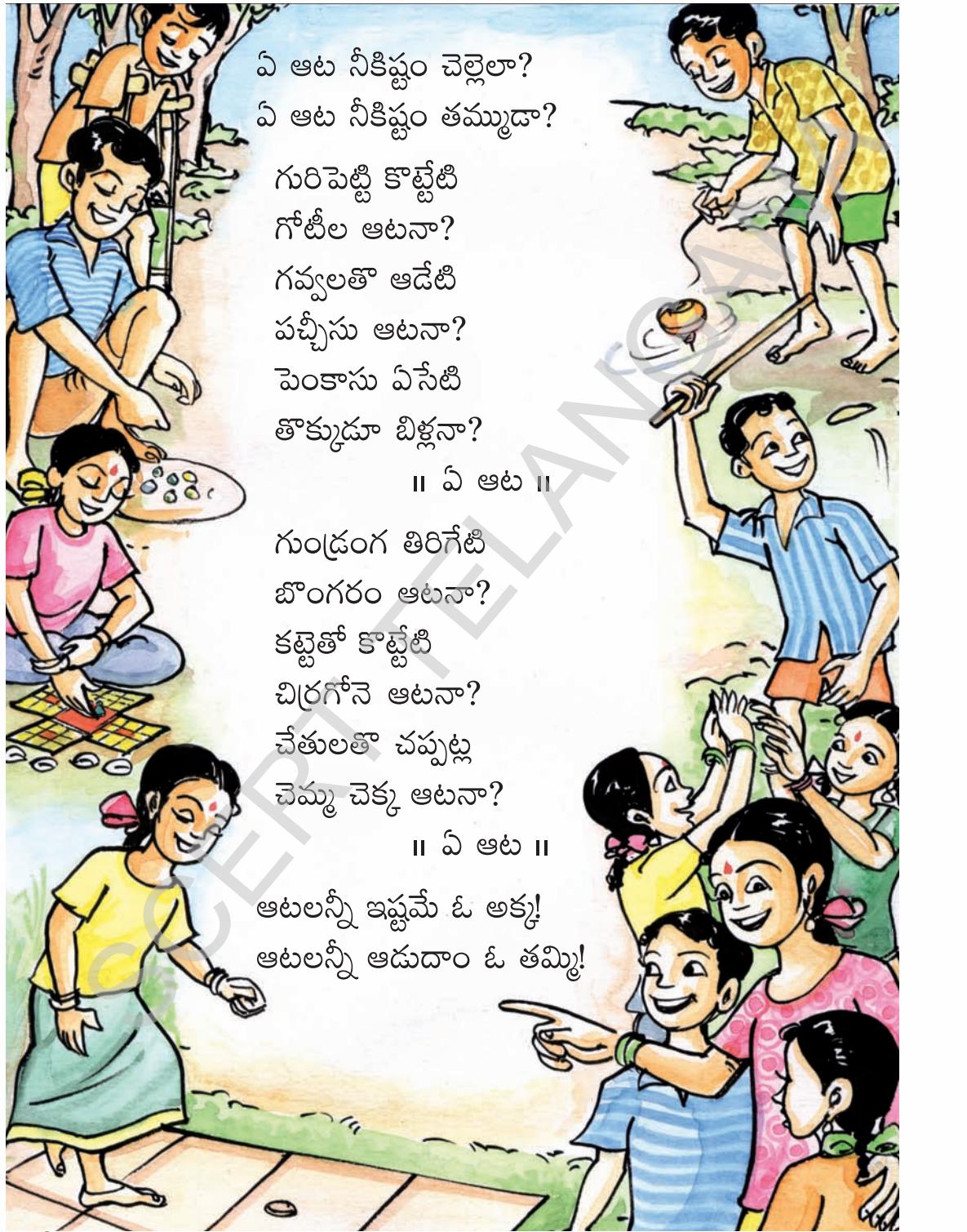
తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిణీ 2020-21

25

3. ఆట (ఆ, ఏ)

ఎ ఆట నీకిష్టం చెల్లెలా?
ఎ ఆట నీకిష్టం తమ్ముదా?

గురిపెట్టి కొట్టేటి
గోటీల ఆటనా?
గవ్వలతూ అడేటి
పచ్చసు ఆటనా?
పెంకాసు ఏనేటి
తొక్కుడూ బిళ్లనా?
॥ ఎ ఆట ॥

గుండ్రంగ తిరిగేటి
బొంగరం ఆటనా?
కట్టతో కొట్టేటి
చిర్గోనె ఆటనా?
చేతులతూ చప్పట్ల
చెమ్ము చెక్కు ఆటనా?

॥ ఎ ఆట ॥

ఆటలన్నీ ఇష్టమే ఓ అక్క!
ఆటలన్నీ ఆడుదాం ఓ తమ్మ!

I

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) గేయం పాడండి. అభినయించండి.
- ఆ) పారం బొమ్మను చూడండి. పిల్లలేం చేస్తున్నారో చెప్పండి.
- ఇ) మీరు ఆడుకునే ఆటలు ఏవి? మీకు ఏ ఆట అంటే ఇష్టమౌ చెప్పండి.
- ఈ) మీకు తెలిసిన ఒక ఆట ఎట్లా ఆడుతారో చెప్పండి.

II

చదువండి

- అ) గేయంలో కింది వాక్యాలు గుర్తించండి. వాటి కింద గీత గేయండి.

1. ఏ ఆట నీకిష్టం చెల్లేలా?
2. బొంగరం ఆటనా?
3. ఆటలన్నీ ఇష్టమే ఓ అక్క!

- అ) గేయంలో ‘ఆట’ పదాన్ని గుర్తించి ‘○’ చుట్టుండి.

- ఇ) కింది వాక్యాలలో ‘ఆట’ పదానికి ‘○’ చుట్టుండి.

1. పిల్లలు క్రికెట్ ఆట ఆడుతున్నారు.
2. పాప తాడుతో ఆట ఆడుతున్నది.
3. రహీం బంతితో ఆట ఆడుతున్నాడు.

ఈ) కింది బొమ్మ చూడండి. పదం చదువండి. అక్షరాలు చదువండి.

ఆట

అ ట

అ ట

ఉ) కింది గళ్లోని అక్షరాలు చదువండి. అదిగిన అక్షరాలు చూడండి. చదువండి.

7వ అక్షరం ఏమిటి?

1, 3 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

8వ అక్షరం ఏమిటి?

5, 1 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

1వ అక్షరం ఏమిటి?

4, 8, 4 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

3వ అక్షరం ఏమిటి?

5, 3, 5 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

ఊ) కింది పదాలు చదువండి.

తల	కరం	లత	కంత	జలజల	కటకట	జత	కంజర
బలం	తరం	ఆట	బకం	కరకర	లబలబ	తంట	తబల

ఎ) కింది బొమ్మను తగిన అక్షరంతో జతపరచండి.

క

జ

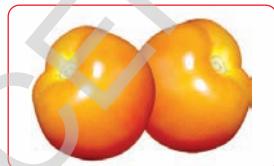
ట

బ

రం

ఏ

త

III రాయండి

అ) కింది చుక్కలు కలుపుతూ అక్షరాలు రాయండి. కలిపి చదువండి.

అ టు	ల త అ టు
ఎ ఎ ఎ	ల ల ల అ అ అ టు టు
ఎ ఎ ఎ	ల ల ల అ అ అ టు టు
ఎ ఎ ఎ	ల ల ల అ అ అ టు టు

అ) కింది పదాలు గేతల్లో అందంగా రాయండి.

ఆటు కంటకం కటుకటు

IV

సృజనాత్మకత

అ) గేయాన్ని పాడండి. పాడిగించండి.

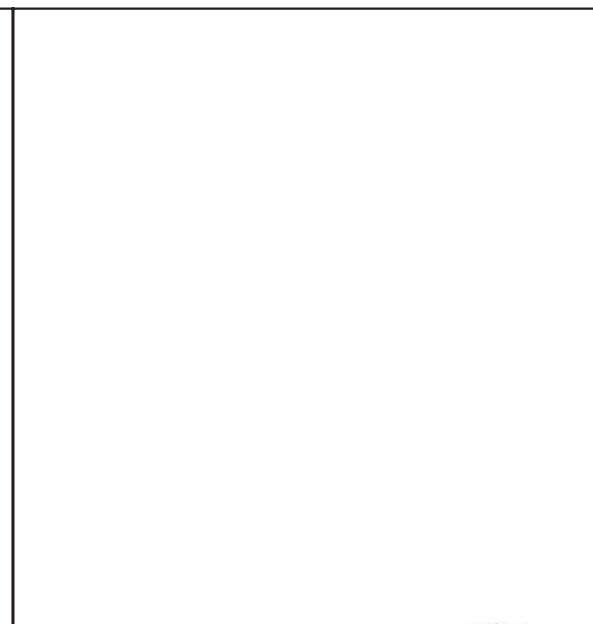
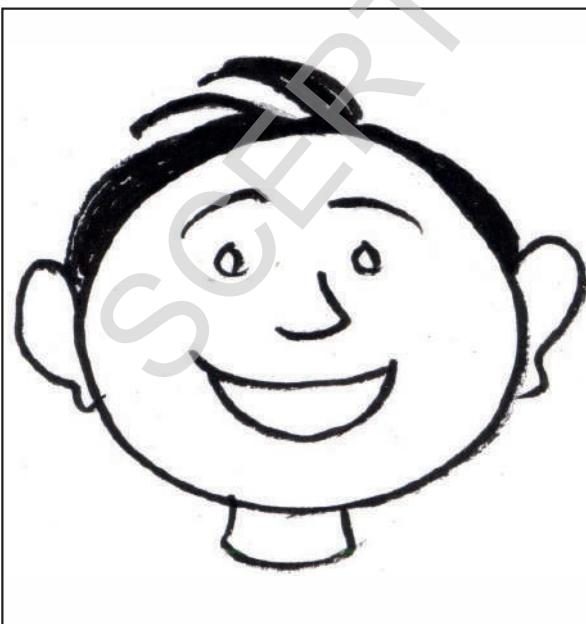
చింత గింజలతో అడేటి

కండ్డకు గంతలు గట్టి

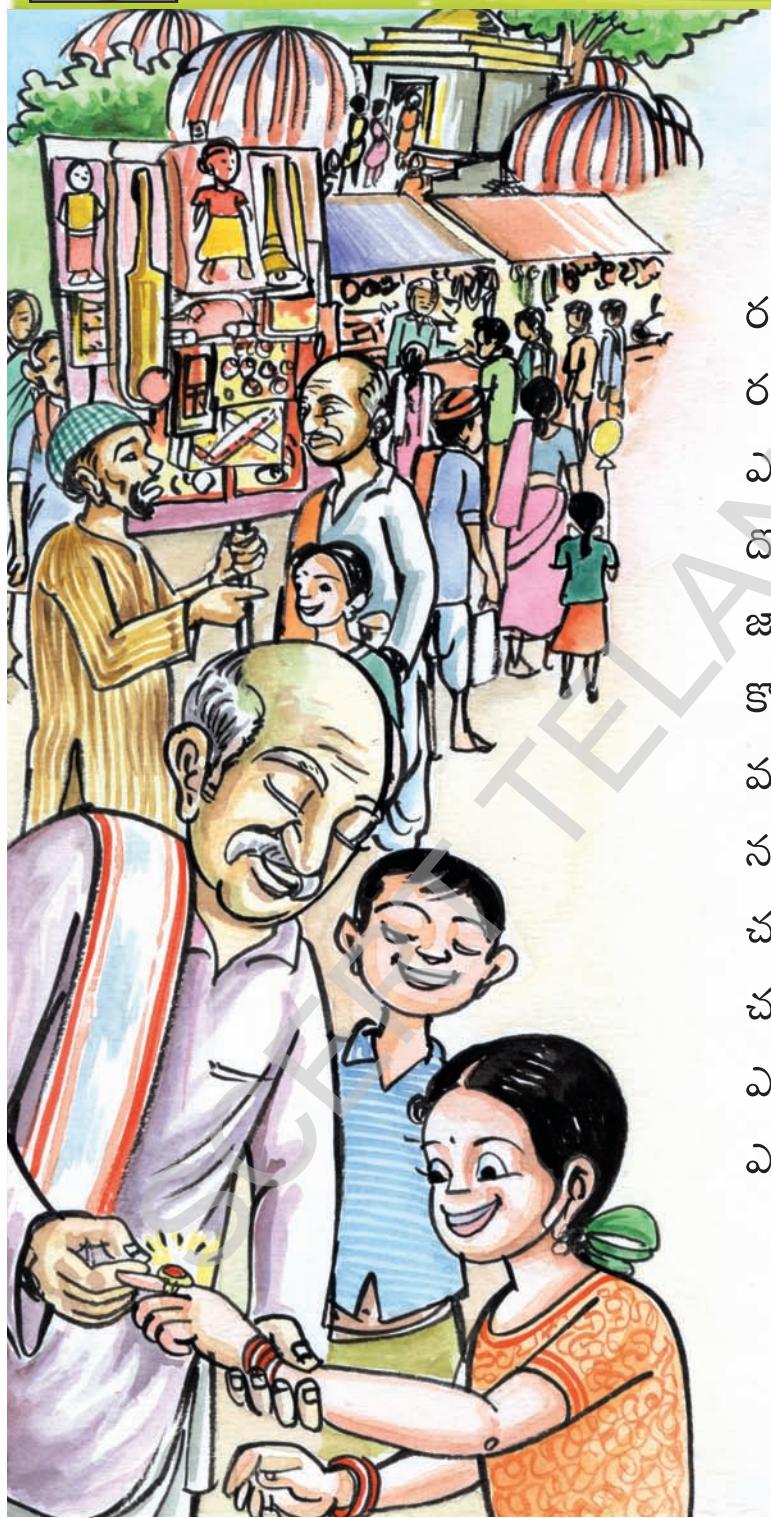
అ) కింది బొమ్మ చూడండి. మీరు గీయండి.

రంగులు వేయండి. పేరు రాయండి.

4. ఉంగరం (ఉ, ఏ)

రంగు రంగుల ఉంగరం
రతనాల ఉంగరం
ఎములాడ జాతరలో
దౌరికేటి ఉంగరం
జాతరలో మా తాత
కొనిచ్చిన ఉంగరం
మా దోస్తులందరికి
నచ్చినా ఉంగరం
చూపుడు వేలు మీద
చుక్కసుంటి ఉంగరం
ఎట్రెట్ర ఉంగరం
ఎములాడ ఉంగరం

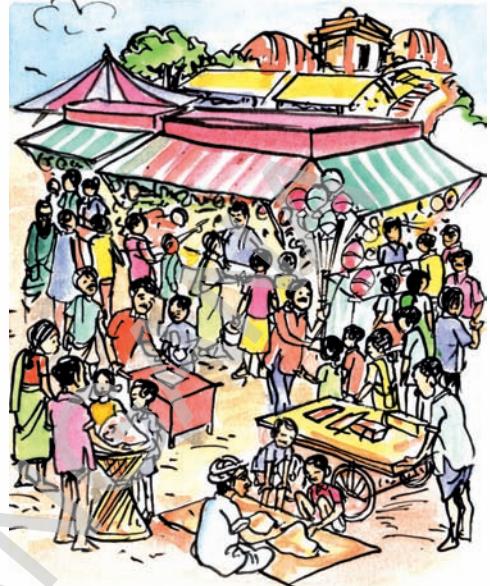

I

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) గేయం పాడండి. అభినయించండి.
- అ) పారం బొమ్మలో ఏమేం కనిపిస్తున్నది? వాటి గురించి చెప్పండి.
- ఇ) జాతరలో ఉంగరాలు కాకుండా ఇంకా ఏమేం దొరుకుతవి?
- ఈ) చేతివేళ్ళకి ఉంగరాలు పెట్టుకుంటారు గదా! అట్లాగే మెడలో ఏ నగలు పెట్టుకుంటారు?

II

చదువండి

- అ) కింది వాక్యాలు గేయంలో గుర్తించి వాటి కింద గీత గీయండి.

1. రంగు రంగుల ఉంగరం
2. నచ్చినా ఉంగరం
3. ఎప్పెర ఉంగరం
4. ఎములాడ ఉంగరం

- అ) గేయంలో “ఉంగరం” పదాన్ని గుర్తించి ‘○’ చుట్టుండి.

- ఇ) కింది వాక్యాల్లో “ఉంగరం” పదానికి ‘○’ చుట్టుండి.

1. పాప వేలికి ఉంగరం ఉన్నది.
2. పెండ్లికూతురు వేలికి ఉంగరం ఉన్నది.
3. పెట్టెలో ఉంగరం ఉన్నది.

ఈ) కింది బొమ్మను చూడండి. పదాన్ని చదువండి. అక్షరాలు చదువండి.

ఉంగరం

ఉ ం గ ర ం

ఉ ం గ ర ం

ఊ) కింది అక్షరాలు చదువండి.

3వ అక్షరం ఏమిటి?

4వ అక్షరం ఏమిటి?

5వ అక్షరం ఏమిటి?

2, 5 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

4, 5 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

2, 4, 5 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

ఊ) కింది ఖాలీలలో అవసరమైన చోట రం, గం, జం చేర్చి రాయండి. ఆ పదాలు చదువండి.

1. త	_____	5. బల	_____	9. _____ గం
2. క	_____	6. తరం	_____	10. _____ ప
3. ఉంగ	_____	7. గ	_____	11. _____ ట
4. తగ	_____	8. ఉర	_____	12. _____ గ

ఎ) కింది పదాలు చదువండి.

బంక	గతం	రజతం	కటకట
గజం	గరం	ఉంగరం	గజగజ
తలం	ఆగం	బంజర	లబలబ
బలం	జరం	ఉరగం	గబగబ

III రాయండి

అ) కింది చుక్కలు కలుపుతూ అక్షరాలు రాయండి. కలిపి చదువండి.

గ రం
గ రం
గ రం
గ రం
గ రం

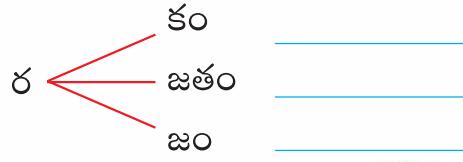
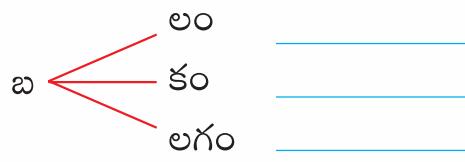
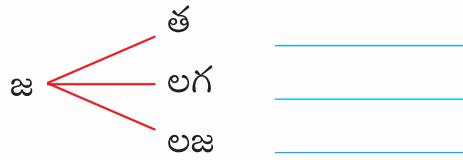
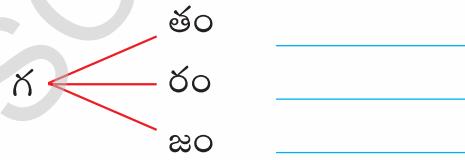
ఉం గ రం
ఉం గ రం

ర జ తం
ర జ తం

అ) కింది పదాలు గీతలో అందంగా రాయండి.

ఉంగరం బలగం ఆటంకం

ఇ) కింది అక్షరాలు కలిపి చదువండి. రాయండి.

ఈ) వాక్యాలలోని బొమ్మలపేర్లు చెప్పండి. గీతల మధ్య బొమ్మ పేరు అందంగా రాయండి.

1. తాత వేలికి ఉంది.

తాత వేలికి ..... ఉంది.

2. గుడి మోగింది.

గుడి ..... మోగింది.

3. అనగా శిరస్సు.

..... అనగా శిరస్సు.

ఉ) గళ్లలోని అక్షరాలతో పదాలు రాయండి.

త	బ	ల
కం	జ	ర
ఉం	గ	రం

1. బకం

6. .....

2. .....

7. .....

3. .....

8. .....

4. .....

9. .....

5. .....

10. .....

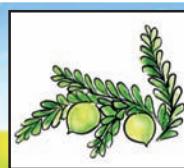
IV

సృజనాత్మకత

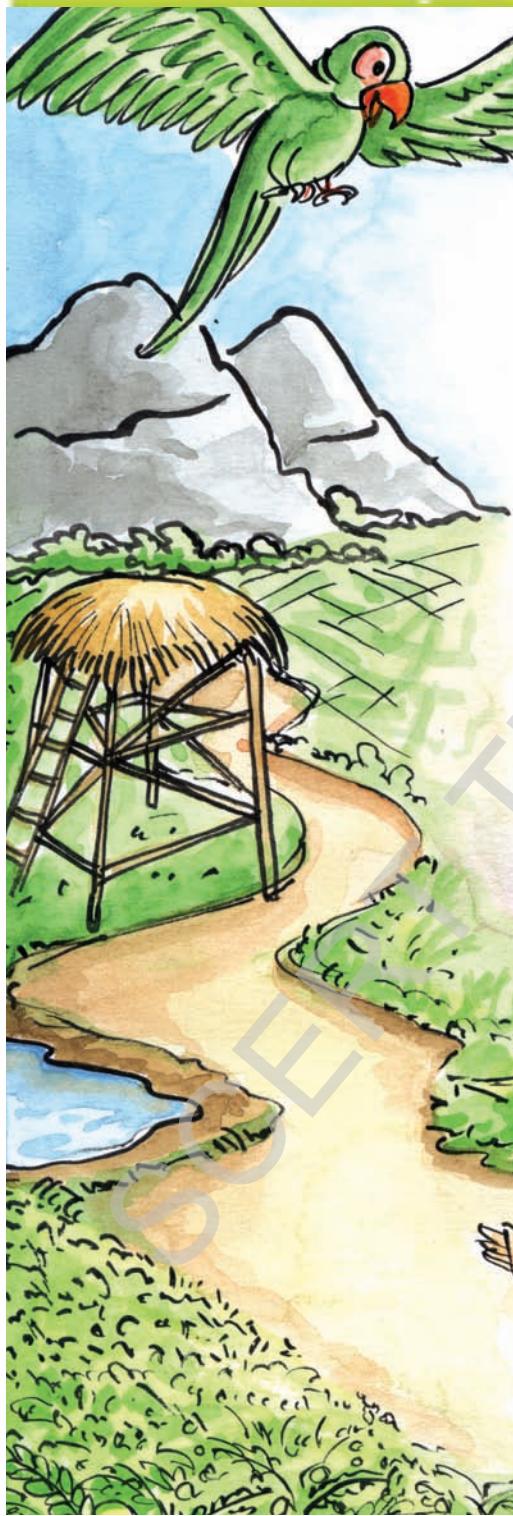

కింది బొమ్మను చూడండి. మీరు గీయండి. రంగులు వేసి దాని పేరు రాయండి.

5. శనగ (శ, న)

ముద్ద మాటలు పలిక ఓ రామచిలుకా
శనగ చేనుకు నువ్వు కావలికి పోతే
నీ చిలుక ముక్కుకు సత్త వేయింతు
గుజ్జారి కాళ్ళకు గజ్జలేయింతు
నువు పోయె తొవ్వుల్ల శనగ పోయింతు
శనగ తిని సెయికడుగ సెలమ తోడింతు.

I

వినంది - మాట్లాడండి

- అ) గేయం పాడండి. అభినయించండి.
- ఆ) పారం బొమ్మను చూడండి. మాట్లాడండి.
- ఇ) పారంలో రామచిలుక ఉన్నదిగదా!
మీకు ఏ పక్కి అంటే ఇష్టం. ఎందుకు?
- ఈ) చేలలో ఏ ఏ పంటలు పండిస్తారు?
- ఉ) శనగలతో ఏం వండుతారు?

II

చదువంది

- అ) కింది వాక్యాలను, పదాలను గేయంలో గుర్తించండి.
  1. నీ చిలుక ముక్కుకు సత్తు వేయింతు.
  2. నువ్వు పోయె తొప్పల్ల శనగ పోయింతు.
  3. ముద్దు మాటలు, సెలమ, రామచిలుకా.
- ఆ) గేయంలో ‘శనగ’ పదాన్ని గుర్తించి ‘○’ చుట్టుండి.
- ఇ) కింది బొమ్మలు చూసి వాక్యాలు చెప్పండి. కింది వాక్యంలోని ‘శనగ’ పదానికి ‘○’ చుట్టుండి.

బండిపై శనగలు

అమ్ముతున్నారు.

పిల్లలు శనగలు

కొంటున్నారు.

పిల్లలు శనగలు

తింటున్నారు.

ఈ) కింది బొమ్మ చూడండి. పదాన్ని చదువండి. అక్షరాలు చదువండి.

శనగ

ఉ) కింది గళ్లలో ఉన్న అక్షరాలు చెప్పండి.

1వ అక్షరం ఏమిటి?

2వ అక్షరం ఏమిటి?

3వ అక్షరం ఏమిటి?

2, 3 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

1, 5 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

2, 3, 5 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

ఊ) కింది పదాలు చదువండి.

శరం	రంగం	శనగ	గజగజ
శకం	శంకరం	ఆగటం	గబగబ
గజం	నరకం	శకటం	గలగల
జగం	తగరం	శతకం	గరగర
తరం	ఉంగరం	కరం	టకటక
జనం	గగనం	రంగ	లబలబ
రకం	గంగ	నకనక	జరజర
కలశం	నరం	నగరం	కటకట
నలత	గతం	శకలం	బలగం

III రాయండి

అ) కింది చుక్కలు కలుపుతూ అక్షరాలు రాయండి. కలిపి చదువండి.

శ న గ
శ న గ
శ న గ
శ న గ
శ న గ

క ల శం
క ల శం

శ త కం
శ త కం

అ) కింది పదాలు గీతల్లో అందంగా రాయండి.

శనగ నగరం శకటం

ఇ) బొమ్మను చూసి కింది ఖాళీల్లో సరైన పదాలు రాయండి.

1. పాప వేలికి ఉన్నది.

2. నాకు లు ఇష్టం.

పాప వేలికి ..... ఉన్నది.   నాకు ..... లు ఇష్టం.

ఈ.) గళ్లోని అక్షరాలతో పదాలు రాయండి.

క	ట	శ
ల	త	అ
ర	గ	బ
ం	న	జ

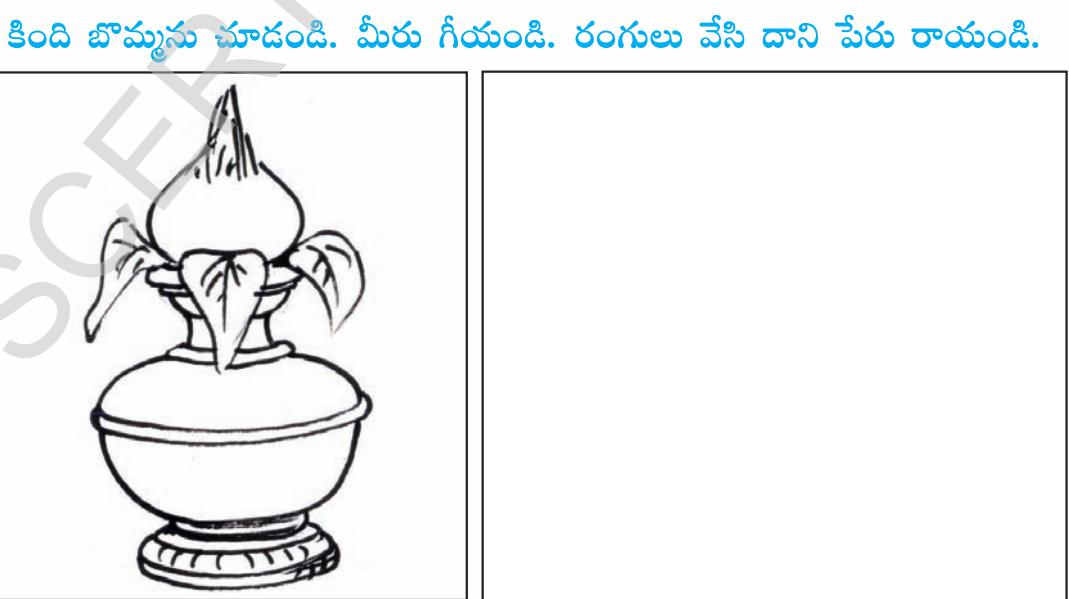
1.	6. ....
2.	7. ....
3.	8. ....
4.	9. ....
5.	10. ....

ఉ.) కింది అక్షరాలకు చెందిన గండులలో తెలిసిన పదాలు రాయండి.

శ	వ	గ

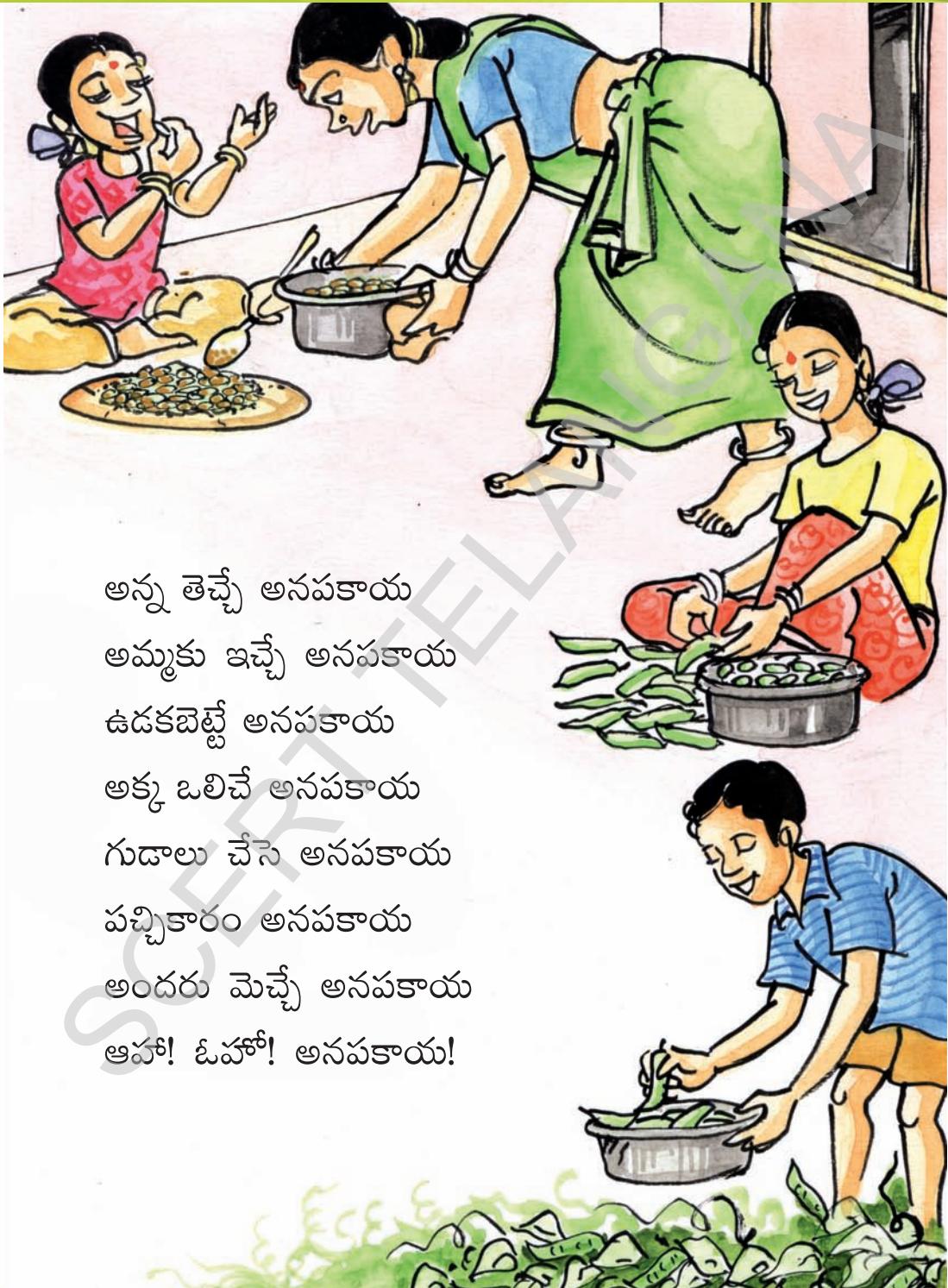
IV

సృజనాత్మకత

6. అనవ (ఏ, ఐ)

అన్న తెచ్చే అనపకాయ
అమృకు ఇచ్చే అనపకాయ
ఉడకబెట్టే అనపకాయ
అక్క ఒలిచే అనపకాయ
గుడాలు చేసే అనపకాయ
పచ్చికారం అనపకాయ
అందరు మెచ్చే అనపకాయ
ఆహ! ఓహో! అనపకాయ!

I

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) గేయం పాడండి. అభినయించండి.
- అ) పారం బొమ్మ చూడండి. ఎవరేం చేస్తున్నారో చెప్పండి.
- ఇ) పారంలో అనపకాయ గుడాలు చేస్తారని చెప్పారు కదా! ఇంకా వేటితో గుడాలు చేస్తారు?
- ఈ) మీకు ఏ గుడాలంటే ఇష్టం? ఎందుకు?

II

చదువండి

- అ) కింది వాక్యాలు, పదాలు గేయంలో గుర్తించండి. కింద గీత గేయండి.
  1. అక్క ఒలిచే అనపకాయ.
  2. గుడాలు చేసే అనపకాయ.
  3. అందరు మెచ్చే అనపకాయ.
  4. అమ్మకు, పచ్చికారం, ఆహ!
- అ) గేయంలో 'అనప' పదాన్ని గుర్తించి '○' చుట్టుండి.
- ఇ) కింది వాక్యాల్లో 'అనప' పదాన్ని గుర్తించి '○' చుట్టుండి.
  1. చేసులో అనపకాయలు తెంపుతున్నరు.
  2. జలజ అనపకాయలు ఒలుస్తున్నది.
  3. అమ్మ అనపగింజలతో గుడాలు చేస్తున్నది.

ఈ) కింది బొమ్మ చూడండి. పదాన్ని చదువండి. అక్షరాలు చదువండి. ఈ అక్షరాలను వర్ణమాల చార్టలో గుర్తించండి.

అనప

అనప

అ న ప

అ న ప

ఉ) కింది గళ్లలో ఉన్న అక్షరాలను చెప్పండి.

1వ అక్షరం ఏమిటి?

అ న ప శ క టం
1 2 3 4 5 6

2వ అక్షరం ఏమిటి?

3వ అక్షరం ఏమిటి?

3, 6 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

1, 2, 6 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

5, 3, 6 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

ఊ) కింది పదాలు చదువండి.

అలక	బలం	శరం	కపటం	శనగ
నటన	కనకం	పంజరం	శకటం	తబల
పలక	జనప	నగరం	కలశం	ఆన
తరక	రంపం	అనంతం	ఉంగరం	కంజర

ఎ) కింది వరుస పదాలలో వేరుగా ఉన్న పదాలు గుర్తించండి. వాటిని పక్కగడులలో రాయండి.

1. అలక, అనప, అలక, అలక

2. ఉరగం, ఉరగం, ఉరగం, ఉంగరం

3. పంజరం, పంకజం, పంకజం, పంకజం

4. జలం, జపం, జలం, జలం

III రాయండి

అ) కింది చుక్కలు కలుపుతూ అక్షరాలు రాయండి. కలిపి చదువండి.

అ న వ
ఆ న వ
ఆ న వ
ఆ న వ
ఆ న వ

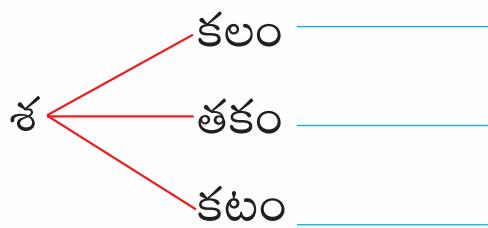
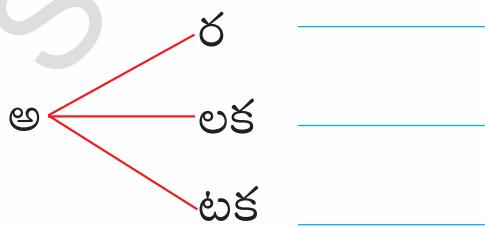
అం జ నం
అం జ నం

ప క వ క
ప క వ క
ప క వ క
ప క వ క
ప క వ క

ఇ) కింది పదాలు గీతలో అందంగా రాయండి.

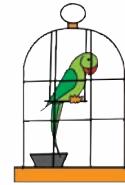
అంపకం అనపటం పలకటం

ఇ) కింది అక్షరాలు కలిపి చదువండి. రాయండి.

ఈ) కింది బొమ్మల పేర్లు రాయండి.

ఉ) అ ఆ ఇ క గ జ ట త న ప బ ర శ ఓ

ఈ అక్షరాలతో వచ్చే రెండు అక్షరాల పదాలు, మూడుక్షరాల పదాలు, నాలుగుక్షరాల పదాలు పట్టికలో రాయండి.

రెండుక్షరాల పదాలు	మూడుక్షరాల పదాలు	నాలుగుక్షరాల పదాలు

IV

సృజనాత్మకత

అ) గేయాన్ని పొడిగించి చెప్పండి.

మామ తెచ్చే _____

_____

అవ్వకు ఇచ్చే _____

_____

7. సవరం (స, వ)

నాయన ఇంటికి వచ్చిందు
పాపకు సవరం తెచ్చిందు
సవరం గూట్లో పెట్టిందు
సవరం అమ్మ చూసింది
గూట్లో సవరం తీసింది
చిట్టే జడకు వేసింది

I

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) గేయం పాడండి. అభినయించండి.
- ఆ) పారం బొమ్మ చూడండి. ఏం జరుగుతున్నదో చెప్పండి.
- ఇ) సవరం ఎప్పుడెప్పుడు పెట్టుకుంటారు? ఎందుకు పెట్టుకుంటారు?
- ఈ) సవరం వేసిన జడకు ఏమేం పెట్టుకుంటారు?

II

చదువండి

- అ) కింది వాక్యాలు, పదాలు గేయంలో గుర్తించండి. వాక్యాల కింద గీత గేయండి.
పదాలకు ‘○’ చుట్టండి.

  1. పాపకు సవరం తెచ్చిందు.
  2. గూట్లో సవరం తీసింది.
  3. ఇంటికి, జడకు, చూసింది

- ఆ) కింది బొమ్మలు చూసి వాక్యాలు చెప్పండి. కింది వాక్యాల్లో ‘సవరం’ పదాన్ని గుర్తించి ‘○’ చుట్టండి.

అమ్మ పాపకు సవరంతో
జడ వేస్తున్నది.

పాపకు సవరంతో వేసిన
జడలో ఫూలు పెట్టింది.

పాప సవరం జడ
ముచ్చటగా ఉన్నది.

ఇ) కింది బొమ్మ చూడండి. పదాన్ని చదువండి. అక్షరాలు చదువండి.

సవరం

స వ రం

స వ రం

ఈ) కింది గళ్లోని అక్షరాలు చదువండి.

1వ అక్షరం ఏమిటి?

2వ అక్షరం ఏమిటి?

3వ అక్షరం ఏమిటి?

2, 3, 4 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

3, 4, 6, 4 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

5, 3, 4 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

ఉ) కింది పదాలు చదువండి.

నస	వనం	వరస
బస	జనం	నలక
వస	నరం	సరసర
పస	వరం	నరకం
సంత	రసం	వసంతం
వంత	పనస	సంతకం

III రాయండి

అ) కింది చుక్కలు కలుపుతూ అక్షరాలు రాయండి. కలిపి చదువండి.

స వ రం	వ ర స	సం త కం
స వ రం	వ ర స	సం త కం
స వ రం	వ ర స	సం త కం
స వ రం	వ ర స	సం త కం
స వ రం	వ ర స	సం త కం

అ) కింది పదాలు గీతల్లో అందంగా రాయండి.

సంజన పంజరం వలవల శనగ

ఇ) బొమ్మ చూసి కింది భాషీల్లో సరైన పదాలు రాయండి.

1. తో చెక్క మొద్దులు కోస్తున్నాడు.

తో చెక్క మొద్దులు కోస్తున్నాడు.

2. చేపలు లో చిక్కాయి.

చేపలు ..... లో చిక్కాయి.

ఈ) గళ్లోని అక్షరాలతో పదాలు రాయండి.

ప	జ	చ
గ	న	ర
ఎ	త	వ

1.

4.

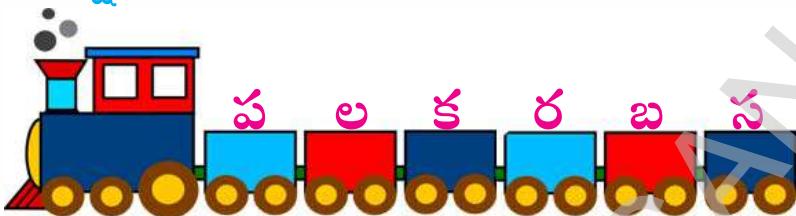
2.

5.

3

6

ಉ) ಕೀಂದಿ ಅಕ್ಷರಾಲನುವಯೋಗಿಂಚಿ ಜಂಟ ಪದಾಲು ರಾಯಂಡಿ.

ಕಡಾ: ಬರಬರ

IV

సృజనాత్మకత

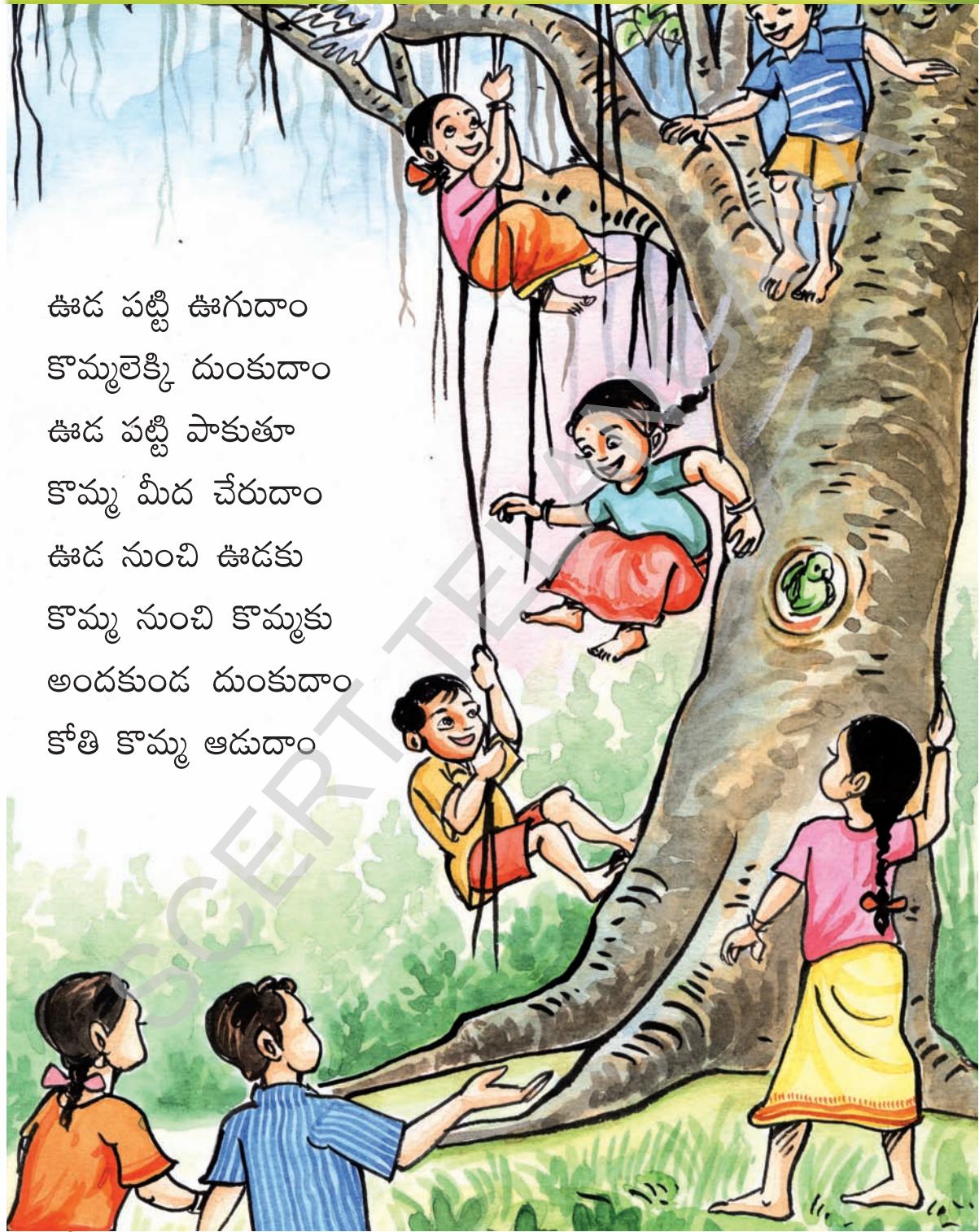
బొమ్మ చూడండి. బొమ్మలో ఎవరెవరున్నారు? వాళ్ళకు పేర్లు పెట్టండి. వాళ్ళు ఏం మాట్లాడుకుంటున్నారో చెప్పండి?

8. ఊడు (ఊ, డ)

ఊడ పట్టి ఊగుదాం
కొమ్ములెక్కి దుంకుదాం
ఊడ పట్టి పాకుతూ
కొమ్ము మీద చేరుదాం
ఊడ నుంచి ఊడకు
కొమ్ము నుంచి కొమ్ముకు
అందకుండ దుంకుదాం
కోతి కొమ్ము ఆడుదాం

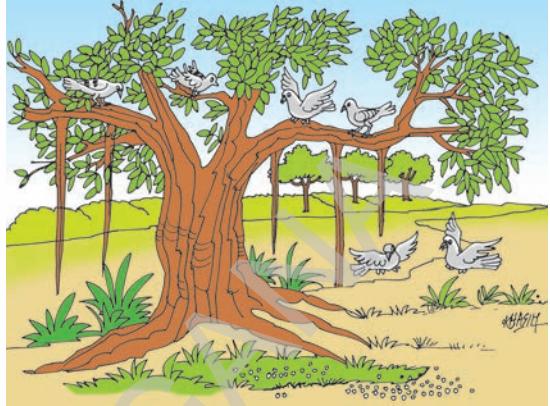

I

వినంది - మాట్లాడంది

- అ) గేయం పాడండి. అభినయించండి.
- ఆ) పారం బొమ్మలో ఎవరెవరు ఏమేం చేస్తున్నారు?
- ఇ) ఊడలు పట్టుకొని ఊగుతుంటే మీకు ఏమి అనిపిస్తుంది?
- ఈ) ఊడలలాగా ఇంకా వేటితో ఊగవచ్చు?
- ఉ) గేయంలో పిల్లలు చెట్టుపై ఆడుకుంటున్నారు కదా! నీవు ఏమేం ఆటలు ఆడుతావు? నీకు ఏ ఆటంటే ఇష్టం?

II

చదువంది

- అ) గేయంలోని కింది వాక్యాలు, పదాలు గుర్తించండి. వాక్యాల కింద గీత గేయండి. పదాలకు ‘○’ చుట్టుండి.
  1. ఊడ పట్టి పాకుతూ
  2. కొమ్మ నుంచి కొమ్మకు
  3. ఊడ పట్టి ఊగుదాం
  4. దుంకుదాం, చేరుదాం, అందకుండ, ఆడుదాం
- ఆ) కింది వాక్యాల్లో ‘డోడ’ పదాన్ని గుర్తించి ‘○’ చుట్టుండి.
  1. చెట్టుకు ఊడలు ఉన్నాయి.
  2. ఊడల చెట్టు దగ్గరకి పిల్లలు పోయినారు.
  3. పిల్లలంతా ఊడలు పట్టుకొని ఊగుతున్నారు.

ఇ) కింది బొమ్మ చూడండి. పదాన్ని చదువండి. అక్షరాలు చదువండి.

ఉద్దు

ఉద్దు

ఉద్దు దు

ఉద్దు దు

ఈ) కింది గళ్లోని అక్షరాలు చెప్పండి.

1వ అక్షరం ఏమిటి?

2వ అక్షరం ఏమిటి?

1, 4 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

1, 6 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

5, 3 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

5, 2, 6 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

ఉ) కింది పదాలకు 'టం' చేర్చి చదువండి. రాయండి.

ఉగు _____

నడవ _____

ఆడ _____

కలప _____

తరగ _____

కరవ _____

పలక _____

కడగ _____

III

రాయండి

అ) కింది చుక్కలు కలుపుతూ అక్షరాలు రాయండి. కలిపి చదువండి.

ఉ ద
ఉ ద
ఉ ద
ఉ ద
ఉ ద

ఆ ద టం
ఆ ద టం

ఉ ర వ టం
ఉ ర వ టం

అ) కింది పదాలు గీతలో అందంగా రాయండి.

ఉఱక

వదు

ఉఱటు

పనసు

తగరం తడక కంజర దబడబ

ఇ) కింది బొమ్మలకు తగిన పదాలు రాయండి.

ఈ) కింది పదాలు చదువండి. వాటిని కింది అక్షరాలకు చెందిన గదులలో రాయండి.

కల	వల	పలక	పదవ
వద	బండ	తబల	తల
అరక	బలపం	కలప	తడక

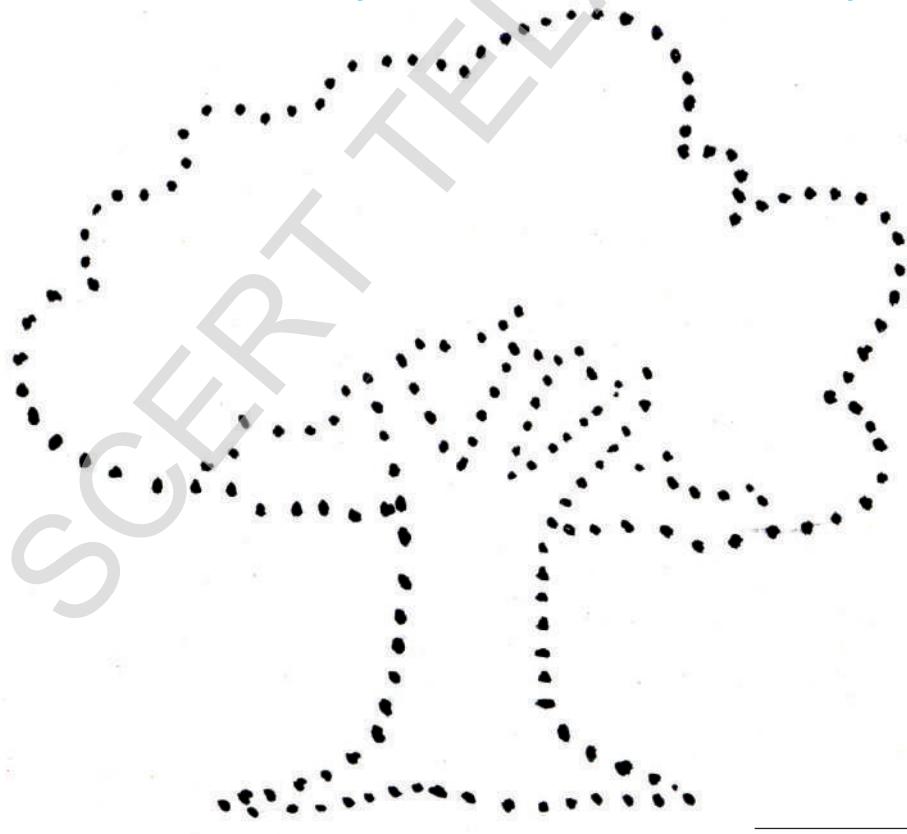
ల	క	డ

IV

సృజనాత్మకత

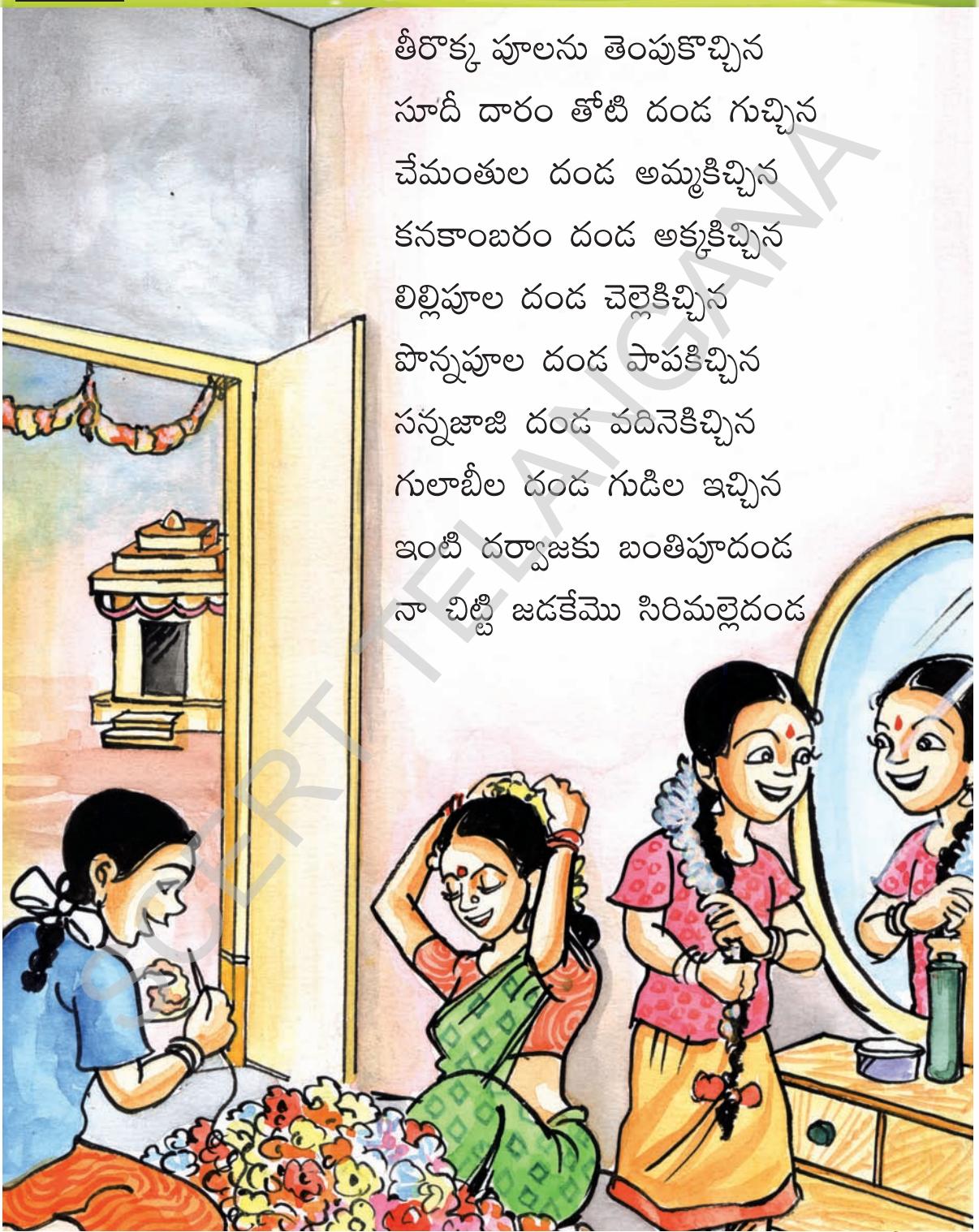
చుక్కలు కలుపుతూ బొమ్మ గీయండి. రంగులు వేయండి. బొమ్మ పేరు రాయండి.

9. దండ (ద)

తీరొక్క పూలను తెంపుకొచ్చిన
సూదీ దారం తోటి దండ గుచ్చిన
చేమంతుల దండ అమ్మకిచ్చిన
కనకాంబరం దండ అక్కకిచ్చిన
లిల్లిపూల దండ చెల్లెకిచ్చిన
పొన్నపూల దండ పాపకిచ్చిన
సన్నజాజి దండ వదినెకిచ్చిన
గులాబీల దండ గుడిల ఇచ్చిన
ఇంటి దర్శాజకు బంతిపూదండ
నా చిట్టి జడకేము సిరిమల్లెదండ

I

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) గేయం పాడండి. అభినయం చేయండి.
- ఆ) పాతం బొమ్మ చూడండి. ఎవరెవరు ఏం చేస్తున్నారో చెప్పండి.
- ఇ) ఏ ఏ పూల దండలను ఎవరెవరికిచ్చారు?
- ఈ) నీకు ఏ పూలంటే ఇష్టం? ఎందుకిష్టం?
- ఉ) పూలదండలు ఎప్పుడెప్పుడు ఉపయోగిస్తారు? ఎవరెవరికి వేస్తారు?

II

చదువండి

- అ) గేయంలో కింది వాక్యాలు, పదాలు గుర్తించండి. వాక్యాల కింద గీత గీయండి. పదాలకు ‘○’ చుట్టండి.
  1. చేమంతుల దండ అమృకిచ్చిన
  2. పొన్నపూల దండ పాపకిచ్చిన
  3. ఇంటి దర్జాజకు బంతిపూరండ
  4. పొన్నపూల, గులాబీల, సన్నజాజి, సిరిమల్లె
- ఆ) గేయంలో ‘దండ’ అన్న పదానికి   గీయండి.
- ఇ) కింది వాక్యాల్లో ‘దండ’ పదాన్ని గుర్తించి ‘○’ చుట్టండి.
  1. పాప పూలను దండగా గుచ్ఛింది.
  2. పాప గుదికి దండ తెచ్చింది.
  3. పూజారి దేవుడికి దండ వేశాడు.

ఈ) కింది బొమ్మ చూడండి. పదాన్ని చదువండి. అక్షరాలు చదువండి.

గద

గద

గ ద

గ ద

ఉ) కింది గళ్లలోని అక్షరాలు చెప్పండి.

1వ అక్షరం ఏమిటి?

2వ అక్షరం ఏమిటి?

2, 3, 4 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

2, 5, 4 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

2, 4 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

3, 5, 2 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

ఊ) కింది పదాలు, వాక్యాలు చదువండి. ‘ద’ అక్షరం కింద గీత గీయండి.

గద	వంద	దవనం	దవడ
గడ	కంద	వందనం	దదదడ
జడ	దండ	నందనం	గబగబ
దడ	దంతం	చందనం	గడగడ
వడ	గండం	కదనం	దబదబ

ఆ పలక జలజ పలక.

ఆ దండ వసంత దండ.

ఆ బలపం వనజ బలపం.

ఆ గంప లత గంప.

III

రాయండి

అ) కింది చుక్కలు కలుపుతూ అక్షరాలు రాయండి. కలిపి చదువండి.

దం డం
దం డం
దం డం
దం డం
దం డం

దం తం
దం తం
దం తం
దం తం
దం తం

వం ద నం
వం ద నం

అ) కింది పదాలు చూసి గీతలో అందంగా రాయండి.

దవడ వరడ గరక వదనం వంకర

ఇ) బొమ్మను చూసి కింది భాళీలో సరైన పదాలు రాయండి.

1. దేవని మెడలో వేద్దాం.

దేవని మెడలో ..... వేద్దాం.

2. భీముని చేతిలో ఉన్నది.

భీముని చేతిలో ..... ఉన్నది.

3. ఏనుగు తెల్లన.

ఏనుగు ..... తెల్లన

ఈ) గళ్లోని అక్షరాలతో పదాలు రాయండి.

బ	ర	శ	న
స	జ	ప	గ
ఉ	అ	త	డ

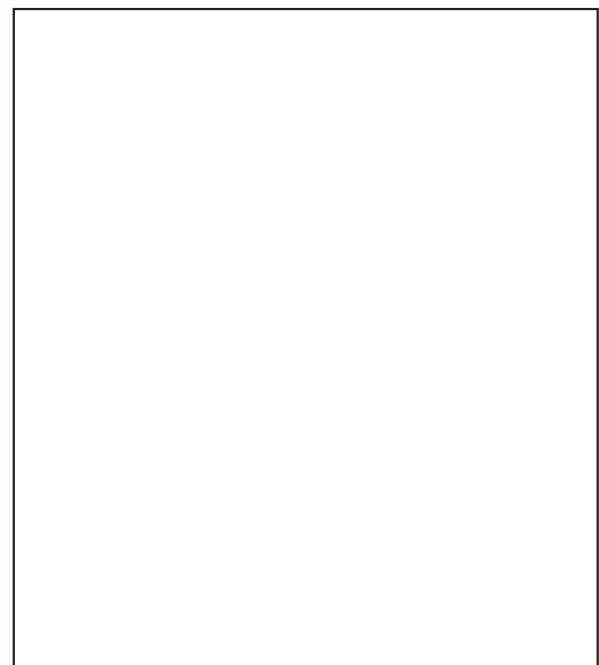
1. శనగ _____ 4. _____
 2. _____ 5. _____
 3. _____ 6. _____

ఊ) కింది పదాలలో మొదటి అక్షరం తో లగించగా ఏర్పడే కొత్త పదాలు పక్కన రాయండి.
చదువండి.

1. తగరం - _____ 5. సరసం - _____
 2. సవరం - _____ 6. శనగ - _____
 3. పవనం - _____ 7. దవడ - _____

IV

సృజనాత్మకత

కింది బొమ్మ చూడండి. మీరు గీయండి. రంగులు వేయండి. పేరు రాయండి.

10. ఈత (ఈ)

చెరువుకు పోదాం చెలో చెలో
 ఈతలు కొడదాం చెలో చెలో
 ఈత కొడుతూ పోటీ పడుతూ
 చేపలమవుదాం చెలో చెలో

 ఈతకు పోదాం చెలో చెలో
 చేపలమవుదాం చెలో చెలో
 చేపల్లగ ఈత కొడుతూ
 మట్టిని తెద్దాం చెలో చెలో

 ఈతకు పోదాం చెలో చెలో
 మట్టిని తెద్దాం చెలో చెలో
 బంక మట్టితో బొమ్మలు చేసి
 ఆటలాడుదాం చెలో చెలో
 చెలో చెలో... చెలో చెలో

I

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) గేయం పాడండి. అభినయించండి.
- ఆ) పారం బొమ్మ చూడండి. ఏం జరుగుతున్నదో చెప్పండి.
- ఇ) గేయంలో పిల్లలు ఏమేం చేద్దామని చెపుతున్నారు?
- ఈ) గేయంలో పిల్లలు బంకమట్టితో బొమ్మలు చేస్తాం అని చెప్పారు గదా! మీరైతే మట్టితో ఏమేం బొమ్మలు చేస్తారు?

II

చదువండి

- అ) కింది వాక్యాలు, పదాలు గేయంలో గుర్తించండి. వాక్యాల కింద గీత గేయండి.
పదాలకు ‘○’ చుట్టుండి.
  1. ఈత కొడుతూ పోటీపడుతూ
  2. చేపల్లగా ఈత కొడుతూ
  3. ఈతకు పోదాం చెలో చెలో
  4. ఈతలు, మట్టిని, బొమ్మలు, చెరువుకు
- ఆ) కింది బొమ్మలు చూసి వాక్యాలు చెప్పండి. కింది వాక్యాల్లో ‘ఈత’ పదాన్ని గుర్తించి ‘○’ చుట్టుండి.

ఈత పోటీ
జరిగింది.

రవి ఈత కొట్టడు.

ఈత పోటీలో రవికి
బహుమతి వచ్చింది.

ఇ) కింది బొమ్ముచూడండి. పదాన్ని చదువండి. అక్షరాలు చదువండి.

ఈక

ఈ క

ఈ క

ఇ) కింది గళ్లలోని అక్షరాలు చెప్పండి.

1వ అక్షరం ఏమిటి?

2వ అక్షరం ఏమిటి?

1, 2 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

1, 3 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

1, 4 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

1, 5 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

ఉ) కింది బొమ్ములకు తగిన పదానికి ‘○’ చుట్టుండి.

1.

ఈల, ఈత, ఈగ

2.

ఈల, ఈగ, ఈక

3.

ఈగ, ఈత, ఈక

4.

ఈత, ఈల, ఈక

ఊ) కింది పదాలు చదువండి. ‘ఈ’ అక్షరానికి ‘○’ చుట్టుండి.

ఈగ

ఈత

లత ఈల

ఈగడం

ఈల

ఈగ తల

గజ ఈత

ఈడ

ఈక

ఈదడం

ఈవల

ఈదర

III

రాయండి

అ) కింది చుక్కలు కలుపుతూ అక్షరాలు రాయండి. కలిపి చదువండి.

ఈ ల
ఈ ల
ఈ ల
ఈ ల
ఈ ల

ఈ క
ఈ క
ఈ క
ఈ క
ఈ క

ఈ గ త ల
ఈ గ త ల
ఈ గ త ల
ఈ గ త ల
ఈ గ త ల

ఆ) కింది పదాలు చూసి గీతల్లో అందంగా రాయండి.

ఈతె ఈదదం లతె ఈల

.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

ఇ) బొమ్మను చూసి కింది ఖాళీల్లో సరైన పదాలు రాయండి.

1. ఈ ఎగురుతున్నది.

ఈ ..... ఎగురుతున్నది.

2. ఈ నెమలి ఈక.

ఈ ..... నెమలి ఈక.

3. రాజు ను ఊదాడు.

రాజు ..... ను ఊదాడు.

4. చెరువులో శీను కొడుతున్నాడు.

చెరువులో శీను ..... కొడుతున్నాడు.

ఈ) కింది గళ్లో ఉన్న అక్షరాలతో ఏర్పడే పదాలు రాయండి.

వ	శ	ష	ప	క	ఉ	త	న	గ
---	---	---	---	---	---	---	---	---

ద	ం	జ	ల	శ	న	బ	అ
---	---	---	---	---	---	---	---

శిగ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

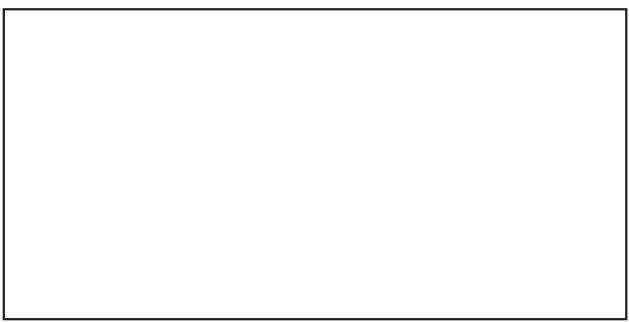
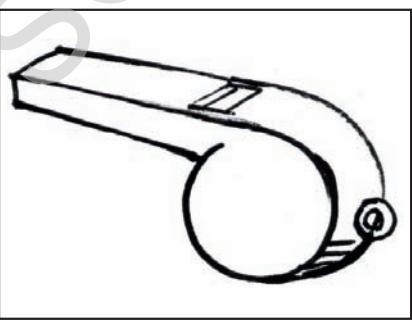
.....

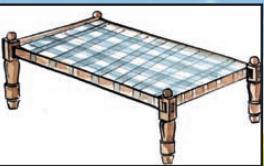

IV

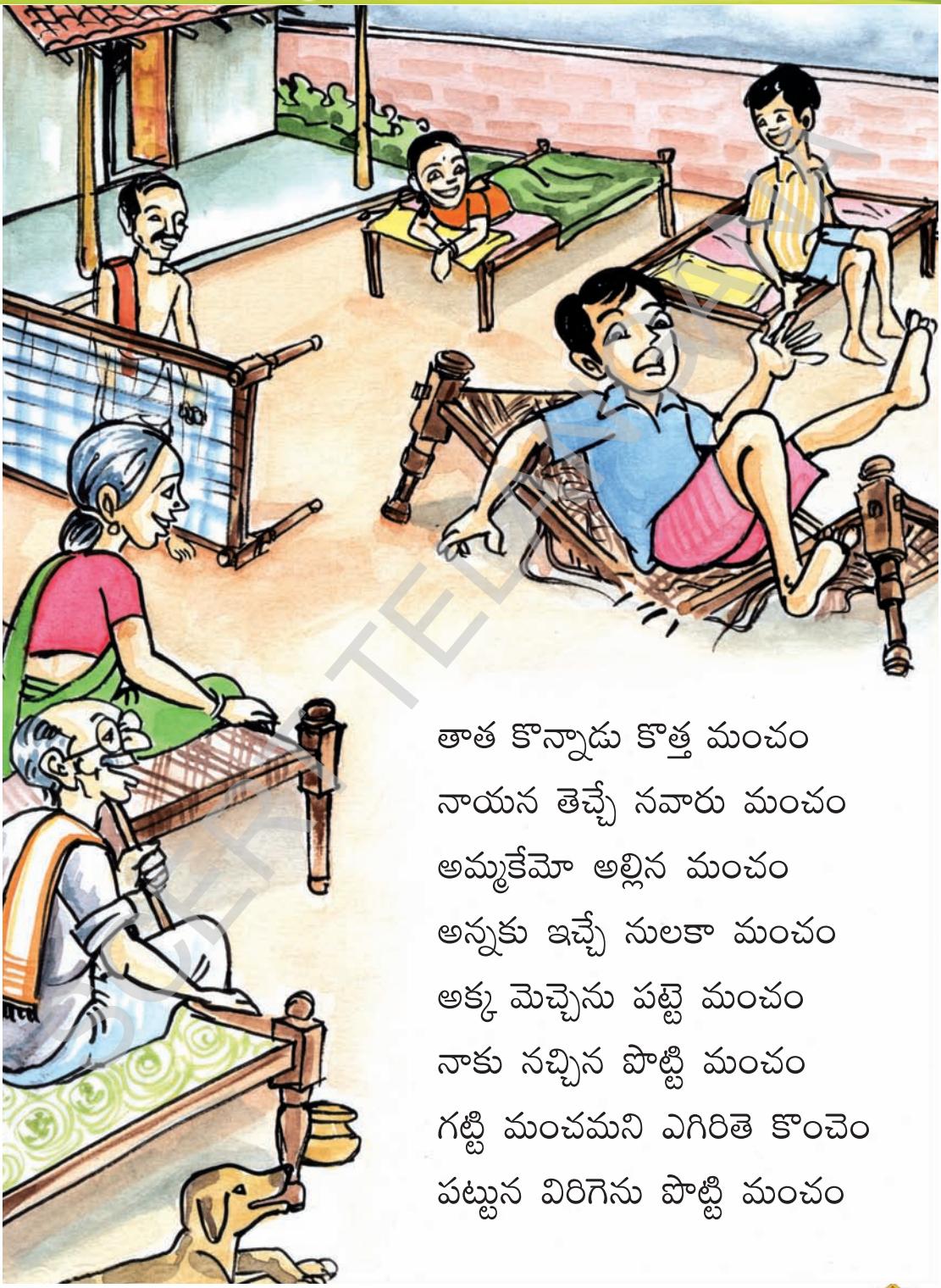
సృజనాత్మకత

కింది ఖొమ్మ చూడండి. మీరు గీయండి. రంగులు వేయండి. పేరు రాయండి.

11. మంచం (మ, చ)

తాత కొన్నాడు కొత్త మంచం
 నాయన తెచ్చే నవారు మంచం
 అమ్మకేమో అల్లిన మంచం
 అన్నకు ఇచ్చే నులకా మంచం
 అక్క మెచ్చేను పట్టె మంచం
 నాకు నచ్చిన పొట్టి మంచం
 గట్టి మంచమని ఎగిరితె కొంచెం
 పట్టున విరిగెను పొట్టి మంచం

I

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) గేయం పాడండి. అభినయించండి.
- ఆ) పారం బొమ్మ చూడండి. ఎవరెవరికి ఏ ఏ మంచాలు ఉన్నవో చెప్పండి.
- ఇ) మీ ఇంట్లో ఏ ఏ వస్తువులు ఎవరు తీసుకొస్తారో చెప్పండి.
- ఈ) నీకు ఏ మంచంలో పదుకోవడం ఇష్టం. ఎందుకు?

II

చదువండి

- అ) కింది వాక్యాలు, పదాలు గేయంలో గుర్తించండి. ఆ వాక్యాల కింద గీత గీయండి.
పదాలకు ‘’ చుట్టుండి.

  1. అమృకేమా అల్లిన మంచం.
  2. అక్క మెచ్చెను పట్టె మంచం.
  3. తాత, పాత, నవారు, నులక, ఎగిరితె

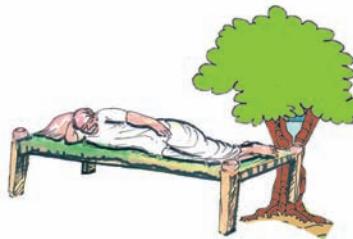
- ఆ) కింది బొమ్మలు చూసి వాక్యాలు చెప్పండి. కింది వాక్యాల్లో ‘మంచం’ పదాన్ని గుర్తించి ‘’ చుట్టుండి.

చెట్టుకింద
మంచం ఉన్నది.

మంచం దగ్గరికి తాత
వచ్చాడు.

తాత మంచంమీద
పడుకున్నాడు.

ఇ) కింది బోమ్మలు చూడండి. పదాలు చదువండి. అక్షరాలు చదువండి. ఈ అక్షరాలను వర్ణమాల చార్టులో గుర్తించండి.

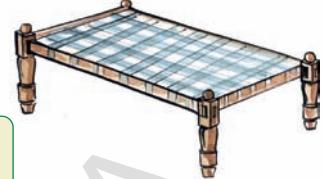
కంచం

కం   **చం**

కం   **చం**

మంచం

మం   **చం**

మం   **చం**

ఈ) కింది గళ్ళలోని అక్షరాలు చెప్పండి.

1వ అక్షరం ఏమిటి?

మ చ ఱ క ట

2వ అక్షరం ఏమిటి?

1 2 3 4 5

1, 3, 5 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

4, 3, 5, 4, 3 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

4, 3, 2, 3 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

4, 5, 4, 5 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

ఉ) కింది పదాలు చదువండి, ‘మ’ ఊన్న పదాలకు ‘○’ చుట్టుండి. ‘చ’ ఊన్న పదాల కింద గీత గీయండి.

రమ	మంట	మర	అటక	అమల	చలనం
మరక	చరక	మసక	జమ	రచన	మకరం
కంచం	కమలం	మడత	చదరం	మనం	బరబర
చలం	చందనం	చదరంగం	పంచ	చంచలం	చకచక
మమత	మంటపం	గమనం	వచనం	మలమల	కరకర

III రాయండి

అ) కింది చుక్కలు కలుపుతూ అక్షరాలు రాయండి. కలిపి చదువండి.

మం చం
మం చం
మం చం
మం చం
మం చం

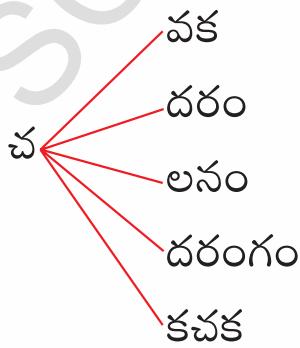
చం ద నం
చం ద నం

మల మల
మల మల
మల మల
మల మల
మల మల

అ) కింది పదాలు చూసి గీతల్లో అందంగా రాయండి.

కమల కంచం మమత మంచం

ఇ) కింద ‘చ’ కు పక్కనున్న అక్షరాలు కలిపి చదువండి, రాయండి.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ఈ) కింది బొమ్మలు చూడండి. బొమ్మకు సరైన పదం ఖాళీలో రాయండి.

1. చెరువులో ఉన్నది.

చెరువులో ..... ఉన్నది.

2. నీటిలో ఉన్నది.

నీటిలో ..... ఉన్నది.

3. ఇది నులక .

ఇది నులక ..... .

4. అమ్మ చేస్తున్నది.

అమ్మ ..... చేస్తున్నది.

ఉ) కింది పదంలోని అక్షరాలతో వచ్చే మరికొన్ని పదాలు రాయండి.

మనం చదవగలం

ఉదా:

మంచం

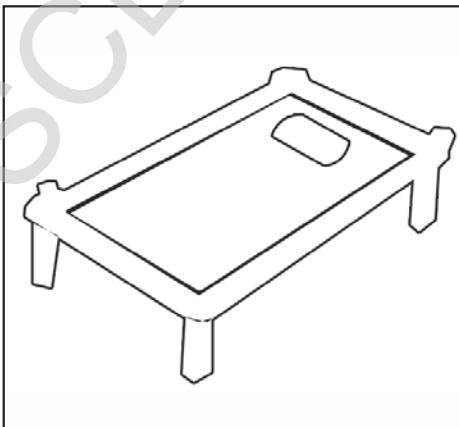
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

IV

సృజనాత్మకత

కింది బొమ్మను చూడండి. మీరు గీయండి. రంగులు వేయండి. పేరు రాయండి.

12. ఓడ (ఒ, ఔ, జో)

ఒప్పుల కుప్పా
ఒయ్యారి భామా
ఓడల వాయె
మీనొల మామ
ఓడలో మామకు
ఓకార మొస్తే
జోడలూరి అత్త
ఆగమాగ మాయె
కూనొల పద్డ
మామను జూసి
బోరా అంటూ
అందరు నవ్విరి

I

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) గేయం పాడండి. అభినయం చేయండి.
- ఆ) పారం బొమ్మలో ఎవరెవరు ఏం చేస్తున్నారు?
- ఇ) మామకు ఓకారమొచ్చింది గదా! ఎందుకు వచ్చి ఉంటుంది?
- ఈ) మీకు నప్పు తెప్పించిన సంఘటనలు / సందర్భాలు చెప్పండి.

II

చదువండి

- అ) గేయంలో కింది వాక్యాలు, పదాలు గుర్తించండి. వాక్యాల కింద గీత గీయండి. పదాలకు ‘○’ చుట్టుండి.
1. ఓడల వాయె
  2. ఔరా అంటూ
  3. ఒయ్యారి భావా!
  4. ఔదలూరి, ఓకార, ఒప్పుల
- ఆ) గేయంలో ‘బు, ఓ, ఔ’ అక్షరాలు ఉన్న పదాలను గుర్తించి ‘○’ చుట్టుండి.
- ఇ) కింది బొమ్మలు చూసి వాక్యాలు చెప్పండి. వాక్యాలలో ‘బ’, ‘ఓ’, ‘బు’ అక్షరాలు ఉన్న పదాలు గుర్తించి ‘○’ చుట్టుండి.

చిలుక నోటిలో ఒక
కార్డు ఉన్నది.

చిలుక ఓడలో
పోతున్నది.

చిలుక ఔటును
పేలుస్తున్నది.

ఈ) కింది బొమ్మలు చూడండి. పదాలు, అక్షరాలు చదువండి.

1

ఒకటి

ఒ క టి

ఓడ

ఓ ద

బోటు

బో టు

ఉ) కింది వాక్యాలు చదువండి.“బ, ఓ, బో” అక్షరాలన్న పదాలను గుర్తించి వాటి కిందగీత గీయండి.

బడిలో బొమ్మల పోటీ పెట్టారు.

బబులేసు ఒంట బొమ్మ గీసిందు.

గోపి ఓడ బొమ్మ గీసిందు.

విమల బోటు బొమ్మ గీసింది.

పోటీలో ఓబులేసు గెలిచిందు.

ఊ) కింది వర్ణమాల చూడండి. ఇప్పటివరకు మీరు నేర్చుకొన్న అక్షరాలకు ‘○’ చుట్టండి.

వర్ణమాల									
అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ
ఎ	ఏ	ఐ	ఒ	ఓ	ఓ	ఓ	ఓ	ఓ	ఓ
క	ఖ	గ	ఘ	ఘ	జ				
చ	చె	ఛ	జ	జె	రు	జు			
ట	ఱ	డ	ధ	ధ	ణ				
త	థ	ద	ధ	న					
ప	ఫ	బ	భ	మ					
య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	క్ష
									ఱ

III

రాయండి

అ) కింది పదాలు గీతల్లో అందంగా రాయండి.

.....భక్తివు.....

.....జీడు.....

.....షెడులు.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

IV

సృజనాత్మకత

కింది బొమ్మ చూడండి. బొమ్మలో ఏమేం ఉన్నవి? కథను ఊహించి చెపుండి.

13. కాకర కాయ (ఔ, య)

ఎన్న ఇత్తుల కాకరకాయ?

ఏదు ఇత్తుల కాకరకాయ

ఎన్న రోజుల కాకరకాయ?

ఏదు రోజుల కాకరకాయ

ఎవ్వరు తెంపిరి కాకరకాయ?

తాత తెంపెను కాకరకాయ

ఎవ్వరు వండిరి కాకరకాయ?

మామ వండెను కాకరకాయ

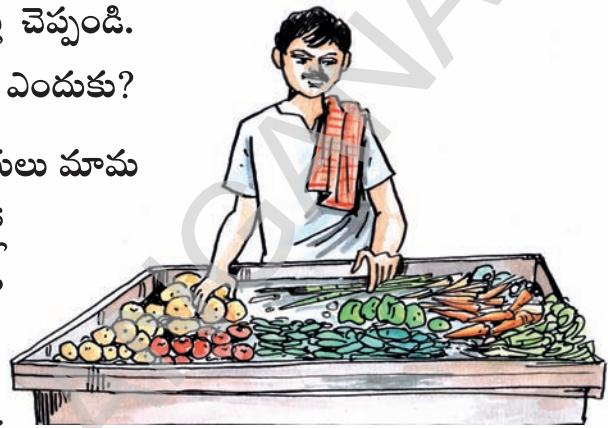

I

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) గేయం పాడండి. అభినయించండి.
- ఆ) పారం బొమ్మ చూడండి. ఎవరెవరు ఉన్నారు? ఏం చేస్తున్నారు చెప్పండి?
- ఇ) మీకు తెలిసిన కూరగాయల పేర్లు చెప్పండి.
మీకు ఏ కూరగాయలంటే ఇష్టం? ఎందుకు?
- ఈ) గేయంలో తాత తెంపిన కాకరకాయలు మామ
వండాడు కదా! మీ ఇంట్లో
కూరగాయలు ఎవరు తెస్తారు?
ఎవరు వండుతారు?
- ఉ) మామ వండిన కాకరకాయకూర
ఎవరు తిని ఉంటారు? తరువాత
ఏం జరిగి ఉంటుంది?

II

చదువండి

- అ) కింది గేయ పాధాలు, పదాలు గేయంలో ఎక్కుడ ఉన్నాయో గుర్తించండి. వాటి కింద
గీత గేయండి. పదాలకు ‘○’ చుట్టండి.
1. ఏడు రోజుల కాకరకాయ
  2. ఎవ్వరు వండిరి కాకరకాయ?
  3. ఏడు ఇత్తుల కాకరకాయ
  4. కాయ, తాత, మామ, కాకర

ఆ) బొమ్మలు చూడండి. వాటి కింద పేర్లు చదువండి. పక్కనున్న గేయంలో ఆ పదాలు ఎక్కుడున్నవో గుర్తించి వాటి కింద గీత గేయండి.

టమాటు

జాముకాయు

ఆనపకాయు వరకాయు

తియ్యనైన జాముకాయ

కమ్మనైన వంకాయ

చప్పనైన ఆనపకాయ

ఎర్రనైన టమాటు

తోటలోన ఉన్నయి

తెంపుదాము రండిరా!

ఇ) పారం గేయంలో మరియు పై గేయంలో “→” ఉన్న అక్షరాలు మరియు “య”ను గుర్తించి వాటికి ‘○’ చుట్టుండి.

ఈ) గళ్ళల్లో ఉన్న అక్షరాలు చదువండి. వాటితో పదాలు చెప్పండి.

క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ
కా	గా	చా	జా	టా	డా	తా	దా	నా	పా	బా	మా	యా	రా	లా	వా

ఉ) కింది పదాలు చదువండి. “య”, “→” ఉన్న అక్షరాలకు ‘○’ చుట్టుండి.

జాము	సాయం	పాటు	గాయం	తామరు	నాగు
జాతర	పొతర	గాలం	దారం	కాగడ	బయట
పాయ	వాన	మాయం	పటూక	పార	దయ

III రాయండి

ఆ) కింది అక్షరాలకు దీర్ఘం (→) చేర్చి రాయండి.

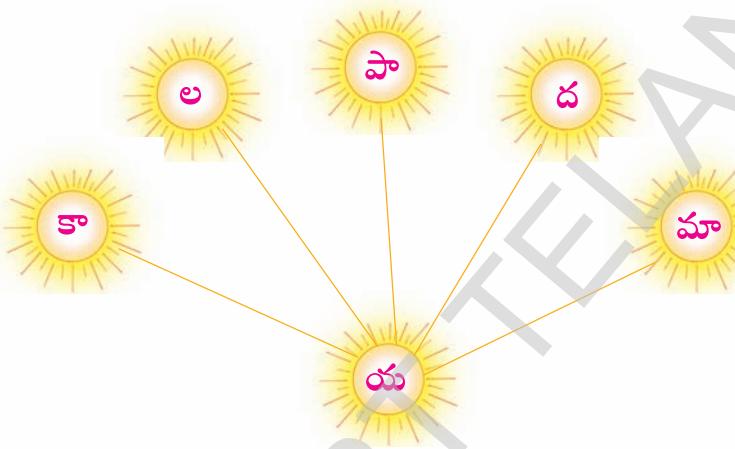
శ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	స	న
య																		

ఆ) కింది పదాలు చదువండి. ఆ పదాలలోని మొదటి అక్షరానికి దీర్ఘం పెట్టి రాయండి.
చెప్పండి.

- ఉదా: 1. కలం : కాలం ..... 6. జమ : ..... 11. పదం: .....
2. కరం : ..... 7. నవ : ..... 12. శతం: .....
3. వరం: ..... 8. వడ : ..... 13. సరం: .....
- 4.. కడ : ..... 9. పర : ..... 14. జడ : .....
5. రమ : ..... 10. తపం: ..... 15. వన : .....

ఇ) అక్షరాలను కలిపి పదాలు చదువండి. రాయండి.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

ఈ) కింది గళ్లలోని అక్షరాలతో పదాలు రాయండి.

కూ	క	ర	కా	య
మూ	పొ	వ	పొ	ట
మూ	తా	త	మూ	ట
పొ	ట	కా	వా	లూ
ఏ	ట	ఏ	డా	వా

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

IV

సృజనాత్మకత

అ) గేయాన్ని పాడిగించండి.

ఎవ్వరు వందిరి కాకరకాయ?

మామ వండెను కాకరకాయ?

ఎవ్వరు తినిరి _____

అ) కింది బొమ్మ చూడండి. దాని గురించి చెప్పండి. మళ్ళీతో కూరగాయల బొమ్మలు చేసి ఏమి తరగతిలో పెట్టండి. వాటి గురించి చెప్పండి.

80

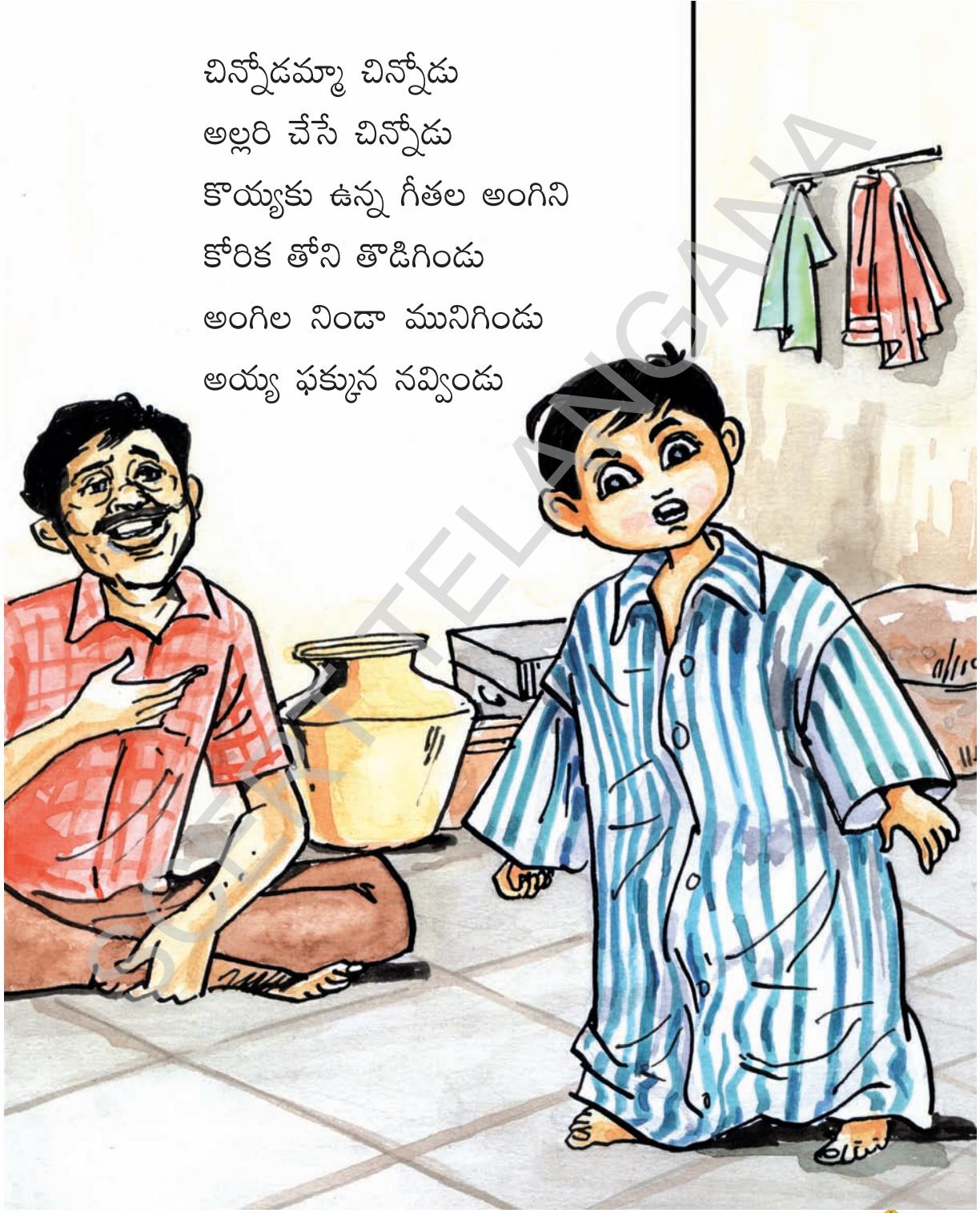
తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిణీ 2020-21

14. గీతల అంగి (౨, ౩)

చిన్నోడమ్మా చిన్నోడు
అల్లరి చేసే చిన్నోడు
కొయ్యకు ఉన్న గీతల అంగిని
కోరిక తోని తొడిగిందు
అంగిల నిండా మునిగిందు
అయ్య ఫక్కున నవ్విందు

I

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) గేయం పాడండి. అభినయించండి.
- ఆ) పారం బొమ్మ చూడండి. ఏం జరుగుతున్నదో చెప్పండి?
- ఇ) చిన్నోడు తొడుక్కున్న అంగీ ఎవరిది?
- ఈ) ఈ విధంగా నువ్వు చేసిన అల్లరి పనులు ఏవి?
- ఉ) మీ దోస్తులు చేసిన అల్లరి పనులు చెప్పండి.

II

చదువండి

- అ) కింది వాక్యాలు, పదాలు గేయంలో గుర్తించండి. వాక్యాల కింద గీత గేయండి.
  1. కోరిక తోని తొడిగిండు
  2. అయ్య ఫక్కన నవ్విండు
  3. అంగిల నిండా మునిగిండు
- ఆ) గేయంలో ‘ఽ’, ‘తీ’, ఉన్న అక్షరాలు గుర్తించి ‘○’ చుట్టుండి.
- ఇ) కింది బొమ్మలు చూసి వాక్యాలు చెప్పండి. కింది వాక్యాల్లో ‘ఽ’, ‘తీ’, పదాన్ని గుర్తించి ‘○’ చుట్టుండి.

కాకి తలపై

కిరీటం పక్కన పెట్టి

కాకి కిరీటం చిలుక

కిరీటం ఉన్నది.

కాకి నీళ్ళ తాగుతున్నది.

పెట్టుకున్నది.

ఈ) కింది గత్కృత్లోని ‘అ’, ‘ఎ’, తో ఉన్న అక్షరాల్లో తేదాను గుర్తిస్తూ చదువండి.

అ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	స
ఒ	కీ	గి	చి	జి	టి	డి	తి	ది	ని	పి	బి	మి	యి	రి	లి	వి	శి	సి
ఎ	క్రీ	గీ	చీ	జీ	టీ	డీ	తీ	దీ	నీ	పీ	బీ	మీ	యా	రీ	లీ	వీ	శీ	సీ

ఉ) కింది బొమ్మలు చూడండి. పదాలు చదువండి. అక్షరాలను గుణింతాల చార్పులో గుర్తించండి.

సంచి	చీమ	విమానం	మీసం	కిరీటం
సం చి	చీ మ	వి మా నం	మీ సం	కి రీ టం

ఊ) కింద గీత గీసిన అక్షరాల్లోని తేదాను గుర్తిస్తూ పదాలు చదువండి.

కిటికి - కీటకం

నిజం - నీడ

గిలక - గీత

పిలక - పీట

చిలక - చీమ

మిరప - మీగడ

జింక - జీడి

వరి - లారీ

తిలకం - తీగ

వలి - లీల

సినిమా - సీసా

శివ - శీసు

III రాయండి

అ) కింది అక్షరాలకు ~, ో, ౌ ఉంచి రాయండి.

~	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	వ	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	స
ో																		
ౌ																		
ై																		

అ) బొమ్మను మాసి కింది భాషీల్లో సరైన పదాలు రాయండి.

1. కాయ తింటాం.

2. కారం.

3. కలసి ఉంటాయి.

ఇ) కింది గుణింతాక్షరాలు చదివి, ఇచ్చిన పదాలలో సరైన అక్షరాన్ని ఉంచి రాయండి.

(పి, చి, నీ, తీ, పీ, బీ, నీ)

1. _____ త	2. _____ లక	3. _____ లుక
4. అర _____	5. _____ క	6. ఒక _____
7. _____ ర	8. _____ డ	9. చీక _____

ఈ) కింది వాక్యాలు గీతల మధ్య అందంగా రాయండి.

పాప ఆట ఆడింది

.....

నీవిమ దబదబ నడిచింది

.....

బావికి గిరక ఉంది

.....

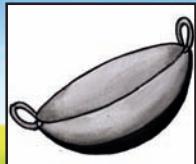
IV

సృజనాత్మకత

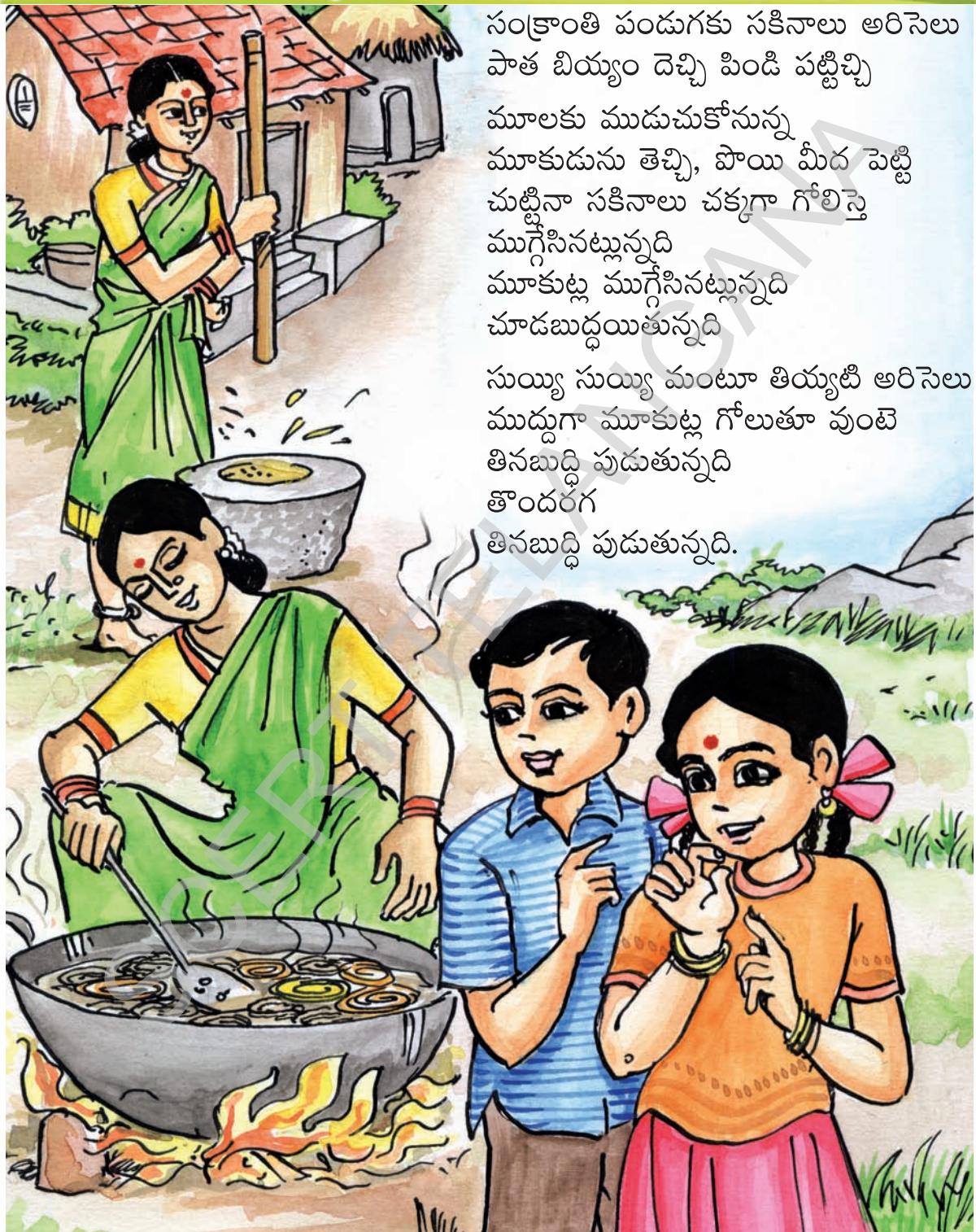

కింది బోమ్మ చూడండి. వాళ్ళు ఏం మాట్లాడుకుంటున్నరో డుహించి చెపుండి.

15. మూకుడు (ఎ, నా)

సంక్రాంతి పండుగకు సకినాలు అరిసెలు
పాత బియ్యం దెబ్బి పిండి పట్టిచ్చి

మూలకు ముడుచుకోనున్న
మూకుడును తెబ్బి, పొయి మీద పెట్టి
చుట్టినా సకినాలు చక్కగా గోలిస్తే
ముగ్గేసినట్లున్నది
మూకుట్ల ముగ్గేసినట్లున్నది
చూడబుద్ధయితున్నది

సుయ్య సుయ్య మంటూ తియ్యటి అరిసెలు
ముద్దగా మూకుట్ల గోలుతూ వుంటే
తినబుద్ధి పుడుతున్నది
తొందరగ
తినబుద్ధి పుడుతున్నది.

I

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) గేయం పాడండి. అభినయం చేయండి.
- ఆ) పాతం బొమ్మ చూడండి. ఏం చేస్తున్నారో చెప్పండి.
- ఇ) మీ ఇంట్లో ఏమే పిండివంటలు చేస్తారు?
- ఈ) వేటిని చూస్తే నీకు నోరూరుతుంది?

II

చదువండి

- అ) గేయంలో కింది వాక్యాలు గుర్తించండి. వాక్యాల కింద గీత గేయండి.
  1. మూకుట్ట ముగ్గేసినట్లున్నది
  2. మూకుడును తెచ్చి
  3. చూడబుధయితున్నది
- ఆ) గేయంలో (ఎ) కొమ్మ, (ఏ) కొమ్మదీర్ఘం ఉన్న పదాలు గుర్తించి '○' చుట్టండి.
- ఇ) కింది బొమ్మలు చూసి వాక్యాలు చెప్పండి. కింది వాక్యాలలో 'ఎ', 'ఏ' ఉన్న అక్షరాలు గుర్తించి '○' చుట్టండి.

పాప గుడికి
పోతున్నది.

గుడివద్ద పూలదండలు
కొన్నది.

పూలదండలు
పూజారికి ఇచ్చింది.

ఈ) కింది గళ్లోని ('క', 'గ') తో ఉన్న అక్షరాలు తేడాతో చదువండి. వాటితో ఏర్పడే పదాలు చెప్పండి.

క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ర	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	న
కు	గు	చు	జు	టు	డు	తు	రు	ను	పు	బు	ము	యు	రు	లు	వు	శు	ను
కూ	గూ	చూ	జూ	టూ	డూ	తూ	రూ	నూ	పూ	బూ	మూ	యూ	రూ	లూ	వూ	శూ	నూ

ఉ) కింది బొమ్మలు చూడండి. పదాలు చదువండి. అక్షరాలను గుణింతాల చార్పులో గుర్తించండి.

ఊ) కింద గీత గీసిన అక్షరాలలోని తేడా గుర్తిస్తూ పదాలు చదువండి.

కుండ - కూజా

తుపాకి - తూరుపు

బురద - బూడిద

గుడి - గూడు

దురద - దూరం

మునగ - మూడు

చురక - చూరు

నులక - నూరు

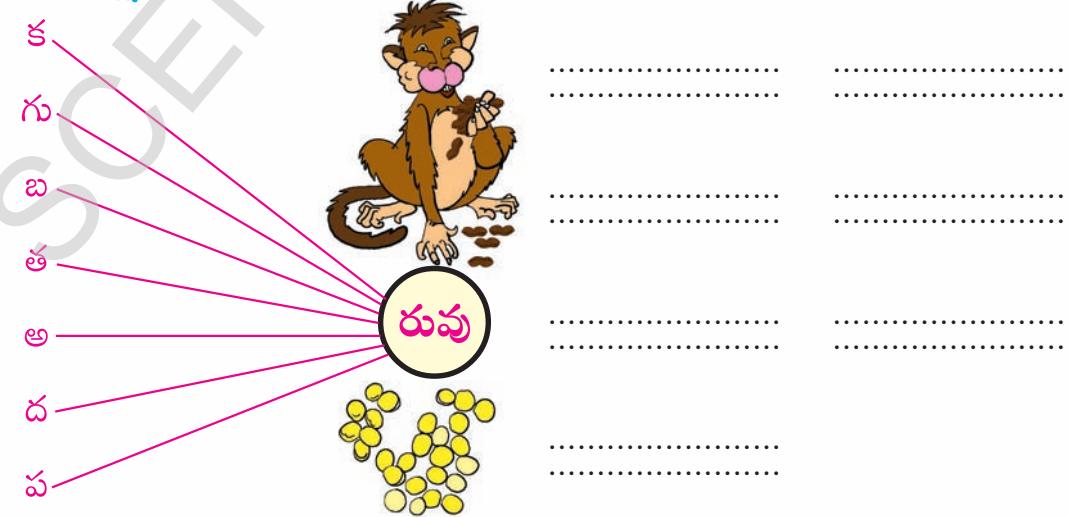
రుచి - రూపాయి

రాజు - జూలు

పులుసు - పూలు

సుడి - సూది

ఎ) కింది అక్షరాలు కలుపుతూ పదాలు చదువండి. రాయండి.

III

రాయండి

అ) కింది గళ్లోని అక్షరాలకు → ఉ త ఉ న ా ఉంచి రాయండి.

ఉ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	స
ఎ	కొ																	
ఉ	తొ																	
ఉ	త్తొ																	
ఉ	కు																	
ా	కూ																	

ఆ) పై అక్షరాలతో ఏర్పడే పదాలు రాయండి.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ఇ) కింది అక్షరాలకు ‘ఉ (కొమ్మెన్)’ ఉంచి చదువండి. రాయండి.

ఉదా: గ ర వ -	గురువు	5. క న క -	
1. ప ల స -		6. బ ర జ -	
2. క ద ర -		7. క ర ప -	
3. ప ల ప -		8. ప ర గ -	
4. మ ద ర -		9. మ ర క -	

ఈ) కింది పదాలలో గీత గీసిన అక్షరానికి ‘శ’ చేర్చి చదువండి. రాయండి.

1. త నీ గ .....
2. క తు రు .....
3. గ దు .....
4. య రి యా .....
5. ప జా రి .....

ఉ) గళ్లోని పదాలు చదువండి. పక్కలు, జంతువులను వేరుచేసి రాయండి.

ఆపు	పంది	కాకి
చిలుక	జింక	పావురం
పులి	బాతు	పాము

పక్కలు	జంతువులు

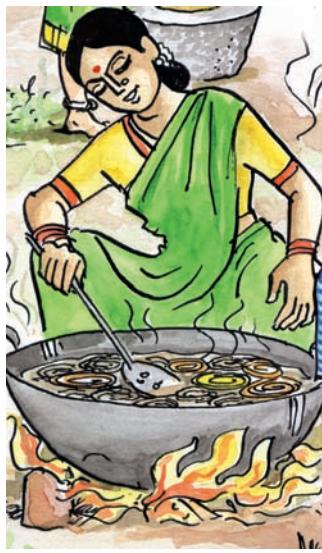
IV

సృజనాత్మకత

గేయాన్ని పొడిగించి పాడండి.

మూకుట్ల సకినాలు సుయ్యసుయ్యమంటుంటే

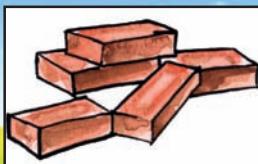

మూకుట్ల అరిసెలు ఎరగ గోలుతుంటే

మూకుట్ల బట్టీలు _____

మూకుట్ల _____

16. ఇటుక (ఇ)

ఇటుకలూ ఇటుకలూ ఇటుకలోరన్నయ్య
బంకమన్న తెచ్చినం ఇటుకలోరన్నయ్య
కనాబిసా తొక్కినం ఇటుకలోరన్నయ్య
సాంచలోన ఏసినం ఇటుకలోరన్నయ్య
ఇటుకబెడ్డ జేసినం ఇటుకలోరన్నయ్య
గట్టివడ్డ ఇటుకలను ఇటుకలోరన్నయ్య
బట్టిలోన కాల్చినం ఇటుకలోరన్నయ్య
ఒక్కాక్క ఇటుకపేర్చ ఇటుకలోరన్నయ్య
బొమ్మరిల్ల కట్టినం ఇటుకలోరన్నయ్య

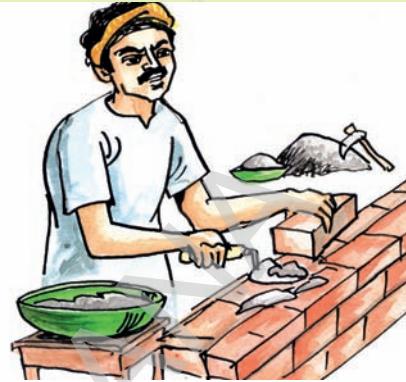

I

వినంది - మాట్లాడండి

- అ) గేయం పాడండి. ఆభినయించండి.
- అ) పారం బొమ్మలో చూసి ఏం జరుగుతున్నదో చెప్పండి.
- ఇ) ఇటుకలను ఇల్లు కట్టుకోవడానికి వాడుతాం, ఇంకా ఏమేం కట్టుకోవడానికి వాడుతాం?
- ఈ) ఇల్లు కట్టుకోవడానికి ఇటుకతో పాటు ఇంకా ఏమేం కావాలి?

II

చదువండి

- అ) కింది గేయ పాదాలు గేయంలో ఎక్కుడున్నవో గుర్తించండి. వాటి కింద గీత గేయండి.

  1. ఇటుకలూ ఇటుకలూ ఇటుకలోరన్నయ్య
  2. ఇటుకబెడ్డ జేసినం
  3. బొమ్మరిల్లు కట్టినం

- అ) గేయంలో ‘ఇ’ ఉన్న పదాలు గుర్తించి ‘○’ చుట్టుండి.
- ఇ) కింద బొమ్మలు చూసి వాక్యాలు చెప్పండి. కింది వాక్యాల్లో ‘ఇటుక’ పదాన్ని గుర్తించి ‘○’ చుట్టుండి.

తట్టలో ఇటుకలు
ఉన్నాయి.

తట్టను తలపై పెట్టుకొని
ఇటుకలు తెస్తున్నది.

ఇటుకలతో గోద
కడుతున్నారు.

ఈ) కింది బోమ్మ చూడండి. పదాన్ని చదువండి. అక్షరాలు చదువండి. ఈ అక్షరాలను వర్ణమాల చార్టులో గుర్తించండి.

ఇటుక

1వ అక్షరం ఏమిటి?

2వ అక్షరం ఏమిటి?

3వ అక్షరం ఏమిటి?

1, 3 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

1, 2 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

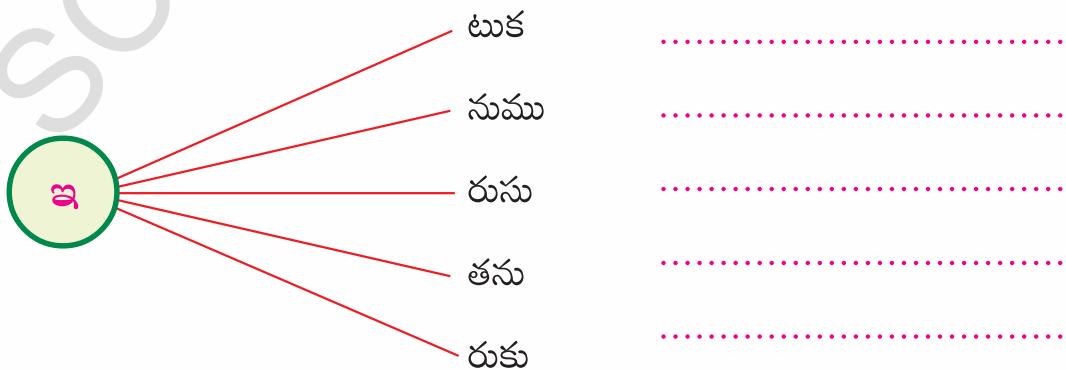
ఉ) కింది వాక్యాలు చదువండి. వాటిలో ‘ఇ’ అక్షరం ఉన్న పదాలకు ‘○’ చుట్టుండి.

1. నీవు ఇంగువ వాసన చూశావా?
2. ఇనుప బీరువా మంచిగున్నది.
3. ఇంటికి ఇరుకు గదులు ఉండకూడదు.
4. బండికి ఇరుసు ఉండాలి.
5. శీను, శివ ఇసుకలో ఆటలు ఆడారు.

ఊ) కింది పదాలు గబగబా చదువండి.

1. అటుకులు చిటుకులు.	4. మందులు మాకులు.
2. ఉరుకులు పరుగులు.	5. అతుకులు గతుకులు.
3. వాగులు వంకలు.	6. ఆటలు పొటలు.

ఎ) కింది అక్షరాలు కలిపి చదువండి. రాయండి.

III

రాయండి

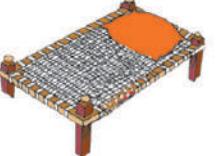
అ) బొమ్మ చూసి కింది ఖాళీల్లో సరైన పదాలు రాయండి.

1. ఇంటిని లతో కడుతారు.

ఇంటిని ..... లతో కడుతారు.

2. కి రంగు వేస్తారు.

..... కి రంగు వేస్తారు.

3. కింద ఉన్నది.

..... కింద ..... ఉన్నది.

ఆ) కింది గళ్లలోని అక్షరాలతో పదాలు రాయండి. వాటితో వాక్యాలు రాయండి.

ఇ	రు	సు	వ
ము	టు	ను	ల
త	ర	క	డు

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

94

ఇ) కింది అక్షరాలతో వచ్చే పదాలు రాయండి.

అ

క

ప

త

ఉదా: అనహ కమలం పలక తల

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ఈ) కింది పదాలలోని అక్షరాలు సరిచేసి రాయండి.

టడ్చ లభ యద తంభ లతఖవ

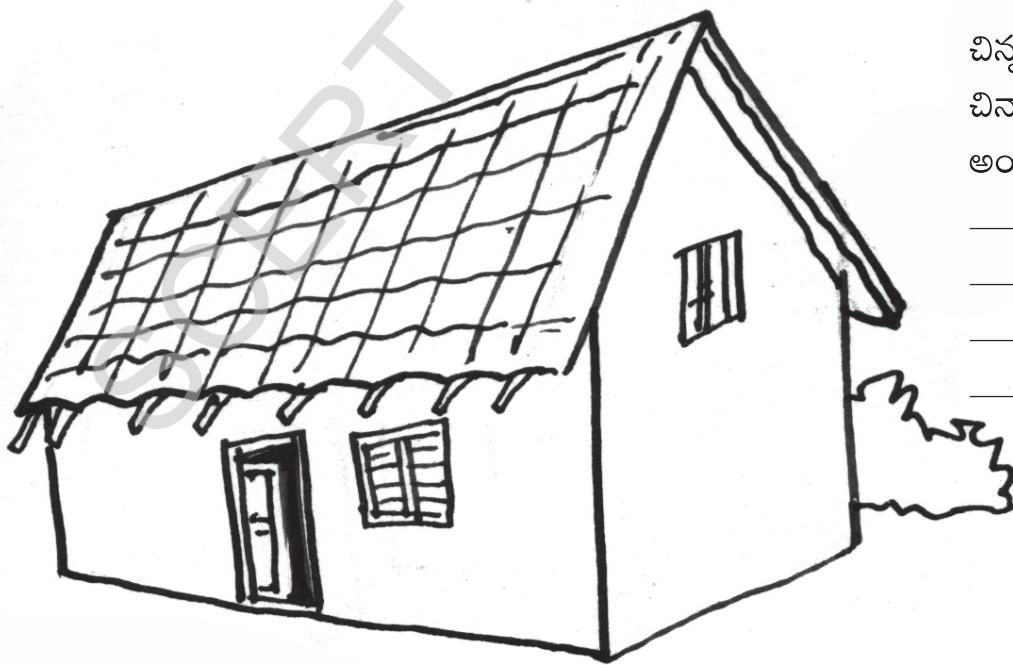
.....
.....
.....
.....
.....

IV

సృజనాత్మకత

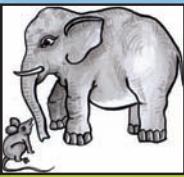
ఇల్లు బొమ్మకు రంగులు వేయండి. గేయం పొడిగిస్తూ పాడండి.

చిన్న చిన్న ఇల్లు
చిన్నారి ఇల్లు
అందమైన ఇల్లు

.....
.....
.....
.....

17. ఎలుక-ఏనుగు (ఎ, ఏ, ఐ)

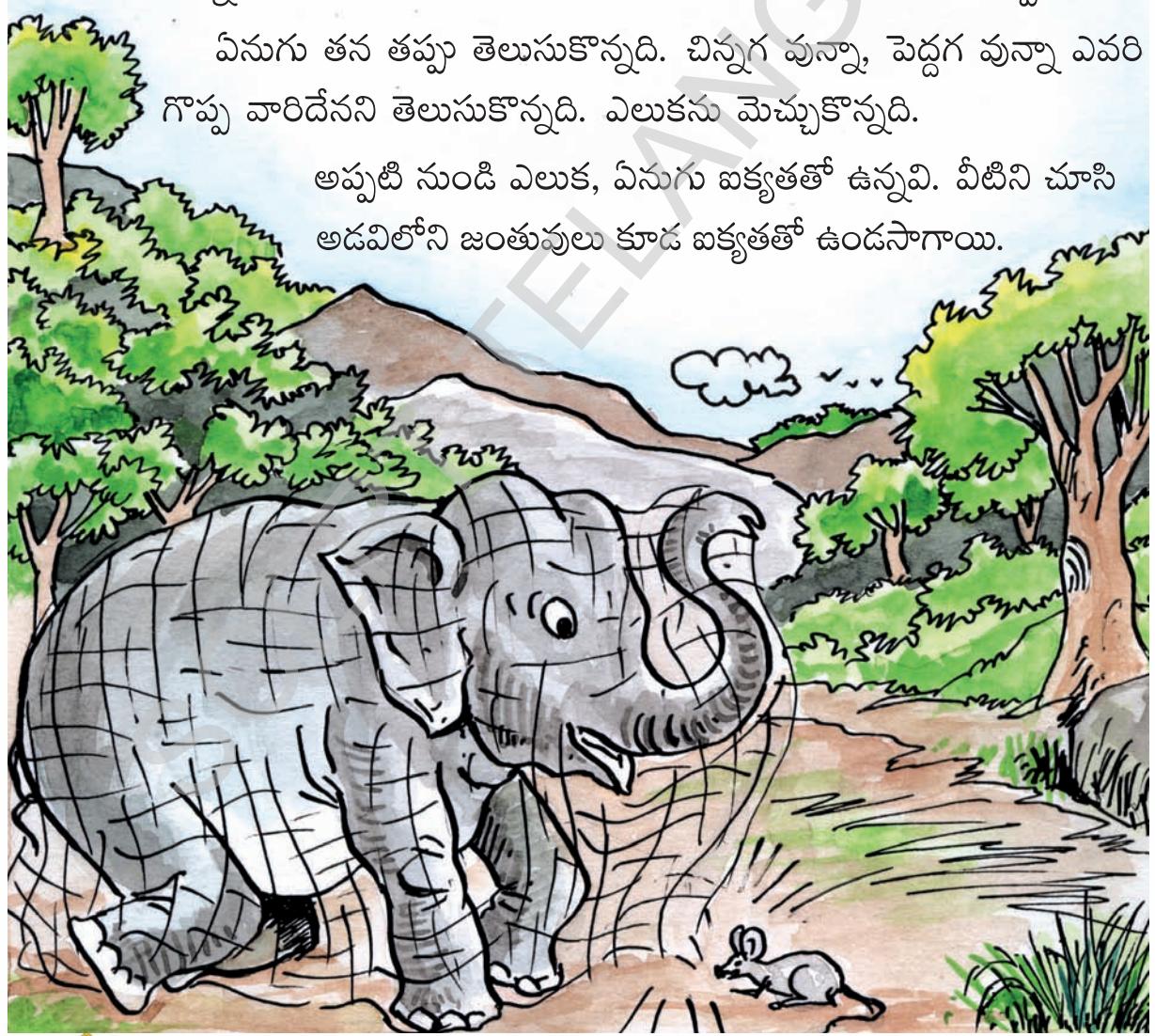
అనగనగా ఒక అడవి. ఆ అడవిలో జంతువులు ఉండేవి. వాటితోపాటు ఎలుక, ఏనుగు ఉండేవి. ఎలుక, ఏనుగుతో సోపతి చేయాలనుకున్నది. కానీ ఏనుగు లెక్క చేయలేదు.

ఒకనాడు ఏనుగు వేటగాడి వలలో చిక్కుకొన్నది. భయంతో చూసింది.

అంతలో అటువైపు ఎలుక వచ్చింది. వలలో వికిన ఏనుగును చూసింది. డానిని కాపాడాలనుకున్నది. వెంటనే వలను కొరికింది. ఏనుగును అపాయం నుండి తప్పించింది.

ఏనుగు తన తప్పు తెలుసుకొన్నది. చిన్నగ వున్నా, పెద్దగ వున్నా ఎవరి గొప్ప వారిదేనని తెలుసుకొన్నది. ఎలుకను మెచ్చుకొన్నది.

అప్పటి నుండి ఎలుక, ఏనుగు ఐక్యతతో ఉన్నవి. వీటిని చూసి అడవిలోని జంతువులు కూడ ఐక్యతతో ఉండసాగాయి.

I

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) పారం బొమ్మ చూడండి. ఎవరెవరు ఉన్నారు? ఏం జరుగుతున్నది?
- ఆ) ఎలుక, ఏనుగు కథను సాంతమాటల్లో చెప్పండి.
- ఇ) అడవిలో పెద్దగా ఉండే, చిన్నగా ఉండే కొన్ని జంతువుల పేర్లు చెప్పండి.
- ఈ) పక్క బొమ్మలో సింహంతో, కుందేలు ఏం మాట్లాడుతుండవచ్చు?

II

చదువండి

- అ) పారంలో ఎలుక, ఏనుగు, ఐక్యత పదాలను గుర్తించండి. వాటి చుట్టూ ‘○’ చుట్టుండి.
- ఆ) కింది వాక్యాల్లో ‘ఎ’, ‘ఏ’, ‘ఐ’ లతో వచ్చే పదాలు గుర్తించి ‘○’ చుట్టుండి.
  1. ఎండలో ఎక్కువ తిరుగుడు మంచిది కాదు.
  2. పిల్లలు ఏనుగుతో ఆదుతున్నారు.
  3. ఐరేని కుండలకు పూజచేస్తున్నారు.
- ఇ) కింది బొమ్మలు చూడండి. పదాలు, అక్షరాలు చదువండి. ఈ అక్షరాలను వర్ణమాల, గుణింతాల చార్టుల్లో గుర్తించండి.

ఎలుక

ఏనుగు

ఐదు

ఈ) కింది పదాలు చదువండి. ‘ఎ’, ‘ఏ’, ‘ఐ’ అక్షరాలకు ‘○’ చుట్టుండి.

ఐదు	ఎడు	ఏమిటి
ఎనిమిది	ఎందరు	ఎలుకలు
ఐసు	ఎందుకు	ఎంతమంది
ఎతం	ఐరావతం	ఐసుబండి
ఏనుగు	ఎవరు	ఐలాపురం

ఉ) కింది వాక్యాలు చదువండి. ఎ, ఏ, ఐ అక్షరాలతో వచ్చిన పదాలు రాయండి.

ఎలుక ఏనుగును కలిసింది.

ఎలుకను ఏనుగు ఇలా అడిగింది.

“నీకు ఏమి కావాలి?

ఐసు కావాలా? గింజలు కావాలా?

కాయ కావాలా? పండు కావాలా?”

ఎలుక “గింజలు కావాలి” అన్నది.

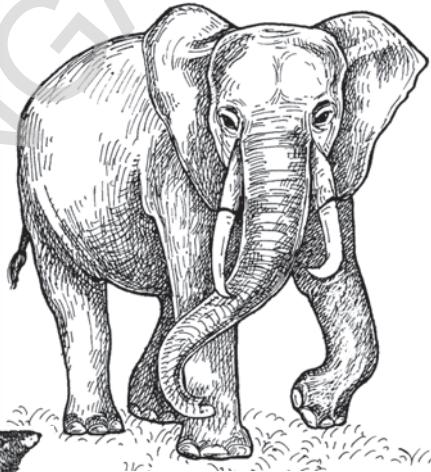
ఏనుగు “ఐదు రూపాయలు తీసుకురా” అన్నది.

ఎ

ఏ

ఐ

.....
.....
.....

ఊ) కింది అక్షరాలు కలిపి పదాలు రాయండి.

ఎ
కరం
డమ

ఏ
సుగు
డుపు

ఐ
సు
దు
రావతం

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ఎ) కింది అక్షరాలను సరిచేసి పదాలను గీతలలో రాయండి.

- ఉదా: రువు - వరువు
- కలువ -
- వసును -
- వరువ -
- రాషతంప -

III రాయండి

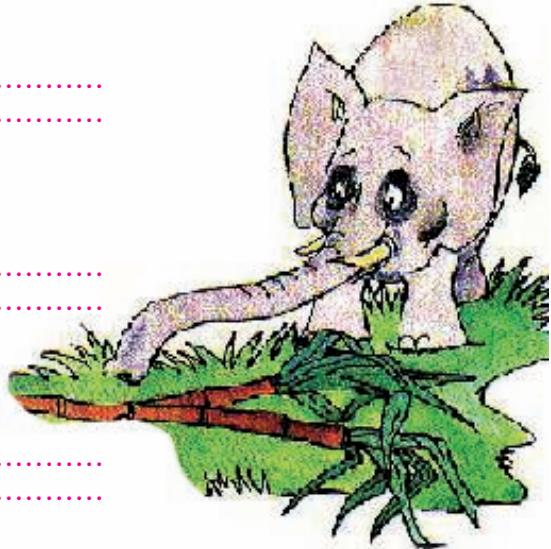
అ) కింది వాక్యాలు చదువండి. వాటిని గీతల్లో అందంగా రాయండి.

ఎలుక గింజలు తింటుంది.

వసుగు చెరుకుగడ తింటుంది.

పాండవులు ఐదుగురు.

ఏరు దాటడానికి పదవ కావాలి.

ಅ) ಅಲೋಚಿಂಚಿ ಭಾಷ್ಯಲೋ ತಗಿನ ಪದಂ ರಾಯಂಡಿ.

1. ಪಸುಪುರಂಗು ಪೂವು _____
2. ಮೀರು ಚೂಸಿನ ಜಂತುವು _____
3. ಪಾಪ _____ ತಾಗಿಂದಿ.
4. ನೇನು _____ ತರಗತಿ.
5. ನೇನು ಚೂಸಿನ ಸಿನಿಮಾ _____.

IV

ಸೃಜನಾತ್ಮಕತ

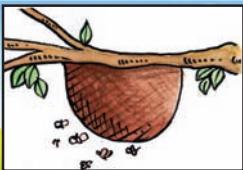
ಕಿಂದಿ ಬೊಮ್ಮೆ ಚೂಡಂಡಿ. ವಾಕ್ಯ ಏಂ ಮಾಟ್ಲಾಡುಕುಂಟುನ್ನಾರೋ ಚೆಪ್ಪಂಡಿ.

100

ತೆಲಂಗಾಣ ಪ್ರಭುತ್ವಂದೆ ಉದಿತ ಪಂದಿತೆ 2020-21

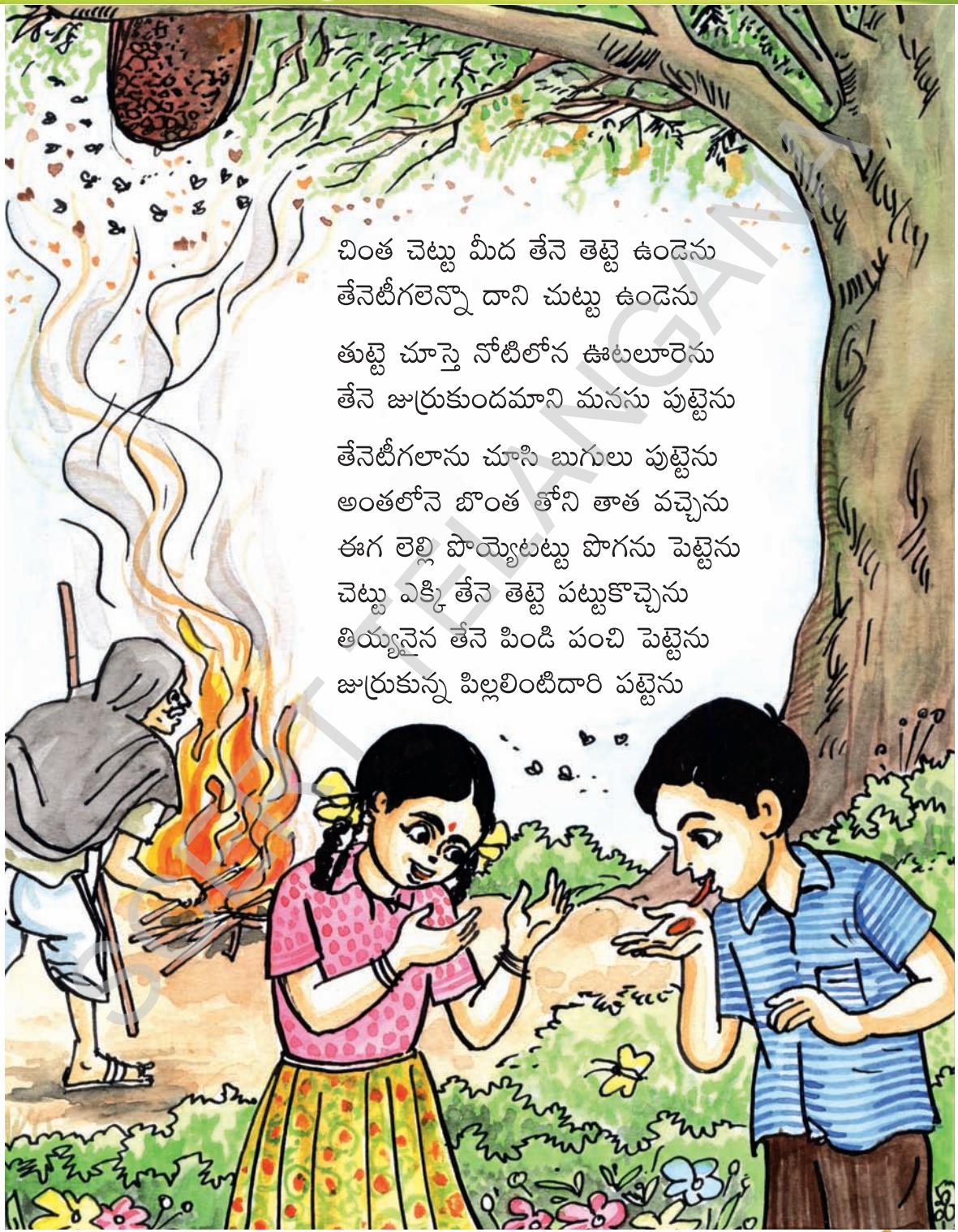

18. తేనటీగ (ర్, ర్)

చింత చెట్టు మీద తేన తెట్టె ఉండెను
తేనటీగలెన్న దాని చుట్టు ఉండెను

తుట్టె చూస్తే నోటిలోన ఊటలూరెను
తేన జుర్రుకుందమాని మనసు పుట్టెను

తేనటీగలాను చూసి బుగులు పుట్టెను
అంతలోనే బొంత తోని తాత వచ్చెను
ఈగ లెల్లి పొయ్యెట్టు పొగను పెట్టెను
చెట్టు ఎక్కు తేన తెట్టె పట్టుకొచ్చెను
శియ్యనెన తేన పిండి పంచి పెట్టెను
జుర్రుకున్న పిల్లలింటిదారి పట్టెను

I

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) గేయం పాడండి. అభినయం చేయండి.
- అ) చింతచెట్టు మీద తేనెతెట్టె ఉన్నది కదా! మీరు ఇంకా ఎక్కడెక్కడ తేనెతెట్టెలు చూశారు?
- ఇ) తేనెచూస్తే నోటిలో ఊటలూరుతాయి కదా! ఇంకా ఏమేం చూస్తే మీకు నోరూరుతుంది?
- ఈ) తాత తేనెను పంచి పెట్టాడు కదా! మీరు ఎప్పుడైన ఏమైనా పంచిపెట్టారా?

II

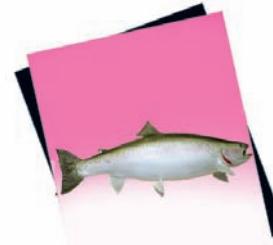
చదువండి

- అ) గేయంలో టీచర్ చెప్పిన వాక్యాలు, పదాలు గుర్తించండి.
- అ) కింది బొమ్మలు చూసి వాక్యాలు చెప్పండి. పదాలు చదువండి. అక్షరాలను గుణింతాల చార్టులో గుర్తించండి.

మేక

చేప

నెమలి

తేనెటీగ

మే క

చే ప

తే నె టీ గ

నె మ లి

102

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిణీ 2020-21

ఇ) కింది గత్యలోని అక్షరాలు చదువండి.

క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	స
కె	గె	చె	జె	టె	డె	తె	దె	నె	పె	బె	మె	యె	రె	లె	వె	శె	సె
కే	గే	చే	జే	టే	డే	తే	దే	నే	పే	బే	మే	యే	రే	లే	వే	శే	సే

ఈ) కింది పదాలు చదువండి. పదాలలోని మొదటి అక్షరాన్ని పై గుణింత పట్టికలో ఎక్కుడున్నవో గుర్తించి ‘○’ చూటుండి.

కెరటం	కేక	దేగ	మెరుపు	తేడి	బేడి
పేరు	నేల	తేనె	వేరు	మేత	సెలవు
చెరుకు	బేరం	చేప	దేవి	సేవ	వెలుగు
మేక	జేబు	వేప	సేరు	నెమలి	మెంతికూర
తెలుపు	పెరుగు	టేకు	రేగు	మేనమామ	చేను

ఉ) కింద గీత గీసిన అక్షరాలలో తేడాను గుర్తిస్తూ పదాలు చదువండి.

1. చెలక - చేప	4. టైంకాయ - టేకు	7. పెరుగు - పేరు
2. చెరుకు - చేను	5. తెలుగు - తేట	8. మెడ - మేడ
3. జెండా - జేబు	6. నెల - నేల	9. రెండు - రేగుపండు

ఊ) కింది వాక్యాలు చదివి, భాషీల్లో సరైన పదాన్ని రాయండి.

తేలు, గెలుపు, జెండా, చేదు, చేతులు

- ఆటలో _____ నీదే.
- తినడానికి ముందు _____ కడగాలి.
- మంచం కింద _____ పాకుతున్నది.
- వేపాకు _____ గా ఉంటుంది.
- మూడు రంగుల _____ రెపరెపలాడింది.

III

రాయండి

అ) కింది అక్షరాలకు ‘=’, ‘తే’ ఉంచి రాయండి.

ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	స
=	టె																	
తే																		

అ) పై అక్షరాలతో ఏర్పడే పదాలు రాయండి.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ఇ) కింది బొమ్మలు చూడండి. వాటినిబట్టి భాళీలలో సరైన పదాలు రాయండి.

..... ల కూర

..... కాయ

..... పాలు

..... గెల

..... తఱక

ఈ) బొమ్మను చూసి భాళీల్లో సరైన పదాలు రాయండి.

1. ..... అందంగా ఉంటుంది.

..... అందంగా ఉంటుంది.

2. కూర జిగురుగా ఉంటుంది.

..... కూర జిగురుగా ఉంటుంది.

3. చెరువలో ఉంటాయి.

చెరువలో ..... ఉంటాయి.

4. కు ..... కు పరుగుపండెం.

..... కు ..... కు పరుగుపండెం.

ఉ) కింది పట్టికను పూరించండి.

	ా	ి	త	ు	ూ	ౌ	ే
క	కాయ	కిటుకు	కీటకం	కుండ	కూర	కెరటం	కేక
గ							
బ							
న							
ప							

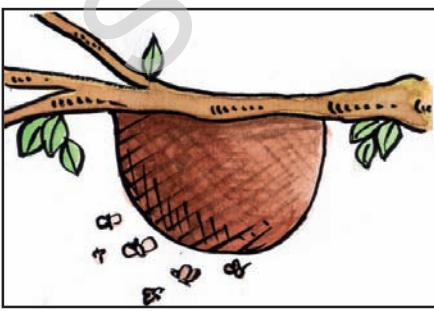
IV

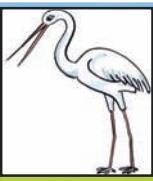
సృజనాత్మకత

కింది బొమ్మలో పిల్లలకు పేర్లు పెట్టండి. వాళ్ళ తేన గురించి ఏం మాట్లాడుకుంటున్నారు?

మీరు డుఃఖించి మాట్లాడండి.

19. కొంగ సోపతి (ఔ, ఔ)

కొండపక్క చెరువులో,
కోటి చేపలుండెరా!
చేపలతో సోపతి
చేసె కొంగ చూడరా!

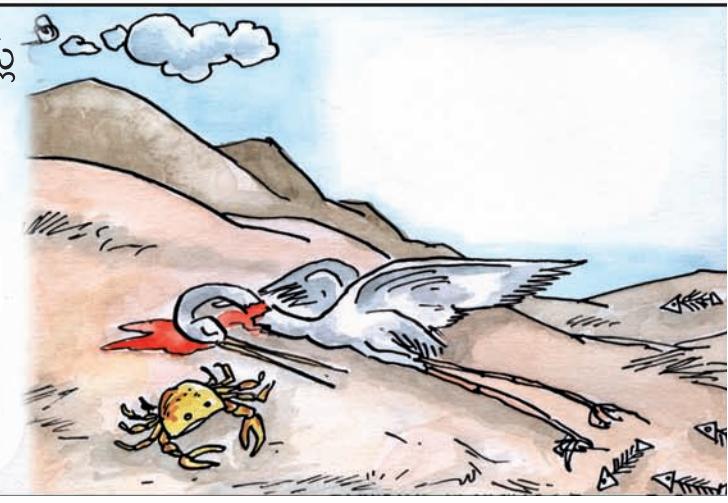
మాటలెన్నో చెప్పేరా!
వాటిని నమ్మించెరా!
రోజుకొక్క చేపను
కొంచపోయి మింగెరా!

మింగగా! మింగగా!
ఎండ్రి ఒకటె మిగిలెరా!
దాన్ని కూడ విడువక
కొంచపోతుండగా

బండ మీద చేపముండ్లు
ఎండ్రికాయ చూసెరా!
కొంగబావ దొంగ బుద్ది
ఎండ్రికి ఎరుకాయెరా!

తెలివి తెచ్చుకొనెనురా!
కొంగమెడను కొరికెరా!
దొంగలతో సోపతి!
ప్రాణాలకు ఆపతి!

I

వినంది - మాట్లాడంది

- అ) గేయం పాడంది. అభినయించండి.
- ఆ) పారం బొమ్మలో ఏ ఏ జంతువులు, పక్షులు ఉన్నాయి?
- ఇ) కొంగ చేపలను నమ్మించడానికి ఏం మాటలు చెప్పి ఉండవచ్చు?
- ఈ) ఎండ్రికాయ కొంగ మోసాన్ని గుర్తించకుంటే ఏం జరిగేది?
- ఉ) ఎట్లాంటి వాళ్ళతో సోపతి చేయవద్దు?

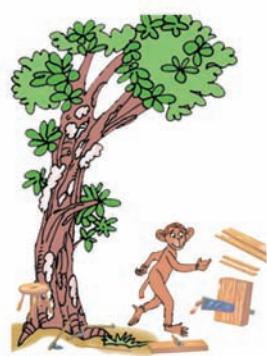
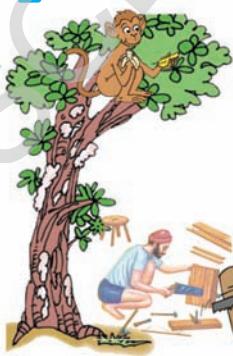

II

చదువంది

- అ) కింది వాక్యాలు, పదాలు గేయంలో గుర్తించి వాటి కింద గీత గేయంది.
  1. కొండపక్క చెరువులో
  2. దొంగలతో సోపతి!
  3. కొంగబావ దొంగబుద్ది
  4. కొండ, సోపతి, కొంగ
- ఆ) ‘రా’ చివర ఉన్న పదాలు గేయంలో గుర్తించి గీత గేయంది. చదువంది.
- ఇ) గేయంలో ‘ా’, ‘ాఁ’ అక్షరాలు గుర్తించి ‘○’ చుట్టుంది. చదువంది.
- ఈ) కింది బొమ్మలు చూడండి. వాక్యాలు చెప్పండి. వాక్యాలలోని ‘ా’, ‘ాఁ’, గల పదాలు గుర్తించండి.

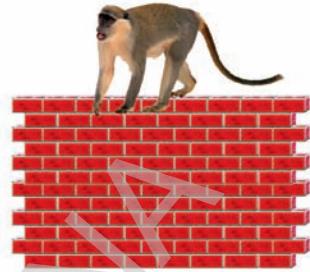

కొమ్మపైన కోతి ఉంది. కోతి కొయ్యలోని మొల పీకింది. కోతి తోక తెగింది.

ఉ) కింది బొమ్మలు చూడండి. పదాలు, అక్షరాలు చదువండి. ఈ అక్షరాలు గుణింతాల చార్టులో గుర్తించండి.

కొంపెకోతి
కొం పె కో తి

కొడవలి
కొ డ వ లి

గొడుగు
గొ డు గు

గొడమీదకోతి
గొ డ మీ ద కో తి

ఊ) కింది గళ్లలోని అక్షరాలు చదువండి.

క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	స
కొ	గొ	చొ	జొ	టొ	డొ	తొ	దొ	నొ	పొ	బొ	మొ	యొ	రొ	లొ	వొ	శొ	సొ
కో	గో	చో	జో	టో	డో	తో	దో	నో	పో	బో	మో	యో	రో	లో	వో	శో	సో

ఎ) కింది పదాలు చదువండి. ‘ఊ’, ‘ఊ’ ఉన్న అక్షరాలు పై గళ్లలో గుర్తించి ‘○’ చుట్టండి.

కొంగ	-	కోతి
గొంగడి	-	గోరు
తొండ	-	తోక
దొంగ	-	దోమ
బొంగరం	-	బోనం
మొసలి	-	మోకాలు
పొరక	-	పోక
నొసలు	-	నోరు

III

రాయండి

అ) కింది అక్షరాలకు గుణింతాలు రాయండి.

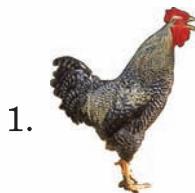
ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	న
ం																		
ం																		
ం																		
ఁ																		
ం																		
ం																		
ం																		
ం																		
ం																		

అ) కింది బొమ్మలకు పేర్లు రాయండి.

ఇ) కింది బొమ్మల ఆధారంగా వాక్యాలు రాయండి.

1. గింజలు తింటుంది.

కోడి గింజలు తింటుంది.

2. కాయలు తింటుంది.

3. చేపలు తింటుంది.

4. ఆకులు తింటుంది.

5. జంతువులను తింటుంది.

ఈ) కింది బొమ్మ ఆధారంగా వాక్యాలు రాయండి.

:

:

:

:

:

ఉ.) కింది గళ్లోని పదాలు చదువండి. వాటితో వాక్యాలు రాయండి.

బొంగరం	తోక	గుడి
కోతి	తోపల	గోడ
కొండ	తోటి	ఆధుకుండాం
కోట	మీద	తోట
ఇటుక	ఆట	పొడవు

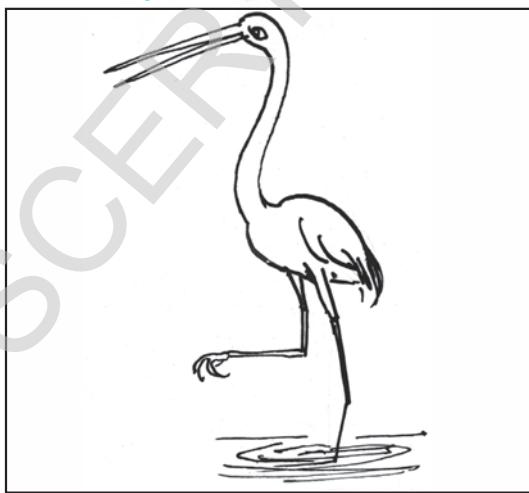

IV

సృజనాత్మకత

కింది బొమ్మ గీయండి. పేరు రాయండి. దాని గురించి రెండు వాక్యాలు రాయండి.

1. _____

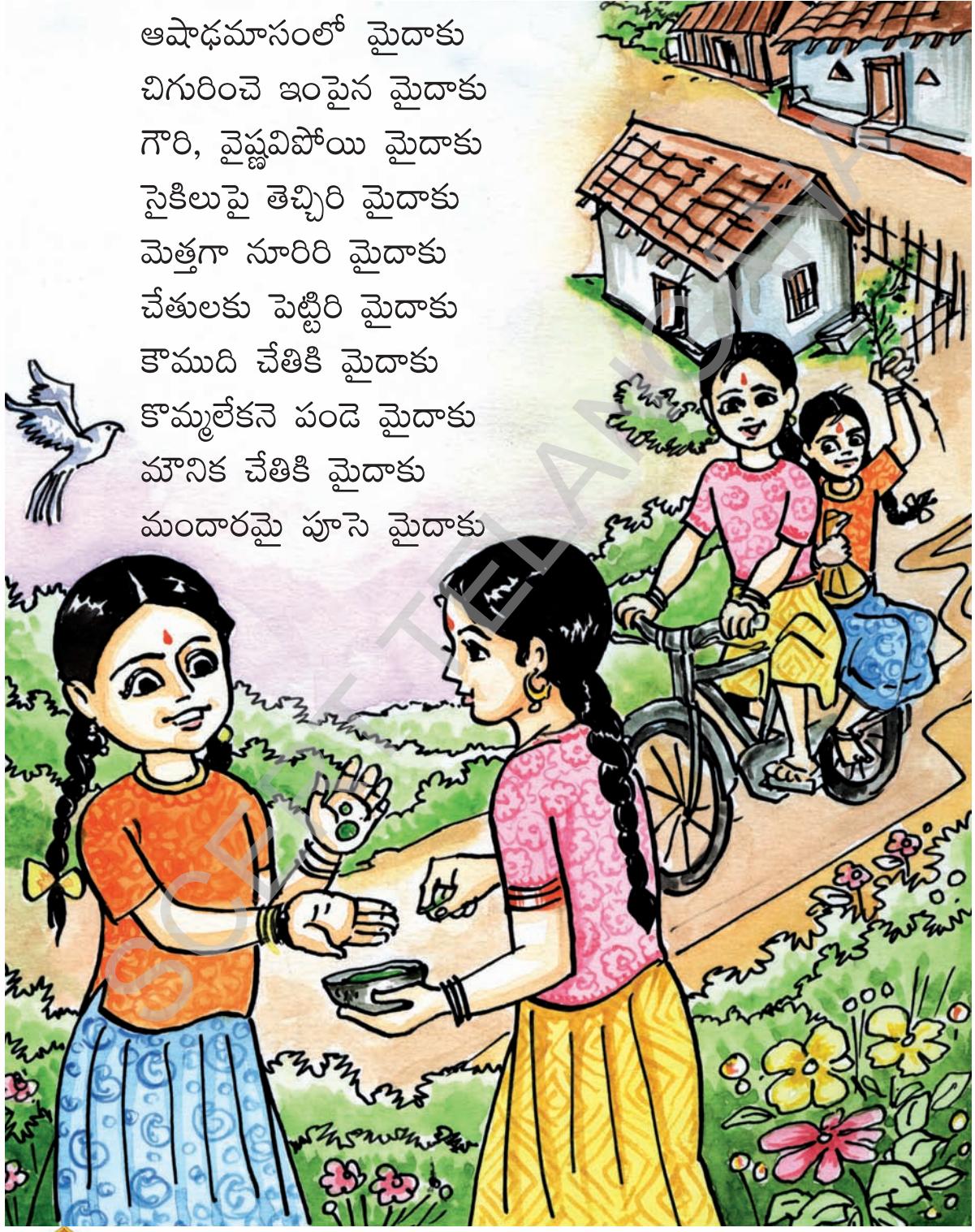
2. _____

20. మైదాకు (చ, రా)

ఆపాధమాసంలో మైదాకు
చిగురించె ఇంపైన మైదాకు
గౌరి, వైష్ణవిపోయి మైదాకు
సైకిలుపై తెచ్చిరి మైదాకు
మెత్తగా నూరిరి మైదాకు
చేతులకు పెట్టిరి మైదాకు
కొముది చేతికి మైదాకు
కొమృలేకనె పండె మైదాకు
హొనిక చేతికి మైదాకు
మందారమై పూనె మైదాకు

I

వినంది - మాట్లాడంది

- అ) గేయం పాడండి. అభినయించండి.
- అ) పారం బొమ్మ చూసి ఎవరెవరు ఏం చేస్తున్నారో చెప్పండి. మీరు మైదాకు ఎట్ల పెట్టుకుంటారో చెప్పండి.
- ఇ) మైదాకును ఎప్పుడెప్పుడు పెట్టుకుంటారో చెప్పండి.
- ఈ) మైదాకువలె ఇంకా వేటితో అలంకరించుకుంటారు?
- ఉ) గౌరి, శైఖచి సైకిలుపై పోయి మైదాకు తెచ్చారు కదా! సైకిలుపై ఇంకా ఏమేం తేవచ్చు?

II

చదువంది

- అ) కింది బొమ్మలు చూడండి. వాక్యాలు చెప్పండి. కింది వాక్యాలలోని ‘సా’, ‘ఒ’ ఉన్న పదాలకు ‘○’ చుట్టండి.

గౌరి సైకిలు
తొక్కుతున్నది.

గౌరి సైకిలు పై నుండి
జారిపడ్డది.

గౌరి మళ్ళీ లేచి
సైకిలు తొక్కింది.

- అ) కింది బొమ్మలు చూడండి. పదాలు చదువంది. అక్షరాలు చదువంది. ఈ అక్షరాలు గుణింతాల చార్టులో గుర్తించండి.

గౌతమి
గ మ ి

సైకిలు
స కి లు

గాను
గ ను

రైలు
ర లు

ఇ) కింది గళ్లోని అక్షరాలు చదువండి. వాటితో పదాలు చెప్పండి.

ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	స
ఁ	క్రై	నై	చై	జై	టై	డై	తై	దై	నై	పై	బై	మై	యై	రై	లై	వై	శై	సై
ఁ	కొ	గొ	చొ	జొ	టొ	డొ	తొ	దొ	నొ	పొ	బొ	మొ	యొ	రొ	లొ	వొ	శొ	సొ

ఈ) కింది పదాలు చదువండి. ఁ, ఁ ఉన్న అక్షరాలకు ‘○’ చుట్టండి.

క్రైక	-	కొలు	గైడు	-	గొరి
చైను	-	చొక	జైలు	-	జొళి
టైరు	-	టొను	తైలం	-	తొడు
దైవం	-	దొడు	పైరు	-	పొడరు
మైకు	-	మొనం	రైలు	-	రొతు

ఉ) కింది వాక్యాలు చదువండి. ఁ, ఁ గల పదాలు గుర్తించి ‘○’ చుట్టండి.

- మా ఊరిలో వరిపైరు బాగా పెరిగింది.
- మైదాపిండి చపాతీలు బాగుంటాయి.
- టొనుకు పోదాం రండి.
- సైకిలు టైరు పగిలింది.
- గొరి ఎరుపు రంగు గొను వేసుకున్నది.

ఊ) కింది ఖాళీలలో సరిపోయే పదం ఉంచి చదువండి. రాయండి.

(మైకు, సైకిలు, చైను, జైలు, పైసలు, తొడు)

- ఒక రూపాయికి నూరు .....
- ..... టైరు పగిలింది.
- సైకిలు ..... ఊడింది.
- దొంగలను ..... లో ఉంచారు.
- ..... లో పాటలు వినిపించాయి.
- ఆపు ..... తింటున్నది.

III రాయండి

అ) కింది అక్షరాలకు టై, నో చేర్చి చదువండి. వాటితో వచ్చే పదాలు రాయండి.

అ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	స
ఎ	క్రె	గెన్																
ఓ	కో																	

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

అ) కింది బొమ్మలకు పేర్లు రాయండి.

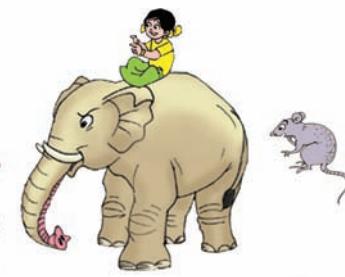

ఇ) బొమ్మను చూసి ఖాళీలు పూరించండి.

..... మీద .....

..... ముందు .....

..... వెనుక .....

ఈ) కింది వాక్యాలు గీతలలో అందంగా రాయండి.

రైలులో గొతమి ఊరికి పోయింది.

మామిడి తోటను చూసింది.

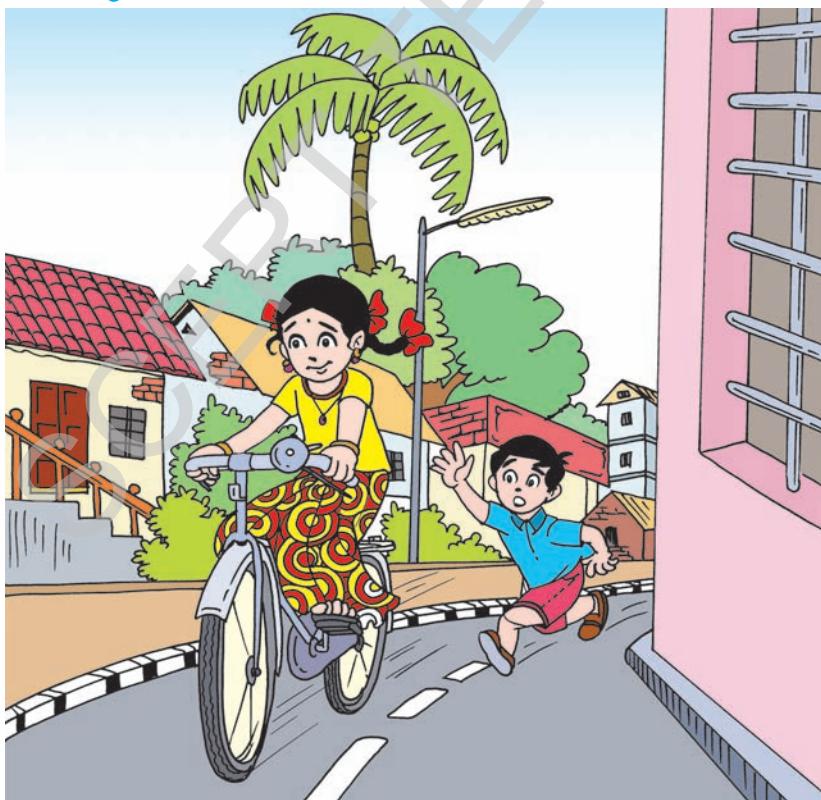
మామిడి కాయలు కోసింది.

IV

సృజనాత్మకత

కింది బొమ్మ చూడండి. కథ చెప్పండి. పదాలు రాయండి.

116

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంచిసే 2020-21

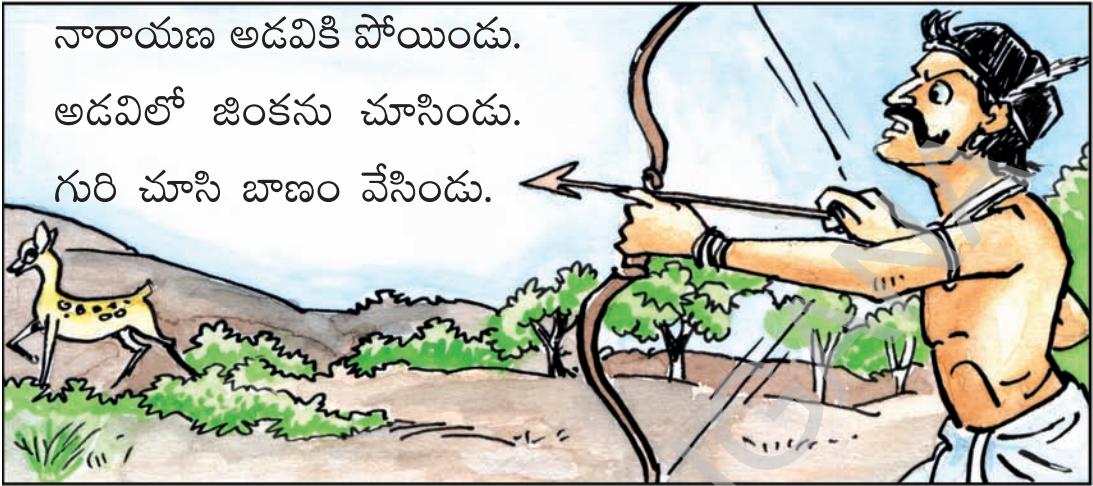

21. సింహం - జింక (ణ, ఇ, హ)

నారాయణ అడవికి పోయిందు.

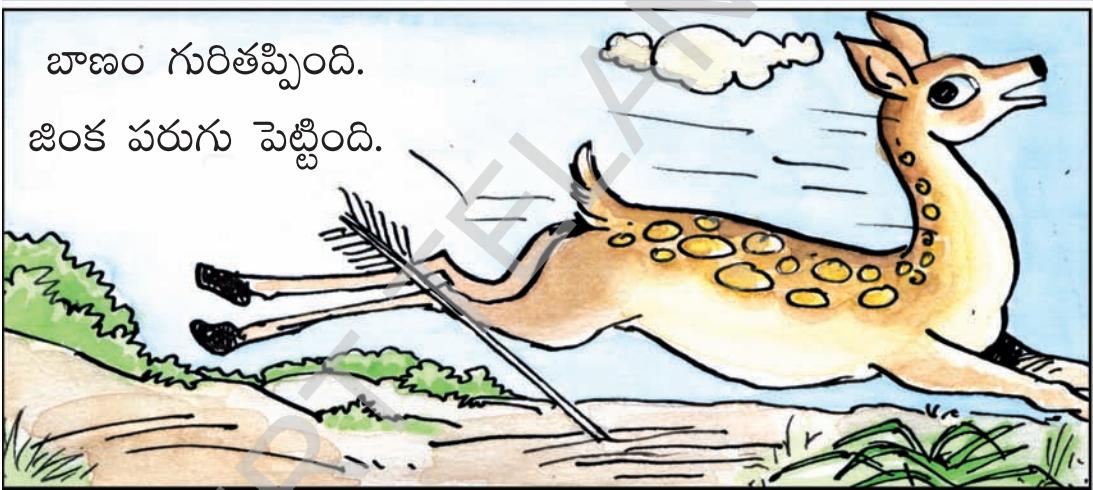
అడవిలో జింకను చూసిందు.

గురి చూసి బాణం వేసిందు.

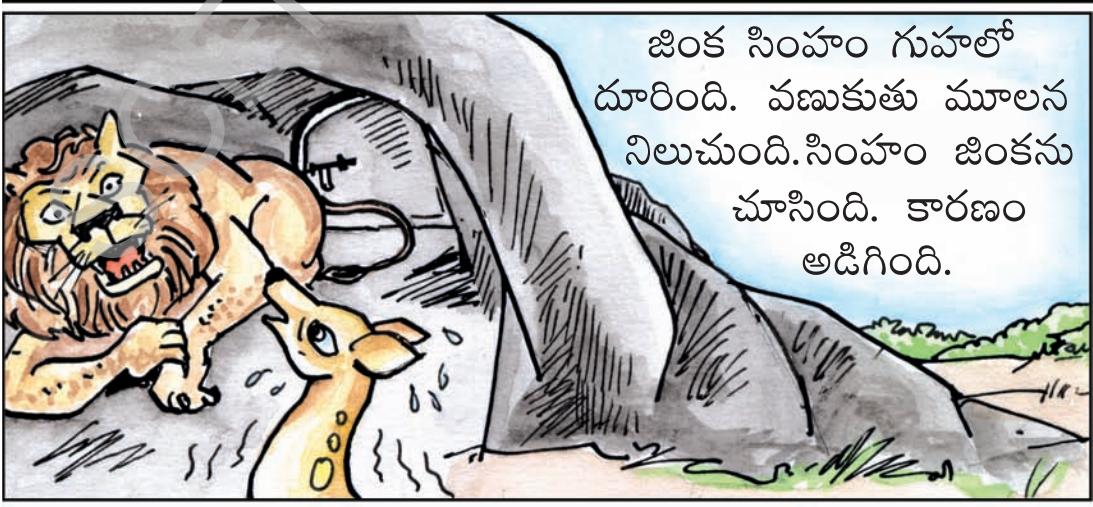

బాణం గురితప్పింది.

జింక పరుగు పెట్టింది.

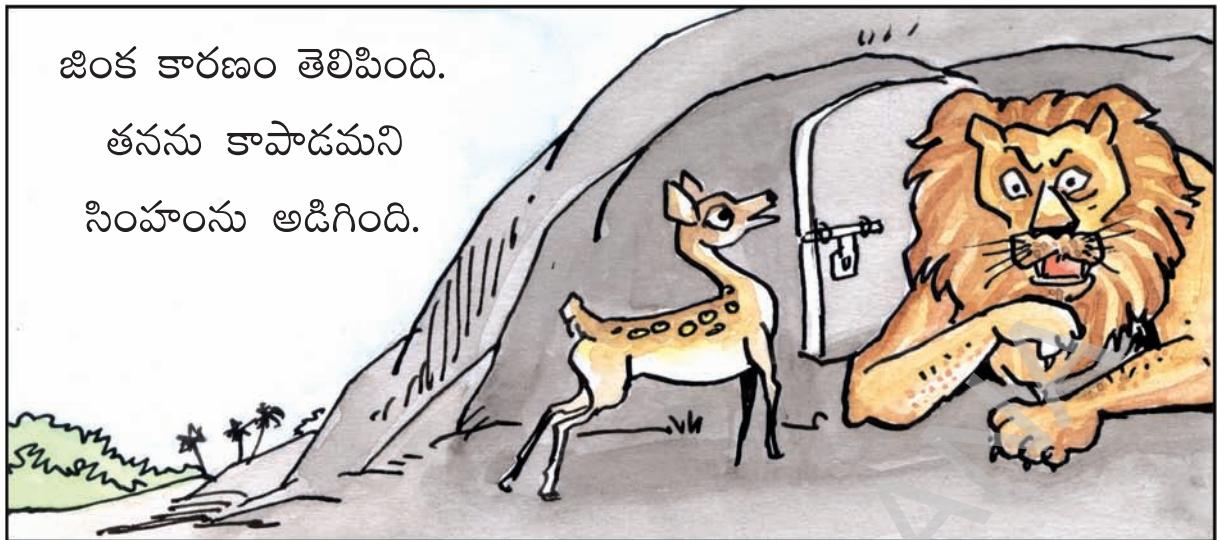

జింక సింహం గుహలో
దూరింది. వణుకుతు మూలన
నిలుచుంది. సింహం జింకను
చూసింది. కారణం
అడిగింది.

జింక కారణం తెలిపింది.

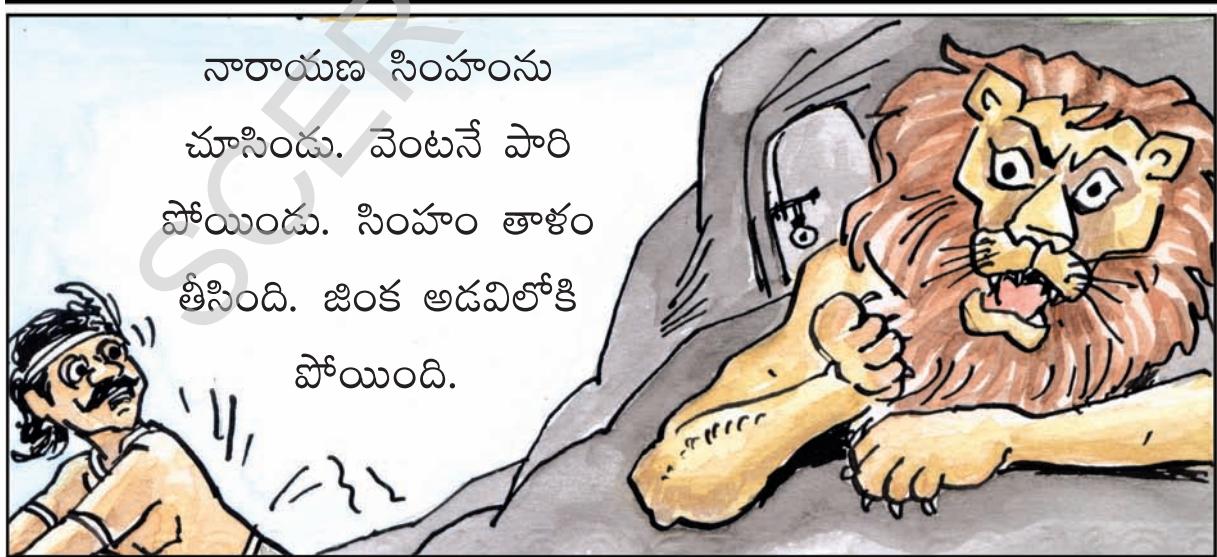
తనను కాపాడమని
సింహంను అడిగింది.

సింహం సరే అన్నది.
జింకను గుహలో
ఉంచింది. తలుపుకు
తాళం వేసింది. తాళం
చెవిని దాచింది.

నారాయణ సింహంను
చూసిందు. వెంటనే పారి
పోయిందు. సింహం తాళం
తీసింది. జింక అడవిలోకి
పోయింది.

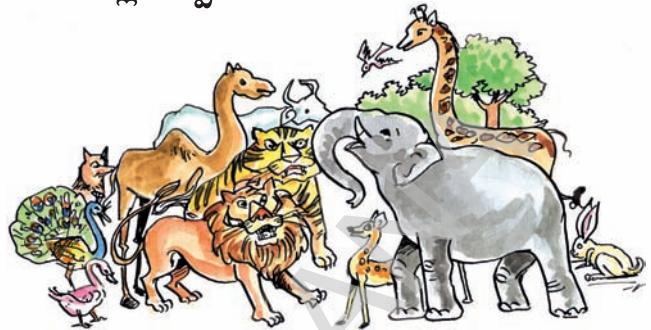

I

వినంది - మాట్లాడంది

- అ) సింహం-జింక కథను మీ సాంతమాటల్లో చెప్పండి.
- అ) బొమ్మలు చూడండి. బొమ్మలో ఏమేం ఉన్నవో చెప్పండి.
- ఇ) అడవిలో ఇంకా ఏవేం జంతువులు ఉంటాయి?

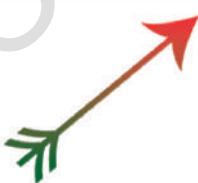

II

చదువంది

- అ) పారం చదువండి. కింద ఇచ్చిన వాక్యాలు, పదాల కింద గీత గీయండి.
- గురి చూసి బాణం వేసిందు.
  - సింహం జింకను చూసింది.
  - తలుపుకు తాళం వేసింది.
  - నారాయణ సింహంను చూసిందు.
  - గుహ, కారణం, బాణం, తాళం
- అ) కింది బొమ్మలు చూడండి. పదాలు చదువండి. అక్షరాలు చదువండి. ఈ అక్షరాలు వర్ణమాల, గుణింతాల చార్టుల్లో గుర్తించండి.

బాణం

తాళం

సింహం

బా ణం

తా ళం

సిం హం

ఇ) ణ, త్త, హ, క్క అక్షరాలకు గుణింతాలు రాయండి. చదువండి.

ఁ	్మ	ం	త్త	ఁ	రా	్మ	్చ	్చ	్మ	ా	ా	ఁ	ా	ం
ణ														
త్త														
హ														

ఈ) కింది పదాలు చదువండి. గడిలో ఉన్న అక్షరాన్ని పదాలలో గుర్తించి సున్నా చుట్టుండి.

అరుణ, జమున, కంకణం, కరుణ, నందనం, వాణి, వాలం

ణ

కళ, కల, సరళ, శరం, మేళం, శనగ, తాళం

త్త

వనం, హంస, హలం, వరద, ఊహ, పాయసం, హరిత

హ

III

రాయండి

అ) కింది వాక్యాలు చదువండి. చూసి అందంగా రాయండి.

వాణి ఏణ వాయించింది.

.....

.....

హంస ఆకాశంలో విహరించింది.

.....

.....

పైదరాబాద్ మన రాజధాని.

.....

.....

120

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిణీ 2020-21

అ) కింది పదాలతో వాక్యాలు రాయండి.

సింహం : _____

బాణం : _____

జింక : _____

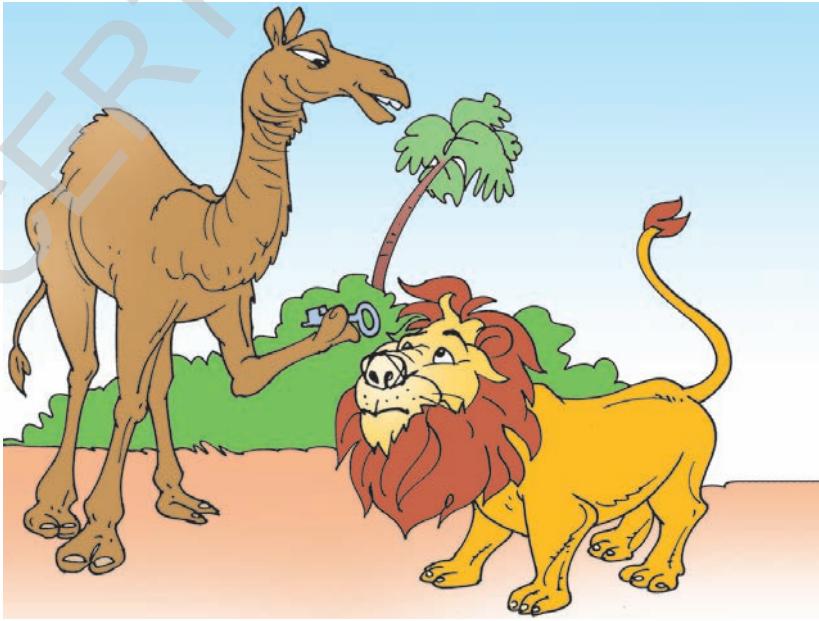
అడవి : _____

IV

సృజనాత్మకత

అ) కింది బొమ్మ చూడండి. కథ చెప్పండి. సింహం, ఒంటల మధ్య జరిగిన సంఖాపణను ఒకరు సింహం, ఇంకోకరు ఒంటవలె అభినయిస్తా మాట్లాడండి.

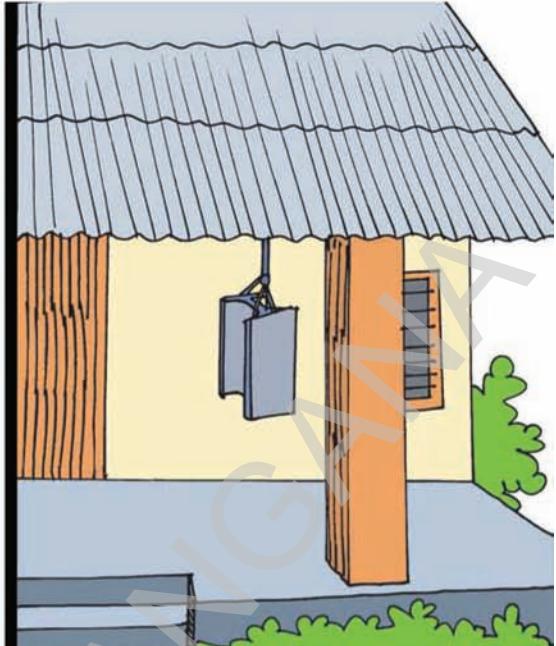
కావాలి, కావాలి

చదువు - అనందించు

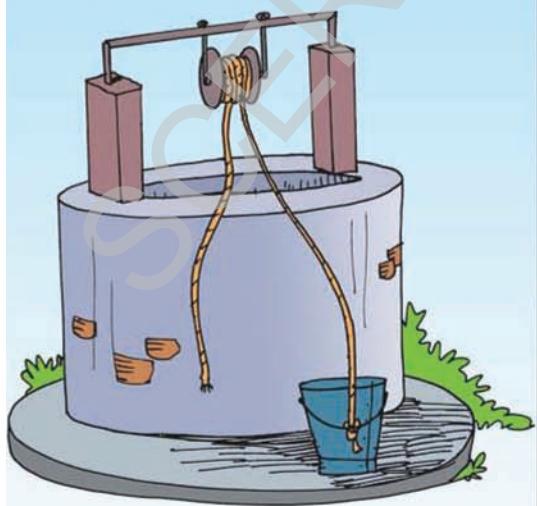

కావాలి! కావాలి!
తీగకు పందిరి కావాలి!

కావాలి! కావాలి!
బడికి గంట కావాలి!

కావాలి! కావాలి!
బావికి గిరక కావాలి!

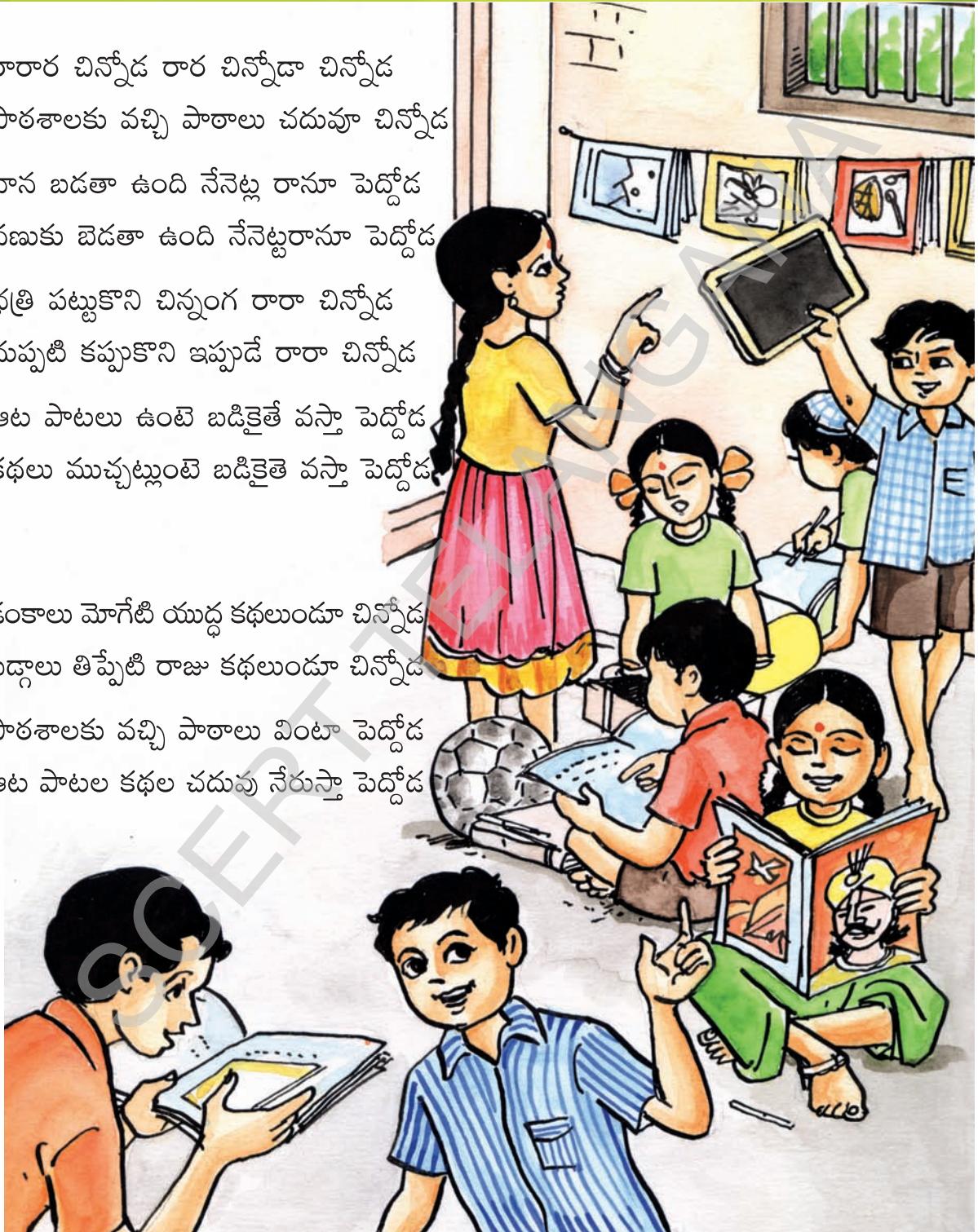
కావాలి! కావాలి!
పాపకు పలక కావాలి!

22. ఎంరశాల (ఖ, ఛ, ర, డ)

రారార చిన్నేడ రార చిన్నేడా చిన్నేడ
 పాతశాలకు వచ్చి పాతాలు చదువుా చిన్నేడ
 వాన బడతా ఉంది నేనెట్ల రానూ పెద్దోడ
 వణుకు బెడతా ఉంది నేనెట్లరానూ పెద్దోడ
 ఛత్రి పట్టుకొని చిన్నంగ రారా చిన్నేడ
 దుపుటి కప్పుకొని ఇప్పుడే రారా చిన్నేడ
 అట పాటలు ఉంటె బడికైతే వస్తూ పెద్దోడ
 కథలు ముచ్చట్లుంటె బడికైతే వస్తూ పెద్దోడ

I

వినంది - మాట్లాడంది

- అ) గేయం పాడంది. అభినయించంది.
- అ) చిత్రంలో ఏమేం ఉన్నాయి? ఎవరు ఏం చేస్తున్నారు?
- ఇ) నీ స్నేహితుడెవరైనా బడికి రాకుంటే అతనిని నువ్వు ఎట్లా తీసుకొస్తావు?
- ఈ) నీకు ఎట్లాంటి బడి అంటే ఇష్టం? ఎందుకు?
- ఉ) వానపడుతుంటే నీకేమనిపిస్తుంది?

II

చదువంది

- అ) ‘ఖ’, ‘చ’, ‘ధ’, ‘ర’ అక్షరాలున్న పదాలు పారంలో, వర్షమాలలో గుర్తించండి. చదువంది.
- అ) కింది బొమ్మలు చూడంది. వాక్యాలు చెప్పంది. గీత గీసిన పదాలు చదువంది.

శేఖరు నెమలి పించం అమ్ముతున్నాడు.   రేఖ ఒక నెమలి ఈక అడిగింది.

124

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిణీ 2020-21

ಇ) ಕಿಂದಿ ಬೊಮ್ಮುಲು ಚೂಡಂಡಿ. ಪದಾಲು ಚದುವಂಡಿ. ಅಕ್ಷರಾಲು ಗುರ್ತಿಂಚಂಡಿ. ಆ ಅಕ್ಷರಾಲು ವರ್ಣಮಾಲಲ್ಲೋ ಗುರ್ತಿಂಚಂಡಿ.

ಶಂಭಂ
ಶಂ ಭಂ

ಪಿಂಘಂ
ಪಿಂ ಘಂ

ಪಾರಶಾಲ
ಪಾ ರ ಶಾಲ

ಧಂಕಾ
ಧಂ ಕಾ

ಈ) ಕಿಂದಿ ಗಳ್ಳುಲ್ಲನಿ ಅಕ್ಷರಾಲು ಚದುವಂಡಿ.

ಽ	೨	೦	೭	೯	೫	೩	೮	೬	೪	ೱ	ೲ	ೳ	೴	೰	೦
ಭ	ಭಾ	ಖಿ	ಫೀ	ಖು	ಖೂ	ಫ್ಹಾ	ಫೇ	ಫೇ	ಫ್ಹೈ	ಫೂ	ಫ್ಹೌ	ಫ್ಹೌ	ಫ್ಹೌ	ಫಿಂ	ಫಿಂ
ಛ	ಛಾ	ಛಿ	ಫೀ	ಛು	ಛೂ	ಫೇ	ಫೇ	ಫೇ	ಫ್ಹೈ	ಫೂ	ಫ್ಹೌ	ಫ್ಹೌ	ಫ್ಹೌ	ಫಂ	ಫಂ
ರ	ರಾ	ರಿ	ರೀ	ರು	ರೂ	ರೆ	ರೆ	ರೆ	ರ್ಹೈ	ರೂ	ರ್ಹೌ	ರ್ಹೌ	ರ್ಹೌ	ರೌ	ರಂ
ಡ	ಡಾ	ಡಿ	ಡೀ	ಡು	ಡೂ	ಡೆ	ಡೆ	ಡೆ	ಡ್ಹೈ	ಡೂ	ಡ್ಹೌ	ಡ್ಹೌ	ಡ್ಹೌ	ಡೌ	ಡಂ

ಇ) ಕಿಂದಿ ಬೊಮ್ಮುಲ ಅಥಾರಂಗಾ ಚದುವಂಡಿ. ವಾಕ್ಯಾಲು ರಾಯಂಡಿ.

1. ಕಮರಂ ಅಂಟೆ

2. ಕಂರಂ ಅಂಟೆ

3. ಪಾರಶಾಲ ಅಂಟೆ

4. ಖರಂ ಅಂಟೆ

ఉ) కింది వాక్యాలు చదువండి. జవాబులు చెప్పండి. రాయండి.

1. పారశాల అంటే ఏమిటి? .....
2. ధంకా ఎట్లూ మోగుతుంది? .....
3. ఏనుగు ముఖంతో ఉండే దేవుడు ఎవరు? .....

III రాయండి

అ) కింది అక్షరాలకు గుణింతాలు చేర్చి రాయండి. వాటితో వచ్చే పదాలు రాయండి.

ఁ	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం
ఖ												
చ												
ఠ												
ఢ												

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ఆ) గళ్లోని పదాలతో వాక్యాలు రాయండి.

గాడిద	పారశాల	అందంగా	అంటే
గొంతు	ఉంటుంది	ధమధమ	ఖరం
కమరం	మోగింది	నెమలి	కంరం
బడి	పించం	ధంకా	తాబేలు

ఉదా: నెమలి.. పిరచురా.. ఆరదంగా.. ఉరటురది..

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

IV

సృజనాత్మకత

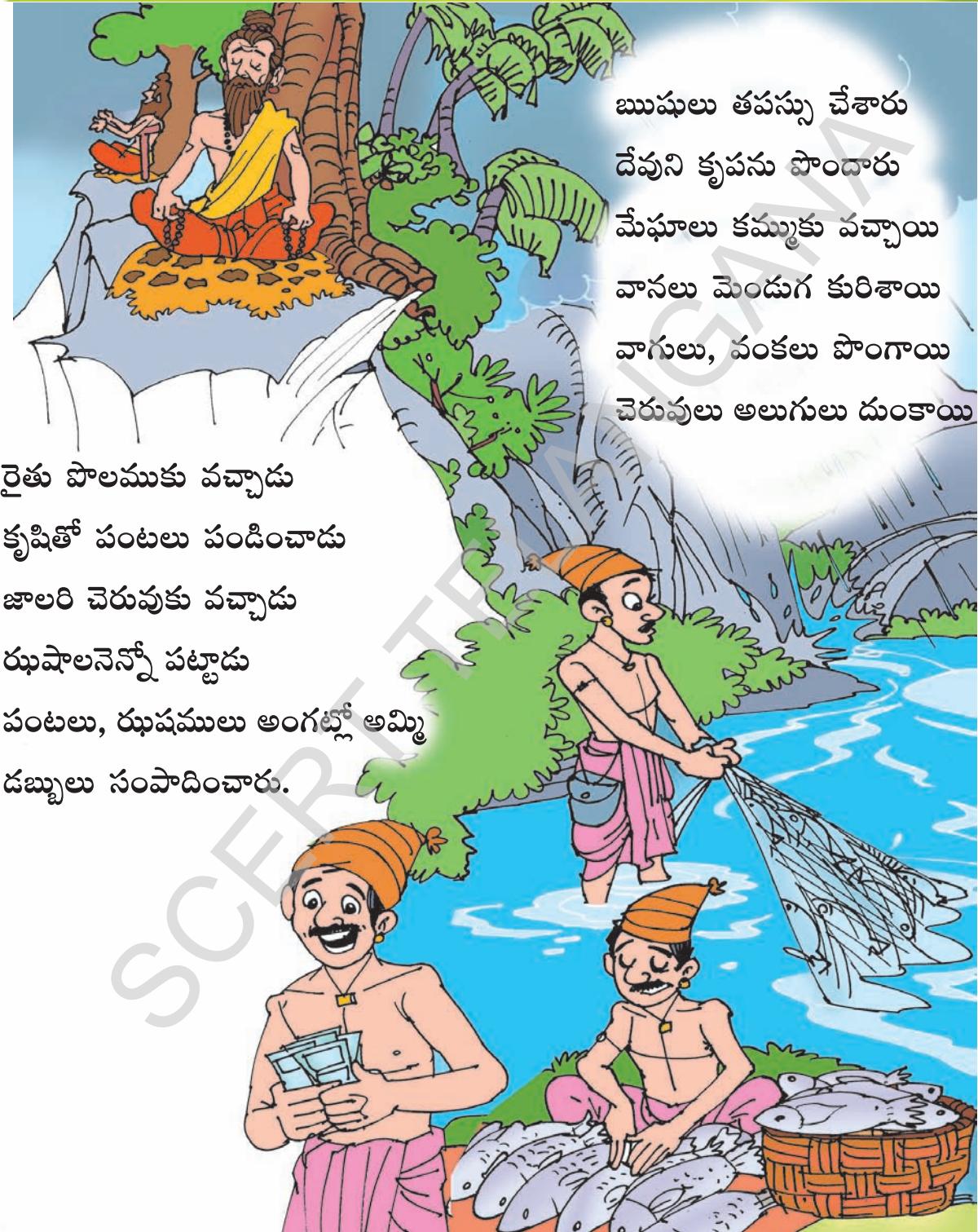

బడిలో మీ టీచరువలె అభినయం చేసి చూపండి.

23. రుషం (శు, రుష, బు, పు, ఎ)

I

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) గేయం పాడండి. అభినయించండి.
- అ) పారం బొమ్మలో ఏమేం ఉన్నాయి?
ఎవరెవరు ఏం చేస్తున్నారో చెప్పండి.
- ఇ) జాలరి చేపలను సంతలో అమృదు
కదా! అంగట్లో ఇంకా ఏమేం
అమృతారు?
- ఈ) వానలు బాగా పడితే ఏమైతుంది?

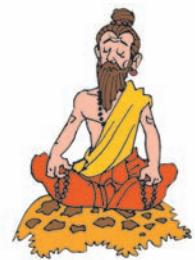

II

చదువండి

- అ) పారంలో ‘లు’ అక్షరం చివరగా ఉన్న పదాలు చదువండి. వాటికి ‘○’ చుట్టుండి.
- అ) “చేపలను పట్టాడు”: అని అర్థంవచ్చే పదాల కింద పారంలో గీత గీయండి..
- ఇ) కింది బొమ్మలు చూడండి. పదాలు చదువండి. అక్షరాలు గుర్తించండి.

మృగము

మృ | గ | ము

మేఘం

మే | ఘ | ం

రుషం

రు | ష | ం

బుచీ

బు | చీ

ఈ) కింది పదాలు గబగబా చదువండి. గబగబా చదివితే ★★☆లలో, మామూలుగా చదివితే ☆☆లలో నెమ్ముదిగా చదివితే ☆లో రంగును నింపండి.

శృతి	మేఘుం	బుషి	కషాయుం
జాగృతి	మాఘుం	బుతువు	కాషాయుం
గృహం	రుషుం	ఉష	ఫుంటారావం
బృందం	రుథి	పికారు	రుథంరుథామారుతం

ఉ) కింది పదాలు చదువండి. గడిలో ఉన్న అక్షరాన్ని, గుణింతాన్ని పదాలలో గుర్తించి సున్నా చుట్టుండి.

ఫుటం, సంఫుం, ఫునం, మేఘుం
దయ, రుషుం, రుథి, జగడం
నృపతి, మృతి, వృషభం, శృంగం
బౌషధం, కోపం, ఉష, జపం, మేఘం, వేషం
బుడగ, బుతువు, పుడక, బుషి, బుణం

ఊ) కింది బొమ్మల ఆధారంగా వాక్యాలు చదువండి. రాయండి.

1. నృపతి అంటే

నృపతి అంటే రాజు

2. రుషుం అంటే

3. మృగము అంటే

4. ఫుటం అంటే

5. బుషి అంటే

ఎ) కింది వాక్యాలు చదివి భారీల్లో సరైన పదం రాయండి.

1. ..... అనేది ఒక నెల (మాఘం, మేఘం)
2. ..... అనేది ఒక జంతువు (మేషం, వేషం)
3. ..... అంటే చేప (రుషం, రుసి)
4. ..... అంటే గుండె (హృదయం, గృహం)
5. ..... ఒక బాలిక పేరు (మృదుల, మృదువు)

ఏ) కింది వాక్యాలు చదువండి. సొంత మాటల్లో చెప్పండి. తరువాత ఏం జరిగి ఉంటుందో చెప్పండి. వాక్యాలలోని ఘు, రుసు, బు, ష అక్షరాలున్న పదాల కింద గీత గీయండి.

ఒక రోజు ఉష, రఘు బడికి బయలుదేరారు.

ఇంతలో మేఘులు ముసిరాయి.

గొడుగు తీసుకొని బయలుదేరారు.

ఈదురు గాలులు వీచాయి.

గాలికి గొడుగు ఎగిరిపోయింది.

III

రాయండి

అ) ష, ఘు, రుసు అక్షరాలకు గుణింతాలు చేర్చి గళ్లలో రాయండి.

~	ఁ	ం	త	ఁ	రా	ఁ	ఁ	ఁ	ఁ	ఁ	ఁ	ఁ	ఁ
ష	షో	షి											
ఘు													
రుసు													

అ) కింది వాక్యాలు పూరించండి.

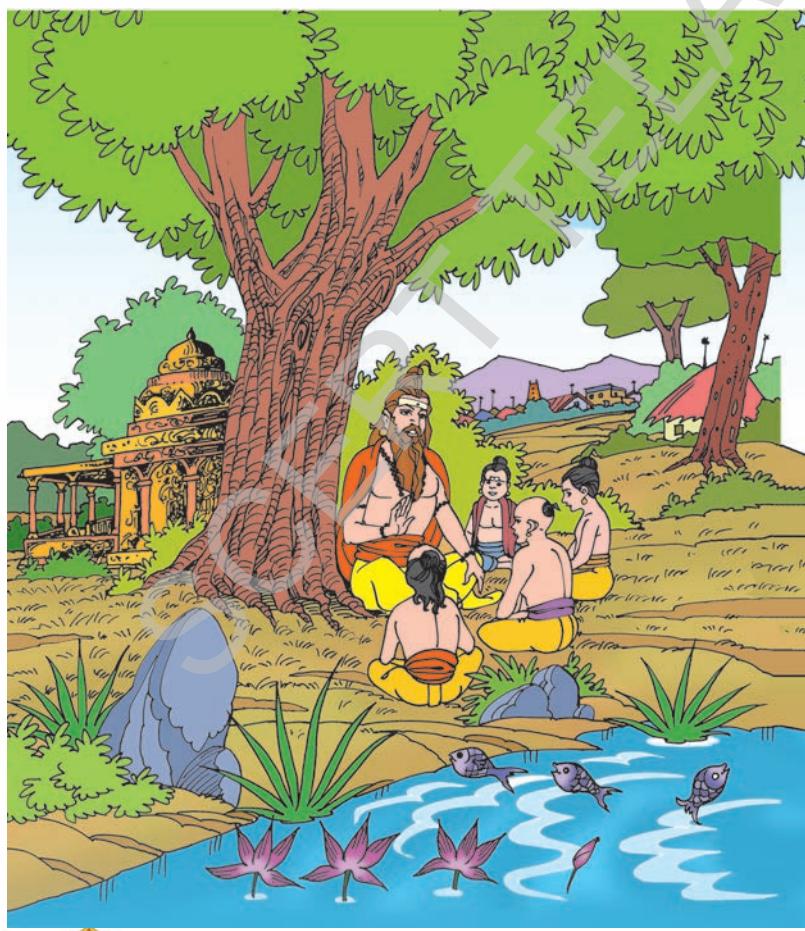
1. వానలు కురిపించేవి .....
2. మేకలు తినేవి .....
3. నీటిలో ఉండేవి .....
4. కింద పడితే పగిలిపోయేవి .....
5. వానలు పడితే పారేవి .....

IV

సృజనాత్మకత

కింది బొమ్మ చూడండి. బొమ్మలో మీకు తెలిసిన పదాలు రాయండి. కథ ఉహించి చెప్పండి.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

24. రథం (ర, ధ, ఫ, భ)

రంగాపురం ఊరిలో రాములయం ఉన్నది.
శ్రీరామునవమి వండుగ వచ్చింది. రాముని
ఊరేగింపు కోసం రథాన్ని అలంకరించారు.
రాముడిని, సీతను రథం మీద ఉంచారు.
సీతారాములకు పూలమాల వేశారు. గంధం
పూశారు. రకరకాల ఘలాలు నివేదన చేశారు.
ఊరిలోని వారందరు వచ్చారు. భక్తితో భజనలు
చేశారు. రాముని రథాన్ని ఊరంతా ఊరేగించారు.

I

వినంది - మాట్లాడండి

అ) పారం బొమ్మలో ఏమేం ఉన్నాయి?

ఎవరెవరు ఏమేం చేస్తున్నారు?

అ) మీరు చూసిన గుడి గురించి చెప్పండి.

ఇ) ఫలం అంటే పండు. మీ ఊరిలో దొరికే పండ్ల పేర్లు చెప్పండి.

ఈ) మీ ఊరిలో ఊరేగింపులు ఎప్పుడెప్పుడు చేస్తారు?

II

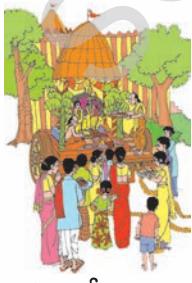
చదువండి

అ) కింది వాక్యాలు, పదాలు చదువండి. పారంలో అవి ఎక్కుడున్నవో చూడండి. వాటికింద గీత గీయండి.

1. రథాన్ని అలంకరించారు.
2. రంగాపురం ఊరిలో రామాలయం ఉన్నది.
3. గంధం పూశారు.
4. భక్తి, భజనలు, రంగాపురం

అ) కింది బొమ్మలు చూసి వాక్యాలు చెప్పండి. కింది వాక్యాల్లో థ, థ, ఫ, భ అక్షరాలున్న పదాలు గుర్తించండి. ‘○’ చుట్టుండి.

దేవుణ్ణి రథంమీద ఊరేగించారు.

భజన చేశారు.

పళ్ళైంలో సీతాఫలాలు ఉన్నవి.

ఇ) కింది బొమ్మలు చూడండి. పదాలు చదువండి. అక్షరాలు గుర్తించండి. ఆ అక్షరాలు వర్ణమాలలో గుర్తించండి.

రథం
ర థం

ధనం
ధ నం

సీతాఫలం
సీ తా ఫ లం

భజన
భ జ న

ఈ) ‘ధ’ గుణింతం చదువండి. ధ, ఘ, భ గుణింతాలు రాయండి. చదువండి.

ఁ	ం	ః	తీ	ఁ	రా	గు	ఁ	ఁ	ఁ	ఁ	ఁ	ఁ	ఁ	ఁ
ధ	ధా	ధి	ధీ	ధు	ధూ	ధృ	ధె	ధే	ధై	ధొ	ధో	ధౌ	ధుం	
ధ														
ఘ														
భ														

ఇ) కింది వాక్యాలు తప్పులు లేకుండా గటగబా చదువండి. ఎవరెవరు ఏం చేస్తారో చెప్పండి.

1. భవాని రెండో తరగతి చదువుతున్నది.

2. రాధ కూడా రెండో తరగతి చదువుతున్నది.

3. భీముడు సీతాఫలం తింటాడు.

4. రాధ జామపండు తింటున్నది.

5. రాధ, భవాని రోజుా ఆటలు ఆడుతారు. కథలు వింటారు.

III రాయండి

అ) కింది పేర్లు చదువండి. అమ్మాయిల, అబ్బాయిల పేర్లు వేరుచేసి రాయండి.

మధు, సారథి, మైథిలి, శాంభవి, సురేణ, రాధ, వసుంధర, శోభ, భగవాను, భగవంతరావు, సుధ, భవాని, ఖలీలు, ఖాజా, భారతి, ఫణికుమార్, దాశరథి.

అమ్మాయిలు	అబ్బాయిలు

అ) కింది గళ్లోని అక్షరాలతో పదాలు రాయండి. వాక్యాలు చెప్పండి.

థ	ప	స	క
న	త	ధ	భ
ర	ఫ	బ	ల
శ	ఖ	గ	ం

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

IV

సృజనాత్మకత

కింది బొమ్మను చూడండి. వాక్యాలు రాయండి.

ಉದ್ದೋಷ: -

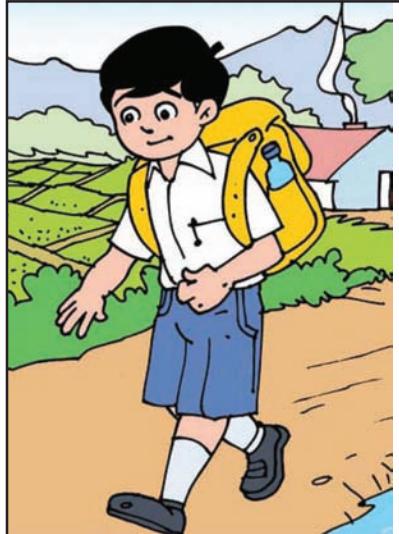
నాగలి ఉన్నది.

ఉన్నది.

ತೆಲಂಗಾಣ ಪ್ರಭುತ್ವಂದೇ ಉಚಿತ ಪಂಪಿನೆ 2020-21

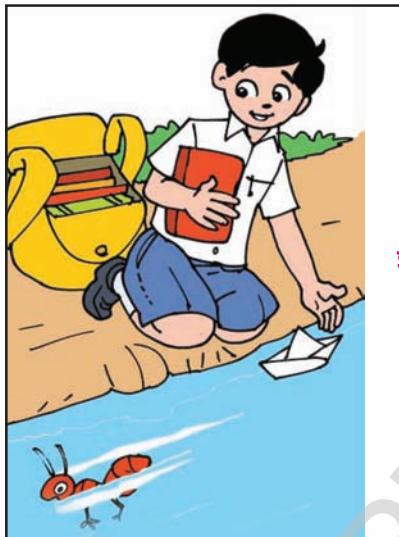

చీమ - పడవ

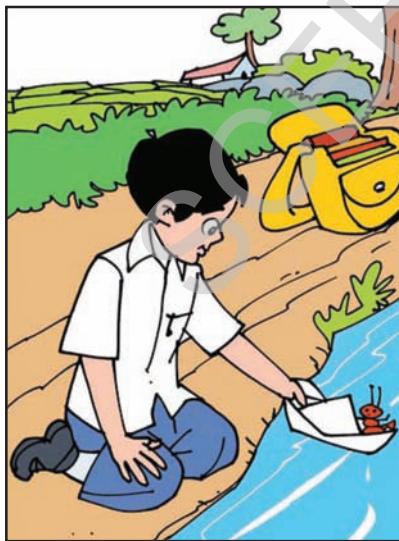
1

ఒకరోజు రవి
బడికి
పోతున్నాడు.

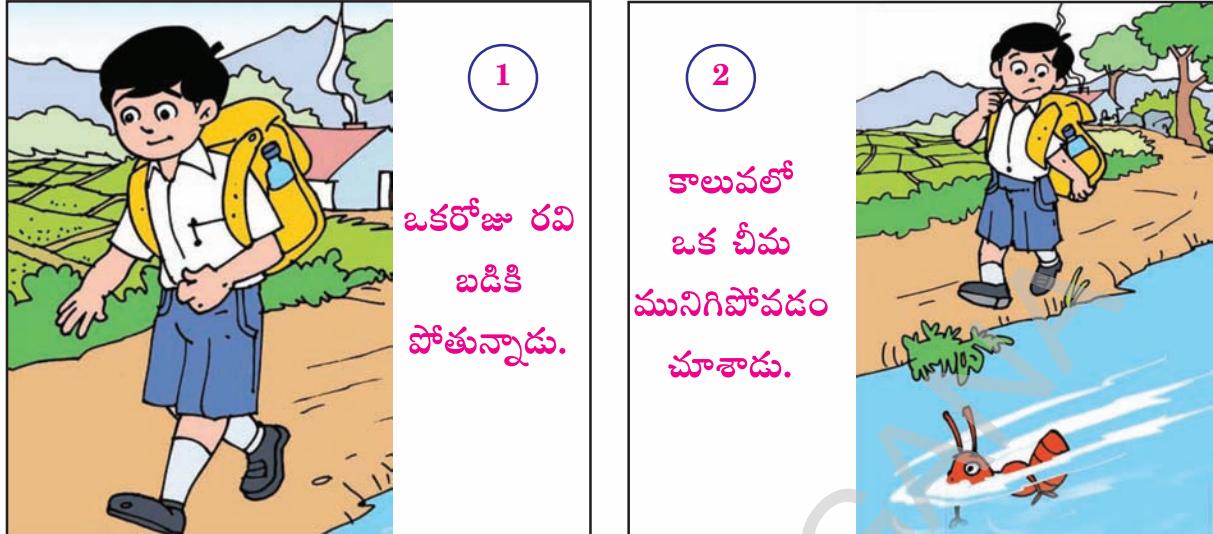
3

వెంటనే ఒక
కాగితం పడవ
చేసి నీటిలో
వదిలాడు.

5

రవి
పడవను
ఒడ్డు మీద
పెట్టాడు.

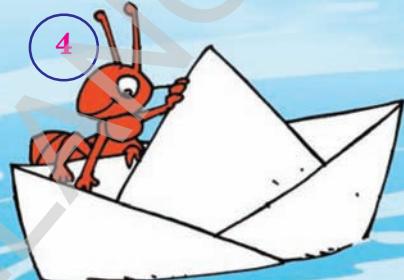

2

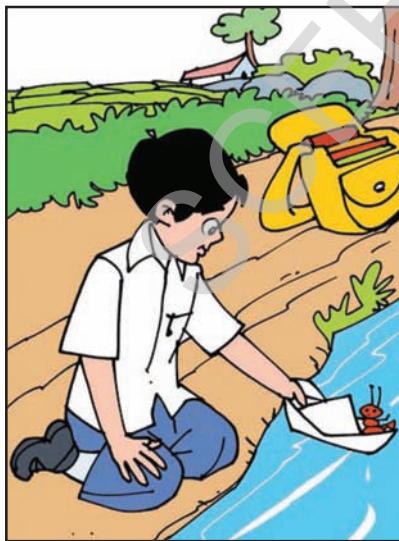
కాలువలో
ఒక చీమ
మునిగిపోవడం
చూశాడు.

4

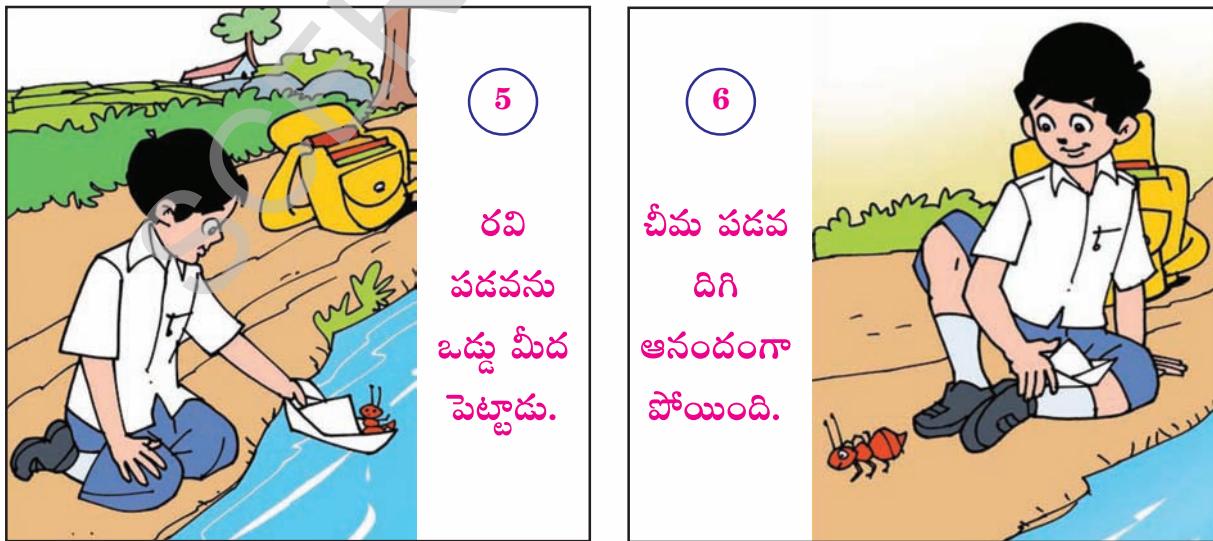

చీమ పడవ ఎక్కు కూర్చుంది.

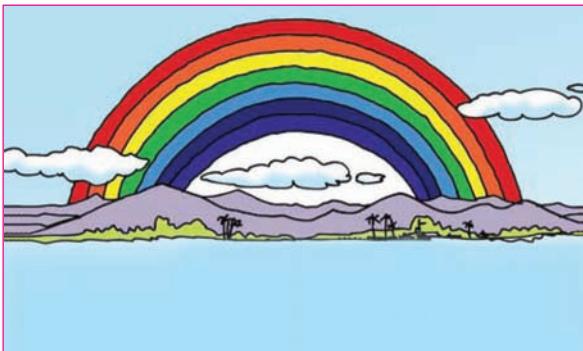
6

చీమ పడవ
దిగి
ఆనందంగా
పోయింది.

చదువు - ఆనందించు

25. వాడువు కథలు (క్క)

ఎండకు ఎండిన చీర
వానకు తడిసిన చీర
ఆకాశంలో ఆరేసిన
రంగుల రంగుల చీర
ఏమిటది? ఏమిటది?
(ఇంద్ర ధనుస్సు)

అందచందాల వాడు
ఆకాశంలో ఉంటాడు
రోజుకో ఆకారం
చివరికేమో మాయం
ఎవరాయన? ఎవరాయన?
(చందమామ)

ఆకాశంలో అరవై అర్పలు
అర్పకొక సిపాయి. సిపాయికొక
తుపాకి ఏమిటది? ఏమిటది?
(తెన తుట్టె)

పైనొక పలక
కిందొక పలక
పలకల నడుమ
మెలికల గిలక
ఏమిటది? ఏమిటది?
(నాలుక)

వర్ణమాల

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఔ
ఎ	ఏ	ఐ	ఒ	ఌ	ఊ	ఊ
క	ఖ	గ	ఘ	జ	ష	ష
చ	ఛ	ఝ	జె	రు	ఇ	ఇ
ట	ఢ	ధ	ఱ			
త	థ	ద	ధ	న		
ప	ఫ	బ	భ	మ		
య	ర	ల	వ	శ	ష	స
హ	శ	శ	శ	శ	శ	శ
క్క						

చేతితో చల్లుతారు
నోటితో ఏరుతారు
ఏమిటవి? ఏమిటవి?
(అక్కరాలు)

రాజువారి తోటలో రోజాపూలు
మాసేవారే కానీ కోసేవారు లేరు
ఏమిటవి? ఏమిటవి?
(నక్కత్రాలు)

I

వినండి - మాట్లాడండి

అ) ఒకరు పొడుపు కథలు అడగాలి. ఇంకొకరు దానికి విడుపులు చెప్పాలి.

II

చదువండి

అ) కింది బోమ్మలు చూసి వాక్యాలు చదువండి.

పక్కలు ఎగురుతున్నాయి.

పాప అక్షరాలు రాశ్తున్నది.

రక్కాబంధనము అనగా రాఫీ కట్టడం.

అ) కింది పదాలు చదువండి. వాటిలో ‘జ్ఞ’ అక్షరానికి ‘○’ చుట్టండి. ‘జ్ఞ’ అక్షరాన్ని వర్ణపూలలో గుర్తించండి.

పరీక్ష

పక్కము

పక్కలు

అక్షరం

రక్షణ

శిక్ష

సమక్షం

మోక్షం

తక్షణం

క్షణం

లక్షణం

విలక్షణం

లక్ష

పరోక్షం

గవాక్షం

రక్కాబంధనము

140

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిణీ 2020-21

ఇ.) కింది వర్ణమాల చూడండి. వర్ణమాలలోని ఏ ఏ అక్షరాలు ఈ పాఠంలో ఉన్నవో చూసి వాటికి ‘○’ చుట్టండి. వర్ణమాలలోని అక్షరాలతో పదాలు తయారుచేసి చెప్పండి.

వర్ణమాల

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	బు		
ఎ	ఏ	ఐ	ఒ	ఔ	ఔ		○	:
క	ఖ	గ	ఘ	ఞ				
చ		ఛ	జ		రు	ళ		
ట	ఱ	డ	ధ	ణ				
త	థ	ద	ధ	న				
ప	ఫ	బ	భ	మ				
య	ర	ల	వ	శ	ష	స	త	ఙ్గ

III ರಾಯಂಡಿ

గ) పారం చదువండి. పారంలోని గుణింతాక్షరాలను కింది గళ్లల్లో రాయండి. మిగతా గళ్ను కూడా నింపండి.

(అ) కింది పట్టికలో మీకు తెలిసిన జంతువుల, ఘూల పేర్లు రాయండి.

జంతువులు	ఘూలు

పై పదాలలోని అక్షరాలు గుణింతాల పట్టికలో ఎక్కుడ ఉన్నవో చూపండి.

(ఇ) కింది గళ్లలోని అక్షరాల ఆధారంగా పది పదాలు రాయండి.

మే	పా	ను	మూ
గో	డ	క్క	లు
తో	మె	ట	క
పి	రై	ల	కం

1. _____ 6. _____
 2. _____ 7. _____
 3. _____ 8. _____
 4. _____ 9. _____
 5. _____ 10. _____

(ఈ) కింది పదాలు చదువండి. గుణింత క్రమంలో రాయండి.

(అ) తేలు తొండ తెండు తైలం తోలు తెలుగు

1. ..... 2. ..... 3. ..... 4. ..... 5. ..... 6. .....

(అ) పీట పడగ పూస పొట పురుగు పిలక

1. ..... 2. ..... 3. ..... 4. ..... 5. ..... 6. .....

(ఉ) మీ స్వహితుల పేర్లు ఐదు రాయండి.

1. .... 2. .... 3. .... 4. .... 5. ....

(ఊ) కూరగాయల పేర్లు, పండ్ల పేర్లు రాయండి.

1. .... 2. .... 3. .... 4. .... 5. ....

6. .... 7. .... 8. .... 9. .... 10. ....

IV సృజనాత్మకత

వర్షమాల క్రమంలో అక్కరాలు కలుపండి. ఏర్పడిన జంతువు పేరు చెప్పండి. దాని గురించి మీకు తెలిసిన విషయాలు రాయండి.

